

FINNCHAM

KV-ASIAT – AJANKOHTAISTA

27.3.2020 – ENNEN KORONAVIRUKSEN SEURAUKSIA
ANNE HATANPÄÄ

AFRIKKA	3
Angola	3
Namibia	3
AASIA, ARABIA, AUSTRALIA	3
Arabiemiirikunnat	3
Bahrain	3
Irak	4
Intia	4
Kazakstan	5
Kiina	5
Qatar	12
Vietnam	13
EUROOPPA	13
Iso-Britannia	24
Kreikka	24
Kroatia	25
Liettua	25
Ranska	25
Romania	26
Saksa	26
Turkki	26
Venäjä	27
POHJOIS-AMERIKKA	34
Yhdysvallat	34
LATINALAINEN AMERIKKA	35
Brasilia	35
Nicaragua	35
MUUTA	35
NIMITYKSET	40
KORONAVIRUS	41
TULLI	42
TILASTOKESKUS	44

AFRIKKA

Yhteistyö on Suomen vahvuus Afrikassa

Kehitysyhteistyö- ja ulkomaankauppaministeri Ville Skinnari näkee, että kansainvälinen yhteistyö on Suomelle sekä välttämättömyys että strateginen valinta Afrikassa. Sen avulla vastataan tehokkaimmin kehityshaasteisiin ja edetään kohti tiiviimpää kauppakumppanuutta.

https://um.fi/uutiset/-/asset_publisher/GRSnUwaHDPv5/content/yhteisty-c3-b6-on-suomen-vahvuus-afrikassa

Afrikka on tärkeä kumppani

Afrikan maat ovat kasvattaneet näkyvyyttään kansainvälisen yhteisön silmissä merkittävästi viime vuosina. Kehityskulku näkyy myös uuden komission ulkosuhteiden ja Suomen ulkopoliittikan painopistealueissa. Kestävää ulkopoliittikkaa -sarjan viidennessä jaksossa Afrikka-politiikka -tiimin vetäjä Maria Kurikkala valottaa kiinnostuksen taustalla olevia syitä.

https://um.fi/uutiset/-/asset_publisher/GRSnUwaHDPv5/content/afrikka-on-tarkea-kumppani

ANGOLA

Angola avautuu – mahdollisuuksia suuryrityksille Angolassa eletään murroksen aikaa: maa on avautumassa sekä poliittisesti että taloudellisesti. Angolan johtoon valittiin vuonna 2017 uudistusmielinen João Lourenço edellisen presidentin oltua vallassa 38 vuotta. Presidentti Lourenço pyrkii avaamaan taloutta ja vahvistamaan kansainvälisiä suhteita painottaen taloudellisen diplomatian ja ulkomaisten investointien merkitystä. Suomi haluaa edistää maidemme välisiä kaupallistaloudellisia suhteita.

https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTidag/content/angola-avautuu-mahdollisuuksia-suuryrityksille/384951

NAMIBIA

Namibian vaalit ennakoitua tiukemmat

Namibian itsenäisyyden ajan kuudennet presidentin- ja parlamenttivaalit pidettiin 27.11.2019. Presidentti Hage Geingob jatkaa odotetusti tehtävässään toisen viisivuotiskauden. Hän uusi mandaattinsa saatuaan 56,3 prosenttia äänistä. Pääpuolue SWAPO:n kannatus laski edellisistä vaaleista ollen nyt 65,5 prosenttia. Tällä äänimäärällä SWAPO saa kansalliskokouksessa 63 edustajanpaikkaa. Raporttimme kuvaa vaalien vahvistettua tulosta, tilannetta vaalien alla sekä äänestyspäivän tapahtumia.

https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTidag/content/namibian-presidentin-ja-parlamenttivaalit-2019/384951

AASIA, ARABIA, AUSTRALIA

ARABIEMIIRIKUNNAT

Katsaus Arabiemiirikuntien talouteen sekä Suomen ja Arabiemiirikuntien kauppasuhteisiin Valtavalla vauhdilla kehittynyt, vuonna 2021 itsenäisyytensä 50-vuotistaivalta juhlistava Arabiemiirikunnat tunnetaan öljy- ja kaasuvarojensa lisäksi kaupan, rahoitusalan, turismin ja logistiikan alueellisena keskuksena.

https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTidag/content/katsaus-arabiemiirikuntien-talouteen-sek-c3-a4-suomen-ja-arabiemiirikuntien-kauppasuhteisiin/384951

BRAHRAIN

Katsaus Bahrainin talouteen sekä Suomen ja Bahrainin kauppasuhteisiin Bahrainin talouden ennustetaan kasvavan 2–2,5 prosentin vuosivauhtia 2019–2021, jonka jälkeen kasvuennusteet nousevat 3 prosentin tuntumaan. Kuningaskunnan talouden selkäranka muodostuu öljy- ja kaasutuloista. Mm. öljyn markkinahinnan kehityksen ja öljyntuotantokapasiteetin vahvistumisen

odotetaan tukevan maata tavoitteissaan vähentää julkisen talouden alijäämää. Maa on toiveikas vuonna 2018 löydetyn Khalij al-Bahrainin öljy- ja kaasuesiintymän osalta. Bahrainin talouskehityksen haasteita ovat mm. valtiontalouden korkea velka-aste, riippuvuus öljy- ja kaasutuloista sekä maan sisäisten ja alueellisten jännitteiden vaikutus liiketoimintaympäristöön. Maa pyrkii monipuolistamaan öljy- ja kaasutuloista riippuvaista talouttaan sekä keventämään valtiontaloutensa alijäämää ja kehittämään liiketoimintaympäristöään talouspoliittisten uudistusten avulla. Mm. 5 prosentin arvonlisäveron käyttöönotto 2019 toi valtion kassaan lisätuloja, mutta monet säästötoimet ja uudistukset ovat edenneet hitaasti. Bahrainin odotetaan ottavan lisävelkaa sekä vastaanottamaan taloudellista apua kumppanimailtaan myös lähitulevaisuudessa. Suomen kauppa Bahrainin kanssa on vähäistä, mutta suomalaisyrityksillä olisi maalle tarjottavaa vahvuusaloillaan.

https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTjdag/content/katsaus-bahrainin-talouteen-sek-c3-a4-suomen-ja-bahrainin-kauppasuhteisiin/384951

IRAK

Irakin johto tuskin antaa periksi mielenosoittajille - protestit todennäköisesti jatkuvat

Irakissa jo useamman viikon kestäneet mielenosoitukset eivät osoita merkkejä laantumisesta. Protestit eivät ole uusi ilmiö Irakissa, mutta nyt ne ovat olleet yllättävän suuria ja kestäneet hyvin pitkään. Ne heijastavat kansalaisten tyytymättömyyttä poliittiseen eliittiin ja toimimattomaan hallintojärjestelmään. Naapurimaan Iranin ulkopoliitikalle Irakin protestit ovat uhka, sillä maan vaikutusvalta Irakissa nojautuu tiettyyn siialaiseen poliittiseen eliittiin.

<https://www.fiia.fi/julkaisu/mielenosoitukset-irakissa>

INTIA

Digitalisaatio Intiassa

Intia on yksi nopeimmin digitalisoituvia maita maailmassa. Intia digimarkkinana on suomalaisyrityksille mielenkiintoinen, ja potentiaalia yhteistyölle on mm. tekoälyn, kyberturvallisuuden, elektroniikkavalmistuksen sekä start-up- ja innovaatioyhteistyön osalta.

https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTjdag/content/digitalisaatio-intiassa/384951

Työlainsäädännöstä ja työntekijöiden oikeuksista Intiassa

Intiassa on maailman toiseksi suurin työvoima, josta 93 prosenttia työskentelee epävirallisella sektorilla. Intiassa on työntekijöiden oikeuksia turvaavaa lainsäädäntöä, mutta haasteita käytännön toteutuksen ja valvonnan osalta ilmenee. Hallitus pyrkii parhaillaan vaikuttamaan tilanteeseen työlainsäädäntöuudistusten kautta.

https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTjdag/content/ty-c3-b6lains-c3-a4-c3-a4d-c3-a4nn-c3-b6st-c3-a4-ja-ty-c3-b6ntekij-c3-b6iden-oikeuksista-intiassa/384951

Intian talous liittovaltion budjetin v. 2020-21 valossa

Intian talous on kasvanut 2000-luvulla vahvasti väestönkasvusta, alhaisesta lähtötasosta, perusinfrastruktuurin kehittämisestä, maailmantalouden vetoavusta, korkeasta inflaatiosta, valuuttakursseista ja osin tilastomanipuloinnista johtuen. Nyt kasvu on hiipunut ja työttömyys huipussaan. Kesällä aloittanut hallitus ei ole kyennyt selkiyttämään talous- ja kauppapoliittista linjaansa tai puuttamaan rakenteellisiin ongelmiin. Protektionistinen politiikka kiristyy entisestään. Nykytilanteen jatkuminen pitää Intian sisäänpäin kääntyneenä, maailmantalouden kannalta marginaalisena toimijana, jossa kilpailukyky säilyy heikkona.

https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTjdag/content/intian-talous-liittovaltion-budjetin-v.-2020-21-valossa/384951

Intian talous COVID-19 -kriisissä Intian talous oli laskusuunnassa jo ennen koronaa ja terveydenhuollon kapasiteettipula ilmeinen. Siten maa joutuu ottamaan epidemian vastaan heikoin edellytyksin kansalaisten ja elinkeinoelämän tukemiseen. Intian hallitus on ryhtynyt raskaisiin liikkumisen ja elinkeinotoiminnan rajoittamistoihin, joka on epidemian hallittavuuden kannalta tarpeellista, mutta aiheuttaa samalla maan taloudelle, elinkeinoelämälle ja työvoimalle suuren ja arviolta pitkäaikaisen iskun. Erityisesti heikoimmassa asemassa olevien tilanteen helpottamiseksi hallitus julkisti suunnitelman USD 22 mrd. tukipaketiksi, jolla ei kuitenkaan suoranaisesti tueta yrityksiä. Koska riittävää kapasiteettia talouden tukemiseksi tai aikanaan elvytykseksi ei juuri ole,

tulee Intian toipuminen olemaan hitaampaa kuin kehittyneempien ja dynaamisempien markkinoiden.

https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTjdag/content/intian-talous-covid-19-kriisiss-c3-a4/384951

KAZAKSTAN

Kazakstanin vallansiirto osoittaa, miten vallankäyttö jatkuu kulisseista

Tällä viikolla tulee vuosi siitä, kun Kazakstanin autoritaarinen johtaja Nursultan Nazarbajev erosi presidentin virasta. Seuraajaksi nimitettiin diplomaattitaustainen Kassim-Zomart Tokajev, mutta 30 vuotta maata hallinneella Nazarbajevilla on yhä eniten valtaa maassa. Voisiko Kazakstanin vallanvaihdos toimia esimerkkinä muille autoritaarisille maille?

<https://www.fiia.fi/julkaisu/managed-leadership-succession-in-kazakhstan>

Kazakstan; katsaus vuoteen 2019 ja kurkistus tulevaan

Vuosi 2019 oli taloudellisesti Kazakstanille vaikeampi kuin edeltävänä vuonna ja erityisesti viennin heikkeneminen häytti talouden kasvua. Tästä huolimatta Kazakstan saavutti 3,5 prosentin talouskasvun, pitkälti kotimaisen kulutuksen lisääntymisen johdosta. Osana modernisaatiopyrkimyksiä ja vihreän talouden konseptin saavuttamista hallitus toteutti vuoden 2019 aikana lakiuudistuksia, jotka tähtäsivät muun muassa kansalaisyhteiskunnan vahvistamiseen sekä talouden ja työllisyyden kasvattamiseen maassa. Lisäksi sitouduttiin nostamaan kansalaisten elintaso, minkä johdosta valtio lisäsi syksyllä sosiaalipalveluihin kohdistettuja määrärahoja. Vaikka Kazakstanin talouden kasvu on ollut vakaata, tulee maailmantalouden kasvun hidastuminen vaikuttamaan maan talouteen kuluvana vuonna. Kazakstania johdetaan tällä hetkellä ikään kuin kahden presidentin mallilla, sillä maan ensimmäinen presidentti Nursultan Nazarbajev on edelleen aktiivinen politiikassa ja käyttää merkittävää päätöksentekovaltaa.

https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTjdag/content/kazakstan-katsaus-vuoteen-2019-ja-kurkistus-tulevaan/384951

KIINA

Kiinan ja Venäjän läsnäolo vahvistuu Lähi-idässä - se osoittaa, miten lännen vaikutusvalta murtuu

Venäjällä ja Kiinalla on useita yhteisiä intressejä Lähi-idässä. Maat pyrkivät rajoittamaan Yhdysvaltojen vaikutusvaltaa ja säilyttämään hyvät suhteet kaikkiin toimijoihin alueella. Venäjän asema on perustunut siihen, että se tukee poliittisesti tiettyjä maita, asekauppoja ja ydinvoimatekniikan toimituksia. Kiinan läsnäolo Lähi-idässä on huomauttavaa erityisesti talouden ja finanssialan näkökulmasta. Sekä Venäjälle että Kiinalle Lähi-itä on merkittävä aseviennin markkina-alue.

<https://www.fiia.fi/julkaisu/russia-and-china-in-the-middle-east>

Kiinassa asuntojen hinnat nousussa, mutta alueelliset erot ovat suuret Kiinan tilastoviraston (NBS) 70 kaupungin otoksen perusteella vanhojen asuntojen keskihinnat olivat syyskuussa 5 % ja uusien asuntojen hinnat 9 % korkeammat kuin vuosi sitten. NBS:n tilastojen mukaan hintakehitys on parin vuoden ajan ollut tasaista ja erot eri kaupunkien välillä muutaman prosentin laskusta vajaan 20 prosentin nousuun. Muiden tietojen pohjalta hintojen muutokset ja alueelliset erot hintakehityksessä ovat paljon suurempia.

<https://www.bofit.fi/globalassets/bofit/seuranta/viikkokatsaus/2019/v201944.pdf>

IMF:n mukaan Kiinan rahoitussektorin riskit ovat edelleen suuret IMF:n lokakuisen kansainvälisen rahoitusmarkkinajulkaisun (Global Financial Stability Review) mukaan rahoitusolot ovat pysyneet Kiinassa suhteellisen vakaana, mutta rahoitussektorin riskit ovat edelleen hyvin suuret. Huolet koskevat lähes kaikkia toimijoita: pankkeja, muita rahoitusalan toimijoita, yrityssektoria ja kotitalouksia.

<https://www.bofit.fi/globalassets/bofit/seuranta/viikkokatsaus/2019/v201944.pdf>

Kiinan keskeinen puoluekokous ei tarjonnut vastauksia maan talousongelmiin Lokakuun lopulla pidettiin Kiinan kommunistipuolueen 19. keskuskomitean neljäs täysistunto, joka keskittyi presidentti Xin antaman työraportin ohella nykyjärjestelmän modernisointiin ja hallinnon

tehostamiseen. Kokouksen julkilausuma on kuitenkin vanhakantaista puolueen ylistystä eikä tarjoa konkreettisia linjauksia maan moninaisten talousongelmien ratkaisemiseksi.

<https://www.bofit.fi/globalassets/bofit/seuranta/viikkokatsaus/2019/v201945.pdf>

Kiinan suurimpien pankkien kannattavuus ja vakavaraisuus ovat pysyneet vakaina, mutta luottoriskit pahenevat Suurimpien pankkien kolmannen vuosineljänneksen katsausten mukaan jokaisen neljän suurpankin voitto ylitti vuotta aiemman tason 5–6 prosentilla. Pankkien oman pääoman tuotto (ROE) on hieman heikentynyt, mutta annualisoitu tuotto on pysynyt runsaassa kymmenessä prosentissa jokaisessa suurpankissa. Vuonna 2015 koko pankkisektorin oma pääoma tuotti vielä yli 20 %.

<https://www.bofit.fi/globalassets/bofit/seuranta/viikkokatsaus/2019/v201945.pdf>

Hongkong ajautui taantumaan Kausitasoitettu BKT laski ennakoarvion mukaan heinäsyyskuussa 3,2 % edellisestä neljänneksestä. Kun kvartaalikasvu oli myös toisella neljänneksellä negatiivinen (-0,5 %) on Hongkong teknisesti taantumassa. Vuodentakaisesta BKT laski kolmannella neljänneksellä 2,9 %. Viime vuonna alueen talous kasvoi 3 %.

<https://www.bofit.fi/globalassets/bofit/seuranta/viikkokatsaus/2019/v201945.pdf>

Kiina ja 14 muuta Aasian ja Tyynenmeren alueen maata valmistautuvat allekirjoittamaan RCEP-kauppasopimuksen vuonna 2020

Marraskuun alussa Bangkokissa Thaimaassa pidetyssä huippukokouksessa 10 ASEAN-maata, Etelä-Korea, Japani, Kiina sekä Australia ja Uusi-Seelanti ilmoittivat päässeensä yksimielisyyteen RCEP-kauppasopimuksen (Regional Comprehensive Economic Partnership) sisällöstä. Sopimus allekirjoitetaan ensi vuonna, jos sen tarkistusvaiheessa ei ilmene uusia ongelmia.

<https://www.bofit.fi/globalassets/bofit/seuranta/viikkokatsaus/2019/v201946.pdf>

Kiinan viljasato taas vahva, lihantuotannon supistuminen vauhdittaa tuonnin kasvua

Kiinassa alkaa olla vehnä-, maissi- ja valtaosa riisisadosta korjattu. Maatalousministeriön lokakuisten arvioiden mukaan viljasato tulee ylittämään 650 miljoonaa tonnia ja on siten samaa luokkaa kuin viime vuosina. Kiina tuottaa FAO:n tilastojen mukaan maailman eniten riisiä (osuus maailman tuotannosta 28 %) ja vehnää (17 %), toiseksi eniten maissia (23 %) ja neljänneksi eniten soijapapuja (4 %). <https://www.bofit.fi/globalassets/bofit/seuranta/viikkokatsaus/2019/v201947.pdf>

Kiinassa reaali-palkkojen kasvuvauhti hidastuu

Amerikkalaisen konsulttitoimisto Korn Ferryn tuore ennuste odottaa globaalien reaali-palkkojen kasvun kiihtyvän keskimäärin 2,1 prosenttiin vuonna 2020. Kasvu on edelleen vahvinta Aasiassa, jossa reaali-palkkojen vuosikasvu nopeutuu 3,1 prosenttiin. Kiinassa reaali-palkkojen kasvun hidastumisen odotetaan kuitenkin jatkuvan myös ensi vuonna.

<https://www.bofit.fi/globalassets/bofit/seuranta/viikkokatsaus/2019/v201947.pdf>

Kiinan keskuspankki huolissaan rahoitusjärjestelmän riskeistä

Keskuspankin tällä viikolla julkaiseman rahoitusjärjestelmän vakausarvion mukaan talouskasvu on hidastumassa, talouden rakenneongelmat ovat paljastumassa ja rahoitussektorille on kasaantunut paljon riskejä. Keskeisten toimijoiden riskit eivät kuitenkaan ole enää kasvaneet.

<https://www.bofit.fi/globalassets/bofit/seuranta/viikkokatsaus/2019/v201948.pdf>

Kiinan keskuspankki aikoo laskea liikkeeseen digitaalista keskuspankkirahaa tulevaisuudessa, mutta hankkeessa on paljon avoimia yksityiskohtia

Kyseessä ei olisi erillinen valuutta, vaan keskuspankki toisi perinteisten seteleiden rinnalle sähköisen, juanmääräisen vaihtoehdon. Uutuudella ei olisi välitöntä vaikutusta pankkitalletusten asemaan. Suunnitellusti kotitaloudet ja pienyritykset voisivat pitää uudenlaista sähköistä rahaa hallussaan, ja käyttää sitä keskinäisiin maksuihinsa.

<https://www.bofit.fi/globalassets/bofit/seuranta/viikkokatsaus/2019/v201948.pdf>

Kiinan keskuspankin Shanghai-pääkonttori on kiristänyt bitcoiniin ja muihin kryptovaroihin liittyvien palveluiden valvontaa

Tämä toiminta on Kiinassa tiukasti säädeltyä ja monelta osin kiellettyä. Esimerkiksi joukkorahoitus näillä välineillä (ICO:t) kiellettiin vuonna 2017. Samalla myös kaupankäyntiä kryptovaroilla rajoitettiin ja käytännössä kaikki kauppapaikat määrättiin suljettaviksi. Pankit eivät saa olla mukana näihin kohteisiin liittyvässä toiminnassa. Vielä äskettäin suunniteltiin myös kryptovarojen "louhimisen" kieltämistä, mutta ajatuksesta on ilmeisesti luovuttu.

<https://www.bofit.fi/globalassets/bofit/seuranta/viikkokatsaus/2019/v201948.pdf>

Pääoman ulosvirta Kiinasta jatkui vuoden kolmannella neljänneksellä

Alustavien maksutasetilastojen mukaan vaihtotase oli heinä-syyskuussa 59 mrd. dollaria ylijäämäinen. Vaihtotaseen ylijäämä on kasvanut viime vuodesta ja on vuositasolla noussut noin 1,4 prosenttiin BKT:stä. Taustalla on tavaratuonnin arvon supistuminen sekä palvelukaupan alijäämän pieneneminen. Valuuttavarannon muutos on kuluvana vuonna ollut pieni. Kaikkiaan tämä tarkoittaa kasvanutta pääoman nettoulosvirtaa, kun sitä mitataan rahoitustaseen ja maksutaseen virhetermin summana.

<https://www.bofit.fi/globalassets/bofit/seuranta/viikkokatsaus/2019/v201948.pdf>

Kiinan tilastoviraston uusin census vahvistaa palvelualojen kasvavan merkityksen

Vuonna 2018 tehdyn, vuoden lopun tilannetta kuvaavan, laskennan (census) tuloksia julkaistiin marraskuussa. Edellinen laskenta on vuodelta 2013. Viidessä vuodessa teollisuuden ja palvelualojen organisaatioiden (pääasiassa yritysten) määrä kaksinkertaistui lähes 22 miljoonaan. Työntekijöiden määrä näissä kasvoi 7,6 % 383 miljoonaan. Kysely ei kattanut maataloutta.

<https://www.bofit.fi/globalassets/bofit/seuranta/viikkokatsaus/2019/v201949.pdf>

Suomen Kiinan-kaupan alijäämä kasvussa

Suomen tavaravienti Kiinaan supistui tammi-syyskuussa noin prosentin vuodentakaisesta. Suomen tuonti Kiinasta kasvoi samalla ajanjaksolla 7 %. Vuositasolla Suomen vienti Kiinaan on 3,5 mrd. euroa ja tuonti 4,9 mrd. euroa. Kauppataseen vaje on viime kuukausina jälleen kasvanut noin 1,4 mrd. euroon. Kiinan osuus Suomen viennistä on 5,4 % ja tuonnista 7,4 %.

<https://www.bofit.fi/globalassets/bofit/seuranta/viikkokatsaus/2019/v201949.pdf>

Kiinan ulkomaankaupan kehitys jatkuu vaisuna Kiinan dollarimääräisen tavaraviennin arvo oli tammi-marraskuussa samalla tasolla kuin vuosi sitten (marraskuussa -1 %). Tuonnin arvo laski tammi-marraskuussa 5 %, vaikka marraskuussa päästiin vuodentakaiselle tasolle. Kauppataseen ylijäämää on tänä vuonna kertynyt lähes 380 mrd. dollaria, mikä on yli 80 mrd. dollaria enemmän kuin vuosi sitten. <https://www.bofit.fi/globalassets/bofit/seuranta/viikkokatsaus/2019/v201950.pdf>

Yrityksillä on aiempaa enemmän vaikeuksia selvittää velkavelvoitteistaan Kiinassa Kuluvana vuonna yli 50 kiinalaisyritystä ei ole pystynyt hoitamaan kaikkia liikkeelle laskemiensa velkakirjojen velvoitteita ajallaan. Koko viime vuonna tällaisia yrityksiä oli runsaat 40. Maksuvaikeudet ovat koskettaneet myös aiempaa suurempaa lainamäärää, joka marraskuun lopulla oli 120 mrd. juania (15 mrd. euroa). Markkinan kokoon nähden määrät ovat edelleen suhteellisen pieniä. Valtaosa bondimaksujen laiminlyönneistä koskee yksityisiä yrityksiä, mutta joukossa on myös valtionyhtiöitä. <https://www.bofit.fi/globalassets/bofit/seuranta/viikkokatsaus/2019/v201950.pdf>

Kiinalaiskoululaiset kärjessä vuoden 2018 PISA-tutkimuksessa Shanghaista, Pekingistä, Jiangsusta ja Zhejiangista tutkimukseen osallistuneet koululaiset saivat parhaat pisteet kaikilla osa-alueilla eli lukemisessa, matematiikassa ja luonnontieteissä. Etenkin matematiikassa ja luonnontieteissä kiinalaisten tulokset olivat erinomaisia. Matematiikassa huonosti menestyneitä oli vain 2 % kiinalaisoppilaista, mikä on vähemmän kuin missään muualla. <https://www.bofit.fi/globalassets/bofit/seuranta/viikkokatsaus/2019/v201950.pdf>

Yhdysvaltojen ja Kiinan kauppaneuvotteluissa välisopu, uusilta tullikorotuksilta vältyttiin

Yhdysvallat ilmoitti perjantaina 13.12., että maat ovat päässeet sopuun "ensimmäisen vaiheen" kauppasopimuksesta. Sopimustekstiä ei ole julkistettu, mutta Yhdysvaltojen kauppaedustajan toimiston mukaan se koskettaa immateriaalioikeuksia, teknologiansiirtoa, maataloutta, rahoituspalveluita, valuuttakurssia, kaupan kasvattamista sekä riitojen ratkaisua. Sopimusta vielä viimeistellään, allekirjoituspäivä ei ole tiedossa ja järjestelyyn liittyy muutenkin paljon epävarmuuksia. <https://www.bofit.fi/globalassets/bofit/seuranta/viikkokatsaus/2019/v201951.pdf>

Kiinan talouden työkokouksen anti jäi vaatimattomaksi Viime viikolla Pekingissä pidettiin yksi vuoden tärkeimmistä talouspoliittisista kokouksista (Central Economic Work Conference), jossa päätettiin ensi vuoden talouspolitiikan linjoista ja tavoitteista. Kokouksen päätöksistä annetut tiedot olivat kuitenkin harvinaisen mitäänsanomattomia. Talouden kehittämistä tullaan jatkamaan kaikilla saroilla viime vuosien malliin ja talouspolitiikan tärkeimmäksi painopisteeksi asetettiin vakaus.
<https://www.bofit.fi/globalassets/bofit/seuranta/viikkokatsaus/2019/v201951.pdf>

Kiinassa taloustilanne jatkuu selkiintymättömänä Kiinan virallisten tilastojen mukaan teollisuustuotannon vuosikasvu kiihtyi marraskuussa 6,2 prosenttiin (lokakuussa 4,7 %), ja tuotannon piristymiseen viittaa myös teollisuuden ostopääliköindeksien vahvistuminen. Henkilöautojen tuotanto kääntyi varovaiseen kasvuun ensimmäisen kerran sitten kesäkuun 2018. Myös palveluiden ostopääliköindeksit indikoivat tilanteen marraskuussa parantuneen lokakuusta. Kysyntäpuolen indikaattoreiden valossa ei vastaavaa talouden vahvistumista marraskuussa näkynyt.
<https://www.bofit.fi/globalassets/bofit/seuranta/viikkokatsaus/2019/v201951.pdf>

Kiina kiristää Taiwanin jo ennestään kapeaa liikkumatilaa, Yhdysvalloilla ratkaiseva rooli Taiwanin istuva presidentti Tsai Ing-wen varmisti viikonloppuna toisen presidenttikautensa lietsomalla onnistuneesti äänestäjien pelkoja Kiinan kajoamisesta Taiwanin suvereniteettiin ja demokratiaan. Tsain Demokraattinen edistyspuolue (DPP) onnistui saamaan enemmistön maan lainsäädäntöelimessä. Se asettaa Kiinalle paineita Taiwan-politiikan uudelleentarkistamiselle. Lyhyellä tähtämellä Kiina kuitenkin jatkaa nykyistä kovaa asennoitumistaan Taiwania kohtaan.
<https://www.fiia.fi/julkaisu/taiwanin-vaalit-2020>

Kiinan keskuspankki kevensi rahapolitiikkaansa ja luopuu sen vanhoista viitekoroista Keskuspankki laski varantovaatimusta 0,5 prosenttiyksiköllä 6.1. alkaen suurimmalle osalle rahoituslaitoksia. Suurten pankkien keskimääräinen varantovaatimus (ilman pankkikohtaisia vähennyksiä) laskee 12,5 ja pienempien pankkien 10,5 prosenttiin.
https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202002_1/

Juan heikkeni aavistuksen vuonna 2019

Vuoden 2018 loppuun verrattuna juanin dollarikurssi heikkeni reilun prosentin ja oli vuoden päättyessä 6,96. Samoin nimellisellä kauppapainotetulla kurssilla mitaten juan heikkeni viime vuonna reilun prosentin. Euron suhteen juanin kurssi oli lähellä vuoden alun tasoa.
https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202002_2/

Uusi ulkomaisia investointeja koskeva laki voimaan Kiinassa

Kiinan kansankongressi hyväksyi maaliskuussa 2019 uuden ulkomaisia investointeja koskevan lain, joka tuli voimaan tämän vuoden alussa. Lain tarkoitus on turvata ulkomaisten yritysten yhdenvertainen kohtelu kotimaisten yritysten kanssa. Lakia ja sen soveltamissäännöksiä on kuitenkin kritisoitu ylimalkaisuudesta ja tulkinnanvaraisuudesta.
https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202002_3/

Kiina kattaa 85 % energiatarpeestaan fossiilisilla polttoaineilla

Kiina on maailman selvästi suurin energiankuluttaja. British Petroleumin tilastojen mukaan vuonna 2018 Kiinassa kulutettiin 40 % enemmän energiaa mitä Yhdysvalloissa, karkeasti kaksi kertaa enemmän mitä EU:ssa yhteensä ja noin neljä kertaa enemmän mitä asukasmäärältään samaa kokoluokkaa olevassa Intiassa.
https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202002_4/

Simola, Heli: CO2 emissions embodied in EU-China trade and carbon border tax

<https://helda.helsinki.fi/bof/handle/123456789/16561>

Kiinassa viime vuoden talouskasvu osui odotetusti tavoitteeseen, mutta kasvu jatkaa hidastumistaan Tilastoviraston julkaisemien viime vuotta koskevien tilastojen mukaan maan bruttokansantuote kasvoi 6,1 %, kun kasvutavoite viime vuodelle oli 6–6,5 %. Kasvuvauhti hidastui vuoden kuluessa ja loka-joulukuussa BKT kasvoi edellisen neljänneksen tapaan 6 %

vuodentakaisesta.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202004_1/

Monet vaikeat aiheet jäivät Kiinan ja Yhdysvaltojen ensimmäisen vaiheen

kauppasopimuksen ulkopuolelle Kiina ja Yhdysvallat allekirjoittivat keskiviikkona 15.1.

Washingtonissa ensimmäisen vaiheen kauppasopimuksen, joka astuu voimaan viimeistään 30 päivän kuluttua allekirjoituksesta. Sopimuksen keskiössä on Kiinan tuonnin lisääminen Yhdysvalloista. Muu sisältö vastaa pitkälti Kiinan jo aiemmin tekemiä tai ilmoittamia uudistuksia. Näihin lukeutuvat markkinoiden avaaminen amerikkalaisille yrityksille sekä tekijänoikeussuojan vahvistaminen. Vaikeat keskeiset kysymykset, kuten Kiinan valtiontuet, teollisuuspolitiikka ja kyberkysymykset, jäivät kokonaan sopimuksen ulkopuolelle.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202004_2/

EU, Yhdysvallat ja Japani ehdottavat tiukennuksia WTO:n julkisia tukia koskeviin sääntöihin

Juuri ennen Kiinan ja Yhdysvaltojen kauppasopimuksen allekirjoittamista Yhdysvallat, EU ja Japani antoivat julkilausuman, joka käsittelee julkisia teollisuustukia, teknologian pakkosiirtoa ja muita kansainvälisen kauppajärjestelmän ja WTO:n ongelmia. Kolmikon mielestä WTO:n nykyiset säännöt eivät ole riittäviä estämään kansainvälisiä markkinoita ja kauppaa vääristäviä valtiontukia.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202004_3/

Taiwanin talous on kestänyt poliittisten suhteiden kiristymisen Manner-Kiinaan

Vuodesta 2016 Taiwanin presidenttinä ollut Demokraattisen edistyspuolueen (DPP) Tsai Ing-wen valittiin tammikuun alussa pidetyissä vaaleissa 57 prosentin ääniosuudella toiselle kaudelle jatkamaan maan presidenttinä. Hänen Taiwanin itsemääräämisoikeutta ja demokratiaa korostava linja vetosi äänestäjiin eritoten, koska Hongkongissa samat teemat ovat viime kesästä lähtien olleet kärjistetyksi esillä. Vaalituloksella tappio Kiinan johdolle, joka on presidentti Xin johdolla entistä tiukemmin vaatinut 24 miljoonan asukkaan Taiwanin yhdistämistä Kiinan kansantasavaltaan.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202004_4/

Koronavirusepidemialla on laajoja vaikutuksia Kiinan talouteen

Joulukuun lopussa Wuhanissa Keski-Kiinan Hubein maakunnassa raportoitu tauti on levinnyt kaikkialle Kiinaan ja yksittäistapauksia on myös useissa muissa maissa. Eniten sairastuneita on 60 miljoonan asukkaan Hubeissa, joka tuottaa noin 5 % Kiinan BT:stä. Wuhan ja muut maakunnan kaupungit ovat olleet karanteenissa jo viikkoja.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202006_1/

Hongkongin taloustilanne jatkuu vaikeana

Hongkongin erityishallintoalueen BKT:n määrä oli viime vuonna 1,2 % pienempi kuin vuonna 2018. Loka-joulukuussa tuotanto jäi 2,9 % vuodentakaisesta ja BKT:n määrä verrattuna edelliseen neljännekseen on nyt laskenut kolmena neljänneksenä peräjälkeen. Jo kaksi vuotta jatkuneen heikentyneen taloustilanteen takana on viime kesänä yltyneiden demokratiamielenosoitusten ohella Kiinan ja Yhdysvaltojen kauppasodan kärjistyminen keväällä 2018 sekä Manner-Kiinan hidastunut talouskasvu. Koronavirusepidemian puhkeaminen Kiinassa vaikeuttaa erityishallintoalueen taloustilannetta entisestään.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202006_2/

Kiinan öljyntuonti uuteen ennätykseen, mutta epävarmuus öljynkysynnän lähiajan kehityksestä painaa öljymarkkinoita

Kiina toi vuonna 2019 raakaöljyä 506 milj. tonnia, mikä on 9,5 % enemmän kuin vuonna 2018. Kiinan öljyntuonti on viime vuosina kasvanut tasaisesti kymmenkunta prosenttia vuodessa. Maan oma tuotanto oli viime vuosikymmenen puolivälissä huipussaan 215 milj. tonnia, josta se laski nopeasti kolmen viime vuoden noin 190 milj. tonnin tasolle. Maailman suurimpana raakaöljyn tuojana sillä on keskeinen merkitys globaaleilla öljymarkkinoilla.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202006_3/

Velkakannan kasvu jatkui viime vuonna Kiinassa

Pankkilainakanta kasvoi vuonna 2019 yli 12 %, kun nimellisen BKT:n kasvu oli alle 8 %.

Pankkilainakanta nousi 155 prosenttiin BKT:stä (148 % v. 2018 lopussa).

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202006_4/

Koronaepidemian rajoitustoimet vaikuttavat huomattavasti yritysten toimintaan Kiinassa

Kiinassa ollaan pikkuhiljaa palaamassa töihin Hubein maakunnan ulkopuolella, joka pysyy suljettuna vielä ainakin kuluvaan viikon. Tuotantoa on alettu käynnistää asteittain viime viikolta (10.2.) lähtien. Käytännössä tuotantolaitosten avaaminen on kuitenkin ollut hankalaa siihen tarvittavien tarkastusten, lupien ja suojarusteiden takia. Tilanne ja viranomaisten ohjeistus vaihtelevat huomattavasti eri alueiden välillä.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202008_1/

Kiinan keskuspankki on keventänyt rahapolitiikkaa maltillisesti koronaepidemian seurauksena

Maanantaina 17.2. keskuspankki myönsi liikepankeille 200 mrd. juanin (29 mrd. dollaria) arvosta yhden vuoden MLF-lainoja. Rahoituksen hintaa laskettiin 0,1 prosenttiyksiköllä 3,15 prosenttiin.

Uusi pankkilainanannon LPR-viitekorko laski vuoden mittaisille lainoille helmikuussa myös 0,1 prosenttiyksiköllä ja oli 4,05 %.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202008_2/

Kiinan vaihtotaseen ylijäämän kasvu taittui loppuvuonna 2019

Valuuttahallinto SAFE:n maksutasetietojen mukaan Kiinan vaihtotaseen ylijäämä oli loka-joulukuussa 40 mrd. dollaria, mikä on vähemmän kuin kolmella edellisellä neljänneksellä. Vaikka ylijäämän kasvu taittui viimeisellä neljänneksellä, koko vuoden ylijäämä (178 mrd. dollaria) oli kuitenkin selvästi suurempi kuin vuonna 2018 (49 mrd. dollaria). Vaihtotaseen ylijäämä suhteessa BKT:hen oli viime vuonna 1,2 %, kun se vuonna 2018 oli 0,4 %.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202008_3/

Kiinassa yhä useampi alue ei päässyt kasvutavoitteeseen viime vuonna

Kiinan tilastoviraston mukaan viime vuonna seitsemän kaikkiaan 31 alueesta jäi vähintään yhden prosenttiyksikön ja viisi muuta hieman vähemmän BKT:n kasvutavoitteestaan. Loput alueet raportoivat tuotantonsa kasvaneen tavoitteen mukaisesti paitsi Xinjiang, jossa kasvu oli vähän tavoitetta nopeampaa. Alueiden yhteenlaskettu painotettu BKT:n reaalikasvu oli kuitenkin edelleen nopeampaa (6,5 %) kuin tilastoviraston koko maan kasvu (6,1 %).

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202008_4/

Koronakriisi koettelee Kiinan talouden elvytyskykyä

Koronavirusepidemian leviämisen estämiseksi tehdyt toimet käytännössä sulkiivat Kiinan useiksi viikoiksi. Taloutta ollaan vähitellen käynnistämässä, mutta epidemian laantuminen ei ole vielä varmaa. Kriisi on jo nyt rokottanut raskaasti yritysten tuloja ja lisännyt julkisia menoja. Monien yritysten tilanne oli jo ennen kriisiä heikko. Sama koskee myös osaa pankkisektorista sekä monia Kiinan aluehallintoja.

<https://www.eurojatalous.fi/fi/blogit/2020/koronakriisi-koettelee-kiinan-talouden-elvytyskykya/>

Ennakkoindikaattoreiden mukaan koronavirus romahdutti Kiinan talouskasvun helmikuussa

Maan tilastoviraston julkaisema teollisuuden ostopääallikköindeksi (PMI) painui helmikuussa pistelukuun 35,7, kun se tammikuussa oli tasan 50. Palvelusektorin virallinen PMI romahti joulukuun 54,1 pisteestä 29,6 pisteeseen helmikuussa. Taloustilanteen muutoksen rajuutta kuvaa se, että palveluiden PMI ei tätä ennen ole koskaan painunut alle pisteluvun 50.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202010_1/

Kiinassa toimivat ulkomaiset yritykset raportoivat koronaepidemian aiheuttamista ongelmista

Yhdysvaltain, Iso-Britannian ja EU:n kauppakamarit Kiinassa julkaisivat helmikuun lopussa viikkoa aikaisemmin jäsenyrityksilleen tekemiensä kyselyiden tulokset, joiden mukaan ulkomaiset yritykset kärsivät lukuisista koronaepidemiasta johtuvista ongelmista. Näitä ovat mm. liikkumista ja matkustamista koskevat rajoitukset, logistiset toimitusongelmat, kasvaneet

kustannukset, heikentynyt tuottavuus, rahoitusongelmat ja välituotteiden tarjonnan sekä lopputuotteiden kysynnän heikkeneminen.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202010_2/

Kiinan budjettialijäämä kasvoi arvioitua suuremmaksi viime vuonna

Vuoden 2019 budjetissa keskus- ja paikallishallintojen tulojen odotettiin kasvavan hieman yli 5 % vuotta aiemmasta, mutta tulojen kasvu jäi alle 4 prosenttiin. Etenkin paikallishallintojen tulojen kehitys jäi budjetoidusta. Jo vuosi sitten budjetin hyväksymisen yhteydessä finanssiministeriö arvioi, että vuodesta tulee tulojen osalta vaikea. Viime vuonna menot sen sijaan ylittivät hieman budjetoidun määrän, ja virallinen budjettivaje kasvoi lähelle 5 prosenttia BKT:stä.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202010_3/

Suomen tavaravienti Kiinaan supistui viime vuonna prosentin

Kiinan-viennin arvo oli 3,5 mrd. euroa. Tuonti Kiinasta kasvoi 5 % 4,9 mrd. euroon.

Kokonaisuudessaan Suomen tavaraviennin arvo kasvoi viime vuonna 2 % ja tuonnin arvo supistui 1 %.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202010_4/

Kiinan talouskasvu romahti alkuvuonna

Tilastoviraston julkaisemat tammi-helmikuun luvut teollisuustuotannon, vähittäiskaupan ja investointien kehityksestä ovat huomattavasti heikompia kuin koskaan aiemmin Kiinan nykymuotoisessa tilastointihistoriassa. Talouden aktiviteetin hydyttivät koronavirusepidemian laajat rajoitustoimet, jotka olivat voimassa käytännössä koko helmikuun.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202012_1/

Kiinan asuntokaupan hiljentyminen ajoi kiinteistörakentajat entistä ahtaammalle

Tilastoviraston mukaan asuntojen myyntimäärä asuntoneliöillä mitaten romahti tammi-helmikuussa 39 % vuodentakaisesta. Samalla pitkään jatkunut myymättömien asuntojen kannan lasku pysähtyi ja kääntyi hienoiseen kasvuun. Uusia asuinrakennuskohteita aloitettiin alkuvuonna 44 % vähemmän kuin vuosi sitten. Asuntokaupan hiljentyminen iskee rakentajien kassavirtaan, mikä vaikeuttaa koko talouden kannalta tärkeän mutta jo ennestään pahasti velkaantuneen sektorin tilannetta.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202012_2/

Kiinan tavaratuonti supistui vain vähän tammi-helmikuussa

Kiinan tullin mukaan maan tavaratuonnin arvo supistui tammi-helmikuussa 4 % vuotta aiemmasta ja keskeisiä raaka-aineita kuten raakaöljyä tuotiin pienestä notkahduksesta huolimatta enemmän kuin vuotta aiemmin. Koronakriisin uskotaan vaikuttavan tuontiin vasta viiveellä, sillä monet tuontitilaukset ovat olleet kriisin puhkeamisen aikaan jo matkalla Kiinaan. Merimatka Euroopasta ja Amerikoista on kuukauden luokkaa. Lisäksi joissakin tuotteissa kuten raaka-aineissa voi olla pitkät toimitussopimukset, joita saattaa olla vaikea muuttaa nopeasti. Kun tuotanto supistui selvästi enemmän kuin tuonti, varastot Kiinassa täyttyivät.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202012_3/

Kiinan keskuspankki teki kohdennettuja kevennyksiä rahapolitiikkaan

Maanantaista (16.3.) lähtien liikepankkien reservivaatimusta laskettiin 0,5–1 prosenttiyksiköllä pankeille, joiden lainanannosta tarpeeksi suuri osuus on ns. ”osallistavaa rahoitusta”. Tällaista ovat mm. opintolainat, vähätuloisten kulutusluotot sekä lainananto maatalouteen, yksityisyrittäjille ja pienyrityksille.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202012_4/

Kiinan lainakannan kasvu pysyi ennallaan helmikuussa

Keskuspankin tilastojen mukaan pankkilainakannan vuosikasvu pysyi 12 prosentissa ja kokonaisrahoituskannan (AFRE) kasvu 11 prosentissa. Uusia lainoja myönnettiin helmikuussa 910 mrd. juanilla (130 mrd. USD), mikä on suunnilleen saman verran kuin vuosi sitten.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202012_5/

BOFIT Kiina-ennuste vuosiksi 2020-2022

Kiinan talouskasvu hidastui viime vuonna ja tämän vuoden tammikuussa jo ennen koronaepidemian puhkeamista. Tammikuun jälkipuoliskolla täydellä voimalla iskenyt virus ja sen

pysäyttämiseksi määrätty toimet aiheuttivat äkkipysähdyksen maan talouteen. Vaikka toipuminen on menossa elvytyspolitiikan tukemana, kaikkea menetettyä tuotantoa ei saada takaisin, ja kasvuennusteita on vedetty alas. Arviomme mukaan Kiinan BKT:n kasvu painuu tänä vuonna miinukselle, mutta tilanteen normalisoituessa kasvuluvut seuraavana vuonna voivat olla reippaita ennen kuin kasvu palautuu taas aikaisemmalle trendille. Riskit ennustettua huonommasta kehityksestä ovat koronapandemian myötä kasvaneet dramaattisesti.

<https://helda.helsinki.fi/bof/handle/123456789/16980>

Koronavirusepidemia jyrkentää Hongkongin talouden laskusuhdannetta

Koronavirustilanteen vuoksi Hongkongin lähitulevaisuuden talousnäkökuvat ovat edelleen synkentyneet. Vuonna 2020 talouden ennustetaan taantuvan jopa 2%. Reaalitalouden lisäksi koronavirusepidemian vaikutukset tuntuvat myös mielenosoitusten vaikutuksilta välttyneellä finanssisektorilla. Taantuma ja epävakaus vaikuttavat ilmapiiriin. Hongkongin hallinnon vähintään 4,8% alijäämäinen tulo- ja menoarvio tarjoaa merkittävää 120 mrd. HKD (4,2% BKT:sta) tukea alueen taloudelle. Tuesta 71 mrd. HKD (2,5%) kanavoidaan kerta-avustuksena kaikille alueen yli 18-vuotiaille pysyville asukkaille. Valitettavasti rahallinen stimulus tuskin riittää palauttamaan Hongkongin taloutta raiteilleen. Ulkoisten tekijöiden lisäksi alueen poliittista kriisiä ei ole ratkaistu ja koronavirustilanteen helpotettua mielenosoitusten ennustetaan alueella jatkunevan. Hongkong tarvitsisikin uuden strategian talouden saamiseksi takaisin jaloilleen.

https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTjdag/content/koronavirusepidemia-jyrkent-c3-a4-c3-a4-hongkongin-talouden-laskusuhdannetta/384951

Koronavirus Kiinassa: päivitystä talous- ja kauppavaikutuksista sekä Kiinan elvytystoimista

Kiinan talouden indikaattorit viittaavat jo nyt koronavirusepidemian merkittäviin vaikutuksiin ainakin vuoden ensimmäisellä neljänneksellä. Kiinan virallinen ostopääällikköindeksiluku (PMI) putosi helmikuussa historiallisen rajusti. Talous on käynnistymässä, mutta hitaasti, eikä kapasiteetti ole vielä lähimainkaan täydessä käytössä erilaisten rajoittavien toimien takia. Yleinen arvio on, että talouden täyteen käynnistymiseen saatetaan päästä aikaisintaan huhtikuussa ja vuodesta 2020 tulee kokonaisuudessaan epätavallinen. Kiinan hallinnon fokus on enenevässä määrin talouden saamisessa raiteilleen. Tukitoimet ovat kohdennettuja nimenomaan pk-yrityksiin ja kassavirtaongelmien tukemiseen. Lisäksi force majeure –sertifikaatteja on myönnetty vientiyrityksille, jotka eivät ole pystyneet pitämään kiinni sopimusvelvoitteistaan.

https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTjdag/content/koronavirus-kiinassa-p-c3-a4-ivityst-c3-a4-talous-ja-kauppavaikutuksista-sek-c3-a4-kiinan-elvytystoimista/384951

Koronavirus Kiinassa; alustavia arvioita mahdollisista taloudellisista vaikutuksista

Koronavirusepidemian taloudelliset vaikutukset Kiinassa ja muualla maailmassa tulevat alustavien arvioiden mukaan olemaan merkittäviä. Suurimmat vahingot johtuvat Kiinan rajoittamistoimista kotimaassa. Hidastuminen näkyy etenkin ensimmäisen vuosineljänneksen aikana, toisella vuosipuoliskolla odotetaan Kiinan elvytystoimia. Kiina toistaiseksi haluton laskemaan BKT:n kasvutavoitteita. Tämä raportti on kirjoitettu 4.2. silloisten tietojen pohjalta.

https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTjdag/content/koronavirus-kiinassa-alustavia-arvioita-mahdollisista-taloudellisista-vaikutuksista/384951

Kiinan luottoluokitusjärjestelmä koskee pian myös monikansallisia yrityksiä

Kaikki Kiinassa toimivat yritykset pisteytetään lähitulevaisuudessa maan sosiaalisen luottoluokitusjärjestelmän mukaan. Yritysten lisäksi Kiina pisteyttää yksityiset henkilöt ja valtion viranomaiset. Luottoluokitusjärjestelmän soveltamisesta tehtiin päätös vuonna 2014, ja vuoden 2020 loppuun mennessä järjestelmän olisi tarkoitus toimia kokonaisuudessaan.

<https://kauppakamari.fi/2020/01/23/kiinan-luottoluokitusjarjestelma-koskee-pian-myos-monikansallisia-yrityksia/>

QATAR

Katsaus Qatarin talouteen sekä Suomen ja Qatarin kauppasuhteisiin Öljy- ja kaasuvarojensa ansiosta Qatar on asukasluvuun suhteutetulla BKT:lla mitattuna maailman rikkain valtio. Pienen maan kaasuvarannot ovat maailman kolmanneksi suurimmat ja se on suurin LNG:n viejämaa. Qatarin taloustilanne on viime vuosina kärsinyt energian maailmanmarkkinahintojen

laskusuhdanteesta. Ensinotkahduksen jälkeen varakkaan Qatarin on ollut mahdollista tasoittaa kesäkuussa 2017 alkaneiden nk. kvartettimaiden boikottitoimien vaikutuksia talouteensa. Qatarin talouden ennustetaan kasvavan lähivuosina maltillisesti. Maan kansallisen 2030 vision punaisia lankoja ovat öljy- ja kaasuriippuvuuden vähentäminen, talouden rakenteen monipuolistaminen, tietopohjaisen talouden rakentaminen ja kilpailukyvyyn vahvistaminen. Kvartettimaiden boikottitoimet ovat osaltaan vauhdittaneet tätä prosessia. Suomen kauppa Qatarin kanssa on verrattain vähäistä, mutta suomalaisyrityksillä olisi maalle tarjottavaa vahvuusaloillaan. Suomi tunnetaan Qatarissa erityisesti tasokkaasta koulutus-järjestelmästä, minkä taustalla vaikuttaa myös maassa toimiva Qatar-Finland International School.

https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTjdag/content/katsaus-qatarin-talouteen-sek-c3-a4-suomen-ja-qatarin-kauppasuhteisiin/384951

VIETNAM

Katsaus Vietnamin talouteen loppuvuodesta 2019 Vietnam jatkaa yhtenä maailman nopeimmin kasvavista talouksista. Maan voidaan hyvällä syyllä katsoa olevan yksi globalisaation voittajista, huolimatta kommunistisen yksipuoluejärjestelmän ehdottomasta auktoriteetista. Ulkomaiset investoinnit ovat kasvaneet erityisesti valmistusteollisuudessa

https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTjdag/content/katsaus-vietnamin-talouteen-loppuvuodesta-2019/384951

EUROOPPA

Uusi EU-perusteos – luotettava kumppani EU-asioiden viidakossa

Uudistettu ulkoministeriön Eurooppatiedotuksen EU-perusteos julkaistiin Helsingin Kirjamessuilla. Toimittaja Heli Satulin kirjoittama teos tarjoaa lukijalleen kattavan katsauksen EU:n perusasioihin sekä ajankohtaisiin tapahtumiin.

https://um.fi/ajankohtaista/-/asset_publisher/gc654PySnjTX/content/uusi-eu-perusteos-luotettava-kumppani-eu-asioiden-viidakossa

Uusi komissio keskittyy EU:n taloudelliseen valtaan

Ursula von der Leyen on luvannut tehdä Euroopan komissiosta "geopoliittisen" toimijan puheenjohtajuuskaudellaan. Hän on julkistanut komission, jolla olisi vahva talouspainotus unionin ulkosuhteissa. Uusi panostus geoekonomiaan enteilee vahvempaa globaalia asemaa Euroopalle, vaikka toisaalta se voi syödä unionin johdonmukaisuutta ulkosuhteissa. Yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan kunnianhimoisilla tavoitteilla ei kuitenkaan ole merkitystä, jos komissio ei kykene tukemaan niitä taloudellisesti. <https://www.fiia.fi/julkaisu/the-new-eu-leadership>

Eurobarometri: Suomalaisen usko globalisaatioon EU:n vahvinta

Tuoreen Eurobarometrin mukaan suomalaiset suhtautuvat globalisaatioon EU-vertailussa myönteisimmin: 56 % on sitä mieltä, että globalisaatio tuo maalle uusia vienti- ja investointimahdollisuuksia. Eurooppalaisista 60 prosenttia katsoo, että heille on henkilökohtaisesti etua EU:n käymästä kaupasta maailman muiden alueiden kanssa. Suomalaisista tätä mieltä on EU-vertailussa suurin osuus kansalaisista eli 80 prosenttia vastanneista. Nuorten suomalaisten (15–24 vuotta) keskuudessa osuus on peräti 90 prosenttia. Koko EU:n tasolla tätä mieltä olevien osuus on nyt 16 prosenttiyksikköä suurempi kuin 10 vuotta sitten tehdyssä edellisessä kyselyssä. Kansainvälisen kaupan hyödyt näkevien suomalaisten osuus on samalla aikavälillä kasvanut peräti 23 prosenttia. Kyselyn mukaan kaikista vastaajista 71 prosenttia myös katsoo, että EU pystyy puolustamaan tehokkaammin EU-maiden kauppaetuja kuin kukin maa yksinään. Suomalaisista tätä mieltä on vieläkin suurempi osuus, eli 81 prosenttia.

https://ec.europa.eu/finland/news/eb-globalisation_191120_fi

Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 21. marraskuuta 2019

EU:n ja Singaporen kauppasopimus voimaan

Marraskuun 21. päivänä voimaan tullut EU:n ja Singaporen välinen sopimus on EU:n ensimmäinen kahdensivulinen kauppasopimus Kaakkois-Aasian maan kanssa. Singapore on EU:n selvästi

merkittävin kauppakumppani Kaakkois-Aasiassa. Kahdenvälisen tavarakaupan arvo on yli 53 miljardia euroa ja palvelukaupan arvo 51 miljardia euroa. Singaporeen on sijoittautunut yli 10 000 EU:n yritystä, jotka käyttävät sitä keskuspaikkana toiminnalleen koko Tyynenmeren alueella. Suomen kauppa Singaporen kanssa on vahvasti ylijäämäistä: Suomen vienti Singaporeen on arvoltaan 196 miljoonaa euroa, kun taas tuonti Singaporesta on arvoltaan 76 miljoonaa euroa. Kauppasopimuksen myötä Singapore poistaa kaikki jäljellä olevat EU:n tuotteisiin sovellettavat tariffit. Sopimus avaa uusia mahdollisuuksia EU:n palveluntarjoajille, esimerkiksi viestintäteknologian, ympäristöpalvelujen, tietotekniikan ja meriliikenteen aloilla. Se myös parantaa liiketoimintaympäristön ennustettavuutta.

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/fi/IP_19_6222

Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 21. marraskuuta 2019

https://um.fi/tiedotteet/-/asset_publisher/ued5t2wDmr1C/content/vapaakauppasopimus-singaporen-kanssa-avaa-yrityksille-uusia-mahdollisuuksia-kaakkois-aasiassa

Avaruusalan innovaatiot auttavat ihmisiä arjessa ja tukevat ilmastonmuutoksen torjuntaa

Ilmastonmuutoksen torjunta, kestävä kasvu, avaruuden kestävä käyttö ja arktinen alue, eli Suomen EU-puheenjohtajakauden keskeiset viestit, olivat vahvasti esillä European Space Week –

tapahtuman ohjelmassa 3.-5. joulukuuta Helsingissä.

https://tem.fi/artikkeli/-/asset_publisher/avaruusalan-innovaatiot-auttavat-ihmisia-arjessa-ja-tukevat-ilmastonmuutoksen-torjuntaa

Suomi ehdottaa EU:lle yritykset ja ihmisoikeudet -toimintasuunnitelmaa

Agenda for Action -asiakirja sisältää yli 20 toimenpide-ehdotusta muun muassa julkisen rahoituksen, lainsäädännön ja oikeussuojakäytäntöjen kehittämisestä. Työministeri Timo Harakka ja valtiosihteeri Johanna Sumuvuori julkistivat Suomen ehdotuksen EU:lle laadittavasta toimintasuunnitelmasta Brysselissä 2.12. pidetyssä konferenssissa.

https://tem.fi/artikkeli/-/asset_publisher/suomi-ehdottaa-eu-lle-yritykset-ja-ihmisoikeudet-toimintasuunnitelmaa

EU-työministerit keskustelivat työlainsäädännön kehittämisestä

Työministerien keskustelujen tavoitteena oli evästää uutta komissiota jäsenvaltioiden päätavoitteista EU:n työlainsäädännön ja työmarkkinavuoropuhelun osalta. Työllisyydestä ja sosiaalisista oikeuksista vastaava uusi komissaari Nicolas Schmit valotti ministerineuvostolle tulevan viisivuotiskauden suunnitelmia.

https://tem.fi/artikkeli/-/asset_publisher/eu-tyoministerit-keskustelivat-tyolainsaadannon-kehittamisesta

Euroopan kaupungit yhdistävät voimansa digitaalisessa murroksessa

Oulussa esiteltiin tiistaina (10.12.) julkilausuma, jolla Euroopan kaupungit ja yhteisöt yhdistävät voimansa edistääkseen kestävien digitaalisten ratkaisujen käyttöönottoa Euroopassa. Oulu Boost Event -tapahtumassa esitellään myös Euroopan parhaita digitaalisia palveluja ja käytäntöjä.

https://tem.fi/artikkeli/-/asset_publisher/euroopan-kaupungit-yhdistavat-voimansa-digitaalisessa-murroksessa

Green Deal – Euroopan vihreän kehityksen ohjelma

Euroopan komissio on julkistanut laajan toimenpide- ja tavoitepaketin, jolla aiotaan tehdä Euroopasta vuoteen 2050 mennessä maailman ensimmäinen ilmastoneutraali maanosa. Euroopan vihreän kehityksen ohjelmaksi nimetty kokonaisuus muodostaa EU:n uuden kasvustrategian, jolla unioni on tarkoitus muuntaa ilmastonmuutosta hillitseväksi, nykyaikaiseksi, resurssitehokkaaksi ja kilpailukykyiseksi taloudeksi. Tavoitteena on, että EU:ssa ei vuoteen 2050 mennessä enää aiheuteta kasvihuonekaasujen nettopäästöjä. Talouden halutaan kyllä kasvavan, mutta talouskasvun ei pitäisi lisätä luonnonvarojen käyttöä. Kyseessä on laaja yhteiskunnallinen siirtymä, joka vaatii muutoksia kaikilla tasoilla ja viime kädessä myös maailmanlaajuisesti. Parhaan tieteellisen tiedon valossa muutostarve on vääjäämätön, joten Euroopan ja eurooppalaisten yritysten uskotaan saavan etulyöntiaseman ja säästävän kustannuksia, jos muutokseen ryhdytään mahdollisimman ripeästi. https://ec.europa.eu/finland/news/green-deal_191211_fi

Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 18. joulukuuta 2019

Suomi mukana mittavassa akkukehityshankkeessa

Euroopan komissio on hyväksynyt laajan akkukehityshankkeen, jossa ovat mukana Suomi, Ruotsi, Belgia, Ranska, Saksa, Italia ja Puola. EU:n valtiontukisääntöjen mukaan komission on etukäteen tarkastettava, että julkista tukea saava hanke ei kohtuuttomasti vääristä kilpailua markkinoilla. Maat rahoittavat akkuhanketta enimmillään 3,2 miljardilla eurolla. Julkisen rahoituksen ennakoitaan johtavan lisäksi 5 miljardin euron investointeihin yksityiseltä sektorilta. Suomessa toimivista yrityksistä mukana ovat toistaiseksi BASF, Keliber, Terrafame ja Fortum. Hankkeella tuetaan tutkimusta ja innovointia akkualalla, joka on Euroopalle strategisesti tärkeä painopistealue. Akkujen kysynnän ennakoitaan kasvavan hyvin nopeasti tulevina vuosina. Hanke kattaa koko akku tuotannon arvoketjun, johon kuuluvat kaivostoiminta ja raaka-aineiden prosessointi, kehittyneiden kemiallisten materiaalien valmistus, akkukennojen ja -moduulien suunnittelu ja integrointi älyjärjestelmiin sekä akkujen kierrätys.

https://ec.europa.eu/finland/news/IPCEI_191211_fi ; Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 18. joulukuuta 2019

Tuore raportti varoittaa Euroopan ympäristön tilasta

Vaikka eurooppalaisella ympäristö- ja ilmastopolitiikalla on viime vuosikymmeninä parannettu ympäristön tilaa, asiassa ei ole edetty riittävästi eivätkä ympäristön tulevaisuudennäkymät ensi vuosikymmenellä ole myönteisiä, todetaan Euroopan ympäristön tilaa ja tulevaisuutta käsittelevässä raportissa. Raportin mukaan Eurooppa ei saavuta vuoden 2030 tavoitteitaan, ellei seuraavan kymmenen vuoden aikana puututa ripeästi luonnon monimuotoisuuden hälyttävän nopeaan vähenemiseen, ilmastonmuutoksen kasvaviin vaikutuksiin ja luonnonvarojen ylikulutukseen. Raportin mukaan toivoa kuitenkin on, sillä kansalaiset tiedostavat, että siirtymä kestävään tulevaisuuteen on välttämätön. Myös teknologiset innovaatiot, lisääntyvät eri yhteisöjen omat aloitteet sekä EU:n tehostuneet toimet, kuten komission lanseeraama Euroopan vihreän kehityksen ohjelma, luovat uskoa paremmasta.

https://ec.europa.eu/finland/news/environment_191205_fi Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 18. joulukuuta 2019

Talouspolitiikan EU-ohjausjakson syyspaketti: Luodaan ihmisten ja maapallon hyväksi toimiva talous

Ursula von der Leyenin komissio käynnistää tänään ensimmäisen talouspolitiikan EU-ohjausjaksonsa. Siinä esitetään uudistettu kunnianhimoinen kasvustrategia, jossa keskitytään edistämään kilpailukykyä, mutta samalla ympäristön ja ilmaston kannalta kestävää kehitystä.

Komission esittelemällä uudistetulla kasvustrategialla, eli vuotuisella kestävä kasvun strategialla toteutetaan visiota, joka esitetään puheenjohtaja Ursula von der Leyenin poliittisissa suuntaviivoissa.

Kasvustrategia pohjautuu vahvasti viime viikolla esitellyn Euroopan vihreän kehityksen ohjelman painotuksiin.

Strategialla pyritään varmistamaan, että hyvinvointivaltion rakenteet pysyvät Euroopassa maailman kehittyneimpinä ja että Euroopasta tulee ensimmäinen ilmastoneutraali maanosa, joka on myös vireä innovoinnin ja kilpailukykyisen yrittäjyyden keskus.

Strategia antaa Euroopalle välineet pyrkiä sosiaalisesti oikeudenmukaisempaan vaurauteen.

Laajemmassa yhteydessä uusi kestävä kasvun strategia auttaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita saavuttamaan YK:n kestävä kehityksen tavoitteet, jotka komissio on nyt ensimmäistä kertaa sisällyttänyt talouspolitiikan EU-ohjausjaksoon.

Vuotuinen kestävä kasvun strategia sisältää neljä toisiinsa liittyvää ja toisiaan vahvistavaa ulottuvuutta: ympäristön kestävyys, tuottavuuden kasvu, oikeudenmukaisuus ja makrotalouden vakaus.

”Ilmastonmuutos, digitalisaatio ja väestörakenteen muutos edellyttävät talouspolitiikkamme mukauttamista niin, että Eurooppa säilyttää kilpailukykyensä maailmannäyttämöllä kestävällä ja oikeudenmukaisella tavalla,” sanoo uudessa komissiossa talouspolitiikkaa koordinoiva johtava varapuheenjohtaja Valdis Dombrovskis.

Talouskomissaari Paolo Gentiloni korostaa ilmastosiirtymän olevan tästä päivästä alkaen talouden EU-ohjausjärjestelmän ytimessä. *”Kun sanomme, että Euroopan vihreän kehityksen ohjelma on Euroopan uusi kasvustrategia, tarkoitamme sitä”*, Gentiloni toteaa. Hänen tärkeimpiä tavoitteitaan on sisällyttää vuoden sisällä YK:n kestävä kehityksen tavoitteet talouspolitiikan EU-

ohjausjaksoon. ”On erittäin tärkeää, että saamme tämän eurooppalaista talouspolitiikkaa koskevan merkittävän muutoksen onnistumaan”, Gentiloni jatkaa.

Uuteen strategiaan on sisällytetty myös Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarissa vahvistetut eriarvoisuuden torjumisen periaatteet. Työllisyysasioista ja sosiaalisista oikeuksista vastaava komissaari Nicolas Schmit sanoo: ”Työllisten määrä on tällä hetkellä ennätyskellisen suuri, mutta eroja on edelleen. Nopeasti muuttuvassa maailmassa ja taloudessa, jossa innovointi on avainasemassa, meidän on helpotettava työmarkkinoille pääsyä ja panostettava enemmän niiden ihmisten osaamiseen, joiden on sopeuduttava digitaaliseen ja vihreään siirtymään. Sosiaalisen oikeudenmukaisuuden on oltava olennainen osa tätä uutta toimintalinjaa.”

Talouspolitiikan EU-ohjausjaksossa painotetaan siis aiempaa enemmän ympäristön kestävyttä antamalla EU-maille ohjausta sen suhteen, millä yhteiskunnan osa-alueilla tarvitaan eniten rakenneuudistuksia ja investointeja kestävämpään talousmalliin.

Seuraavaksi komission esittämä kestävä kasvun strategia on vahvistava EU-maiden Eurooppa-neuvostossa.

Tarkoituksena on, että EU-maat ottavat huomioon EU:n kestävä kasvun strategian painopisteet kansallisissa politiikoissaan ja strategioissaan, jotka ne esittävät ensi vuonna komissiolle.

EU-maiden kaavailujen pohjalta komissio ehdottaa osana talouspolitiikan EU-ohjausjakson kevätpakettia EU-maille maakohtaisia suosituksia.

Tämän jälkeen EU-maiden on määrä yhdessä hyväksyä neuvostossa komission ehdottamat maakohtaiset suositukset.

Näin ollen EU-maat ovat viime kädessä itse vastuussa niiden sisällöstä ja toteuttamisesta.

https://ec.europa.eu/finland/news/economic-semester_fi ; <https://europa.eu/!kx88Gk>;

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/fi/ip_19_6770

Euroopan komission lehdistötiedote

Hankintalainsäädännön EU-kynnysarvot muuttuvat 1.1.2020 lukien

Euroopan komissio on tarkastanut EU:n julkisia hankintoja koskevien direktiivien kynnysarvot ja julkaissut tarkistetut kynnysarvot Euroopan unionin virallisessa lehdessä (EUVL 30.10.2019 L 279, s. 23-30,).

Komissio tarkistaa EU-kynnysarvot vastamaan GPA-sopimusta (Government Procurement Agreement) kerran kahdessa vuodessa. Edellisen kerran tarkastus tehtiin vuonna 2018.

Komissio on laskenut kynnysarvoja siten, että tavaroiden ja palvelujen kynnysarvo laskee valtion keskushallintaviranomaisten osalta 144 000 eurosta 139 000 euroon ja muiden hankintaviranomaisten kuten kuntien ja seurakuntien osalta 214 000 euroon. Rakennusurakoiden osalta kynnysarvo laskee 5 548 000 eurosta 5 350 000 euroon.

https://tem.fi/artikkeli/-/asset_publisher/hankintalainsaadannon-eu-kynnysarvot-muuttuvat-1-1-2020-lukien

Myyjät murroksen keskellä - Kaupan alan EGR-hanke saavutti tavoitteensa

Euroopan globalisaattorahaston (EGR) osarahoittaman, kaksivuotisen kaupan alan hankkeen tulokset ovat mairittelevia: jopa 85 prosenttia työnsä menettäneistä oli työllistynyt uudelleen hankkeen päättyessä.

<https://tem.fi/blogi/-/blogs/myyjat-murroksen-keskella-kaupan-alan-egr-hanke-saavutti-tavoitteensa>

Mistä rahat ilmastonmuutoksen torjuntaan?

Euroopan unioni on asettanut tavoitteekseen olla maailman ensimmäinen ilmastoneutraali alue vuoteen 2050 mennessä. Tähän tarvitaan huomattavia investointeja sekä EU:n budjetista ja EU-mailta että yksityiseltä sektorilta. Tätä varten komissio on lanseerannut erityisen Euroopan vihreän kehityksen investointiohjelman, jonka avulla ohjataan julkisia investointeja ilmastoneutraaliuteen tähtäävän ns. vihreän siirtymän rahoitukseen ja vivutetaan liikkeelle myös yksityisiä varoja erityisesti InvestEU-ohjelman kautta. Tavoitteena on saada aikaan vähintään 1000 miljardin euron investoinnit tämän vuosikymmenen kuluessa. Joillakin alueilla siirtymä aiheuttaa erityisen voimakkaita taloudellisia ja yhteiskunnallisia vaikutuksia. Näille alueille tarjotaan uuden järjestelyn, eli ns. oikeudenmukaisen siirtymän mekanismin, avulla räätälöityä taloudellista ja käytännön tukea tarvittavien muutosten aikaansaamiseksi.

https://ec.europa.eu/finland/news/investment-fundtransition-fund_200114_fi

https://ec.europa.eu/finland/news/social-europe_200114_fi

Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 16. tammikuuta 2020

Komissio tehostaa tekijänoikeuksien suojaa maailmalla

Euroopan komissio julkisti hiljattain uusimman raporttinsa teollis- ja tekijänoikeuksien suojasta ja valvonnasta EU:n ulkopuolisista maissa. Monilla osa-alueilla kaivataan lisää parannuksia. Eri puolilla maailmaa tapahtuvat teollis- ja tekijänoikeuksien loukkaukset aiheuttavat eurooppalaisille yrityksille miljardien eurojen tulonmenetykset ja vaarantavat tuhansia työpaikkoja. Raportissa yksilöidään kolme maaryhmää, joihin EU:n toimet pääasiallisesti kohdistuvat: 1) Kiina, 2) Intia, Indonesia, Turkki, Ukraina ja Venäjä sekä 3) Argentiina, Brasilia, Ecuador, Malesia, Nigeria, Saudi-Arabia ja Thaimaa. Niin lukumääräisesti kuin rahallisen arvon perusteella tarkasteltuna suurin osa EU:hun saapuvista väärennetyistä ja laittomasti valmistetuista tuotteista on lähtöisin Kiinasta. EU:n tulliviranomaisten takavarikoimista väärennetyistä ja laittomasti valmistetuista tuotteista yli 80 prosenttia tulee Kiinasta tai Hongkongista.

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/fi/ip_20_12

Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 16. tammikuuta 2020

Basel-juna on jo matkalla – on päättäjien käsissä, mitä sen kyydissä tulee

Pankkeihin kohdistuva EU-sääntely on moninkertaistunut kuluneiden 10 vuoden aikana. Vaikuttaa siltä, että vauhtisokeudessa ovat unohtuneet ne, joiden vuoksi sääntelyä alun perin on pystytetty: tavalliset kansalaiset ja heitä työllistävät yritykset - siis kaikki ne, jotka pyörittävät kansantalouden rattaita. <https://www.finanssiala.fi/uutismajakka/Sivut/Basel-juna-on-jo-matkalla-mita-sen-kyydissa-tulee.aspx>

EU:n kaavailema Basel III -uudistuksen tiukka toimeenpano saattaa heikentää talousnäkyviä entisestään

Pankkien pääomavaatimuksia muokkaavan lopullisen Basel III -uudistuksen toimeenpano EU:ssa kaipaa viilauksia. Copenhagen Economics -tutkimuslaitos on julkaissut Euroopan pankkiyhdistyksen EBF:n teettämän selvityksen, jonka mukaan EU:ssa kaavailtu toimeenpanotapa merkitsisi pääomavaatimusten tuntuvaan kasvua verrattuna siihen, mitä uudistuksilla alun perin on tavoiteltu. Tämä heikentäisi EU:n asemaa globaaleilla pääoma- ja pankkimarkkinoilla.

<https://www.finanssiala.fi/uutismajakka/Sivut/EUn-Basel-III-toimeenpano-saattaa-heikentaa-talousnakymia.aspx>

Vierastaistelijakysymys koettelee EU-maiden yhteistyötä

Terrorismi, kansainväliset jihadistiset verkostot ja Euroopan vapaa liikkuvuus ovat muodostaneet vaikean yhtälön EU-maille. Isis on onnistuttu lyömään sotilaallisesti, ja suuri osa taistelijoista on joko paennut tai vangittu jollekin konfliktialueen vankiloista tai pakolaisleireistä. Yhteistä EU-linjausta vierastaistelijoista ei ole löytynyt. EU on silti tehnyt merkittävää työtä joillain sektoreilla vierastaistelijakysymyksessä. Yksi niistä on taistelukentiltä kerätyn todistusaineiston käyttöön liittyvien menetelmien yhtenäistäminen.

Kansalaisten odotukset EU:n terrorisminvastaisista toimista ovat korkealla, ja esimerkiksi poliittinen paine vierastaistelijakysymyksen käsittelyyn tulee pääosin jäsenmaiden sisältä. Jäsenmaiden viranomaisilla on haasteista huolimatta halu kehittää yhteisiä terrorismin torjunnan keinoja yhä pidemmälle, ja EU on jo nyt osoittanut tuovansa lisäarvoa jäsenmaille, ilmenee tänään julkaistusta Ulkopoliittisen instituutin tutkimuksesta. EU on osoittanut merkittävää kykyä muokata toimintaansa uhkakuvien muuttuessa. Se on pystynyt tukemaan jäsenmaiden omia toimia erityisesti luomalla yhteisiä käsitteitä ja käytäntöjä, pitämällä yllä laajaa kokonaiskuvaa sekä kehittämällä yhteistyötä erilaisten kumppanien kanssa.

Tutkimuksessa on selvitetty, miten EU:n ulkoinen terrorismin torjunta on vuosien varrella kehittynyt, mitä hallinnollisia rakenteita siinä on ja mitä toimet käytännössä ovat. Se tarkastelee käytännön esimerkkejä Sahelin alueelta ja Länsi-Balkaniilta. Julkaisun ovat kirjoittaneet vanhempi tutkija Teemu Tammikko ja tutkija Tuomas Iso-Markku instituutin Euroopan unioni -tutkimusohjelmasta. Raportti on toteutettu osana valtioneuvoston vuoden 2019 selvitys- ja tutkimussuunnitelman toimeenpanoa (www.tietokayttoon.fi).

Julkaisun voi ladata instituutin verkkosivuilta:

<https://www.fiia.fi/julkaisu/eun-ulkoinen-terrorismin-torjunta>

Brexit ja finanssiala – kokosimme ohjepakettien Britannian EU-eron vaikutuksista

Britannian parlamentti on hyväksynyt erosopimuksen, ja Brexit toteutuu perjantaina. Helmikuun alusta alkaen Britannia ei ole enää EU-maa. Finanssialan kannalta tärkein osa eroneuvotteluista on se, että esimerkiksi keskusvastapuolia koskeviin vastaavuuspäätöksiin tarvittavat arvioinnit saadaan valmiiksi kesäkuun loppuun mennessä.

<https://www.finanssiala.fi/uutismajakka/Sivut/ohjepaketti-Britannian-EU-eron-vaikutuksista.aspx>

Uusi EU-asetus vastavuoroisesta tunnustamisesta parantaa tavaroiden vapaata liikkuvuutta sisämarkkinoilla

Uuden asetuksen tavoitteena on parantaa tavaroiden vapaata liikkuvuutta EU:n sisämarkkinoilla. Sitä sovelletaan tilanteissa, jossa tuotteille on asetettu lainsäädännössä tai viranomaismääräyksessä kansallisia vaatimuksia, eikä näitä vaatimuksia ole yhdenmukaistettu EU:ssa. Asetus koskee arviolta alle puolta sisämarkkinoilla olevista tuotteista.

https://tem.fi/artikkeli/-/asset_publisher/uusi-eu-asetus-vastavuoroisesta-tunnustamisesta-parantaa-tavaroiden-vapaata-liikkuvuutta-sisamarkkinoilla

Loppuspurtti EU-rakenerahastojen ohjelmakauden 2014–2020 toteutukseen

Hallitus päätti 6.2.2020 EU:n rakenerahastojen ja valtion rahoituksen jaosta Suomen rakenerahasto-ohjelman, Kestävää kasvua ja työtä 2014–2020, loppukauden toteutukseen. Nyt jaettava 48 miljoonan euron Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) ja Euroopan sosiaalirahaston (ESR) rahoitus on aiemmilta rakenerahastohankkeilta käyttämättä jäänyttä rahoitusta. Lisäksi jaetaan aiemmin jakamatonta, valtakunnalliseen toimintaan tarkoitettua ESR-rahoitusta 26 miljoonaa euroa.

https://tem.fi/artikkeli/-/asset_publisher/loppuspurtti-eu-rakenerahastojen-ohjelmakauden-2014-2020-toteutukseen

Komissiolta työohjelma alkaneelle vuodelle

Ursula von der Leyenin komissio keskittyy ensimmäisessä työohjelmassaan työstämään kuutta poliittista yleistavoitetta konkreettisiksi aloitteiksi. Euroopan vihreän kehityksen ohjelman (Green Deal) puitteissa komissio aikoo ehdottaa ilmastolakia, jolla vuoden 2050 hiilineutraaliustavoite voidaan kirjata lainsäädäntöön. Digitalisaation saralla komissiolta on tulossa datastrategia, joka tähtää massadatan ja tekoälyn hyödyntämiseen eettisesti ja EU:n perusoikeuksien mukaisesti. Talouspolitiikan alalla komissio aikoo luoda edellytyksiä sille, että EU:n taloudessa voidaan yhdistää sosiaalinen oikeudenmukaisuus, kestävä kehitys ja talouskasvu. EU:n kansainvälisen aseman vahvistamiseksi komissio aikoo laatia uusia strategioita Afrikan ja Länsi-Balkanin naapurimaiden kanssa tehtävää yhteistyötä varten. Vuonna 2020 komissio tulee myös esittämään uuden maahanmuutto- ja turvapaikkasopimuksen, joka on keskeinen osa EU:n turvapaikkapolitiikan uudistusta.

https://ec.europa.eu/finland/news/work-programme_200129_fi

Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 30. tammikuuta 2020

EU:lle yhteiset 5G-verkkojen turvallisuussuosituksen

Komissio on hyväksynyt EU:lle yhteiset periaatteet, joilla lievennetään mobiiliverkkojen viidennen sukupolven eli 5G-verkkojen turvallisuusriskejä. Riskit eivät liity pelkästään teknisiin tekijöihin, vaan myös esimerkiksi EU:n ulkopuolisten valtioiden tai valtion tukemien toimijoiden haitalliseen toimintaan verkkojen haavoittuvuuksien kautta. Tulevaisuuden digipalvelujen mahdollistajana 5G-verkoilla tulee olemaan iso rooli digitalouden ja -yhteiskunnan kehityksessä moniksi vuosiksi eteenpäin. Terveysturvallisuuden etäsovelluksista täsmäviljelyyn ja älykkäistä energiaverkoista verkottuneeseen liikenteeseen ja liikkuvuuteen 5G-verkot voivat vaikuttaa lähestulkoon kaikkiin elämäntilanteisiin. Samalla ne tarjoavat kyberhyökkääjille enemmän sisääntuloväyliä, koska arkkitehtuuri on vähemmän keskitetty, älykäs laskentateho käytetään myös verkon reunalla ja antennien määrä ja verkon riippuvuus ohjelmistoista on suurempi. Siksi 5G-verkkojen turvallisuuden varmistaminen on erittäin tärkeää.

https://ec.europa.eu/finland/news/eulle-yhteiset-periaatteet-5g-verkkojen-turvaamiseksi_fi

Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 30. tammikuuta 2020

Toimiiko EU-maiden talouspolitiikan ohjaus ja koordinointi?

EU-maiden talouspolitiikkaa ohjataan ja koordinoidaan vuosisykleittäin ns. talouspolitiikan EU-ohjausjakson puitteissa. Ohjausjakso perustuu sääntöihin, jotka sisältyvät EU:ssa sovittuihin ns.

talouspolitiikan ohjauspakettiin (six-pack) ja budjettikuripakettiin (two-pack). Ne puolestaan vahvistavat EU:n vakaus- ja kasvusopimuksen mukaista julkisen talouden valvontaa EU:ssa. Komissio on nyt julkaissut ohjausjakson toimivuuden väliarvioinnin ja pyytää kaikilta osapuolilta näkemyksiä siitä, pitäisikö järjestelmään tehdä muutoksia ja jos, niin millaisia. Järjestelmän sääntöjen katsotaan nykyään usein olevan liian monimutkaisia ja vaikeaselkoisia. Komissio odottaakin avointa keskustelua siitä, mikä on toiminut ja mikä ei ja miten voidaan päästä yhteisymmärrykseen sääntöjen yksinkertaistamiseksi ja tehostamiseksi. Lausuntokierros, pohdintaprosessi ja johtopäätökset mahdollisista uudistuksista on tarkoitus saada valmiiksi vuoden loppuun mennessä. https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/fi/IP_20_170
Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 6. helmikuuta 2020

Komissio ehdottaa uudistuksia EU:n laajentumisperiaatteisiin

EU-mailla on ollut vaikeuksia päästä yksimielisyyteen EU:n laajentumisesta esimerkiksi Länsi-Balkanille. Siksi komissio on ehdottanut uudistuksia, joilla prosessista halutaan tehdä osapuolille uskottavampi, paremmin poliittisesti ohjattu, dynaamisempi ja ennustettavampi. Komissio haluaa panostaa lisää jäsen ehdokkaiden perusuudistuksiin, kuten oikeusvaltioperiaate, demokraattisten instituutioiden ja julkishallinnon toiminta ja talous. Länsi-Balkanin osalta komissio ehdottaa, että korkean tason vuoropuhelua lisätään järjestämällä säännöllisesti huippukokouksia ja tehostamalla ministeritason yhteydenpitoa. Lisäksi EU-maiden olisi osallistuttava enemmän prosessin seurantaan ja arviointiin. Komissio ehdottaa myös neuvottelulukujen jakamista kuuteen ryhmään: perusasiat; sisämarkkinat; kilpailukyky ja osallistava kasvu; vihreä toimintaohjelma ja kestävät yhteydet; luonnonvarat, maatalous ja koheesio; ulkosuhteet. Neuvotteluja ei avattaisi yksittäisistä luvuista vaan ryhmä kerrallaan. https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/fi/IP_20_181
Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 6. helmikuuta 2020

”Sinisen talouden” yrityksille uusi 75 miljoonan euron pääomasijoitusrahasto

Euroopan komissio on perustanut Euroopan investointipankkiryhmään (EIP) kuuluvan Euroopan investointirahaston (EIR) kanssa uuden 75 miljoonan euron BlueInvest-rahaston. BlueInvestistä myönnetään rahoitusta ns. sinisen talouden alalla toimiville yrityksille. Sinisellä taloudella tarkoitetaan meriin ja rannikkoseutuihin liittyvää taloudellista toimintaa. Sen parissa toimii meriympäristössä ja myös maalla toimivia yrityksiä, jotka tuottavat meritaloutta edistäviä tuotteita, hyödykkeitä tai palveluja. Siniseen talouteen kuuluu lukuisia lupaavia varhaisvaiheen yrityksiä, jotka ovat usein saaneet alkunsa EU:n rahoittamista t&k-ohjelmista. Yritykset kehittävät ratkaisuja muun muassa uusiutuvaan energiaan, kestävään kala- ja äyriäisviljelyyn, merten bioteknologiaan ja merialan ICT-sovelluksiin. Uuden rahaston tarkoituksena on parantaa sinisessä taloudessa toimivien innovatiivisia ja kestäviä tuotteita ja palveluja kehittävien pk-yritysten rahoituksen saantia ja investointivalmiuksia. Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 6. helmikuuta 2020
https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/fi/IP_20_167

Tietosuoja-asetuksen viilailussa ei pidä hötkyillä

EU:n tietosuoja-asetuksen uudistamisessa ei pidä hötkyillä, vaan sen soveltamisesta on tärkeä hankkia lisäkokemuksia ennen muutoksia. EU-komissio harkitsee, tulisiko nyt vajaan kaksi vuotta voimassa ollut asetusta muuttaa. Finanssiala kannattaa maltillista etenemistä, vaikka jotain lastentautejakin asetuksesta löytyy.

<https://www.finanssiala.fi/uutismajakka/Sivut/Tietosuoja-asetuksen-viilailussa-ei-pida-hotkyilla.aspx>

Suomi hakee EU:n rahoitustukea useille liikennehankkeille

Suomen valtio ja eräät muut toimijat hakevat kuudelle liikennehankkeelle Euroopan komissiolta rahoitustukea.

Rahoitusta haetaan Verkkojen Eurooppa-ohjelmasta (CEF, Connecting Europe Facility). Raha-asiaivaliokunta puolsi hakemuksia 13.2.2020. Raha-asiaivaliokunnan kokouksessa 20.2.2020 käsitellään loput CEF-tukea koskevat hankkeet.

Euroopan komission myöntämän rahoituksen tavoitteena on edistää Euroopan laajuisen liikenneverkon (TEN-T) investointeja.

Tuen saaminen edellyttää kansallista rahoitusta. Hankkeiden tulee alkaa viimeistään 26.8.2020 ja

valmistua 31.12.2023 mennessä.

<https://www.lvm.fi/-/suomi-hakee-eu-n-rahoitustukea-useille-liikennehankkeille-1033175>

EU:n kilpailukykyministerien kokouksessa aiheina vihreän kehityksen Green Deal -ohjelma, sisämarkkinat, tutkimus ja innovaatiot

EU:n kilpailukykyministerit kokoontuvat Brysselissä 27.–28.2.2020. Ministerit keskustelevat Euroopan vihreän kehityksen ohjelmasta Green Dealista, sisämarkkinoiden kehittämisestä, paremmasta sääntelystä ja tutkimus- ja innovaatiopolitiikasta. Suomea edustaa kokouksessa elinkeinoministeri Mika Lintilä.

https://tem.fi/artikkeli/-/asset_publisher/eu-n-kilpailukykyministerien-kokouksessa-aiheina-vihrean-kehityksen-green-deal-ohjelma-sisamarkkinat-tutkimus-ja-innovaatiot

Komissiolta maaraportit EU-maiden sosioekonomisesta tilanteesta

Komissio on julkaissut raportit, joissa analysoidaan EU-maiden keskeisiä sosioekonomisia haasteita. Maaraportit noudattelevat joulukuussa esitettyä vuotuisen kestäväen kasvun strategiaa eli painopiste on kilpailukykyisessä kestävyudessa. Tarkoituksena on saada aikaan talous, joka toimii ihmisten ja maapallon hyväksi. Myös Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilariin liittyvää sosiaali-indikaattoreiden tulostaulua arvioidaan kunkin maan osalta. Maaraporteissa keskitytään neljään seikkaan: ympäristökestävyyteen, tuottavuuden kasvuun, oikeudenmukaisuuteen ja makrotalouden vakauteen. Suomen raportissa kiinnitetään huomiota mm. rakenteellisiin uudistustarpeisiin ja työvoiman kutistumisen aiheuttamiin haasteisiin. Sosiaali-indikaattoreilla mitattuna Suomi sijoittuu EU-vertailussa hyvin. Komissio toteaa myös, että Suomi on pitkälti saavuttamassa vuoden 2020 ilmastotavoitteen, mutta hiilineutraaliustavoitteen saavuttaminen vuoteen 2035 mennessä edellyttää kunnianhimoisia uusia toimenpiteitä.

https://ec.europa.eu/finland/news/semester_200226_fi
Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 13. helmikuuta 2020

Komission maaraportti Suomelle: työllisyysastetta parannettava, rakenneuudistukset toteutettava

Suomen raportista voidaan nostaa esiin seuraavat seikat:

Suomen taloudella on edessään rakenteellisia haasteita. Jos hallituksen ilmoittamat toimenpiteet toteutetaan kokonaisuudessaan, havaittuja ongelmia voidaan kuitenkin jossain määrin lieventää. Suomi kuuluu EU:n edistyneimpiin talouksiin ja on edelläkävijä digitaaliteknologiassa ja puhtaan energian innovoinnissa. Hallitus on asettanut ilmastotoimille erityisen kunnianhimoisia tavoitteita: tavoitteena on saavuttaa hiilineutraalius vuoteen 2035 mennessä ja tulla maailman ensimmäiseksi fossiilivapaaksi hyvinvointiyhteiskunnaksi.

https://ec.europa.eu/finland/news/forecast_200213_fi
Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 13. helmikuuta 2020

EU:n tullietuusjärjestelmä auttaa kehitysmaita

Tuoreen raportin mukaan kehitysmaiden vienti Euroopan unioniin EU:n tullietuusjärjestelmän (ns. GSP-järjestelmä) puitteissa on kasvanut lähes 184 miljardiin euroon. Tullietuusjärjestelmällä poistetaan kehitysmaiden EU:hun suuntautuvaan vientiin sovellettavia tuontitulleja. Sillä luodaan uusia vientimahdollisuuksia, mikä auttaa maita torjumaan köyhyyttä ja luomaan työpaikkoja sekä noudattamaan samalla kestäväen kehityksen periaatteita. Raportista käy ilmi esimerkiksi, että GSP-järjestelmän ansiosta Sri Lankan, Mongolian ja Bolivian kaltaiset maat pystyvät torjumaan tehokkaammin lapsityövoiman käyttöä. Monissa 71 edunsaajamaasta esiintyy kuitenkin edelleen ongelmia, jotka liittyvät esimerkiksi kansalaisyhteiskunnan ja tiedotusvälineiden vapauden rajoituksiin, oikeusjärjestelmään, vähemmistöjen oikeuksiin, kuolemantuomioon ja yhdistymisvapauteen. Jos edistyminen ei ole ollut riittävää, EU on lisännyt valvontaa etenkin ihmisoikeuksiin ja työntekijöiden oikeuksiin liittyvissä kysymyksissä.

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/fi/ip_20_136
Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 13. helmikuuta 2020

Komissio keskeyttää Kambodžan tullietuudet ihmisoikeusloukkausten vuoksi

Komissio on päättänyt peruuttaa osan EU:n Kambodžalle myöntämistä tullietuuksista, koska Kambodža on rikkonut vakavasti ja järjestelmällisesti ihmisoikeusperiaatteita, jotka vahvistetaan kansalaisyhteiskunta- ja poliittisia oikeuksia koskevassa kansainvälisessä yleissopimuksessa.

Tullietuoksien peruuttaminen kohdistuu vaatteisiin, jalkineisiin, matkatarvikkeisiin ja sokeriin. Peruutus koskee noin viidesosaa eli yhtä miljardia euroa Kambodžan vuosittaisesta viennistä EU:hun. ”Poliittista osallistumista, sananvapautta ja yhdistymisvapautta koskeviin oikeuksiin liittyvien Kambodžan rikkomusten kesto, laajuus ja vaikutukset eivät jättäneet Euroopan unionille muuta mahdollisuutta kuin peruuttaa kauppaetuudet osittain. Euroopan unioni ei tule seisomaan vieressä ja katsomaan, kun demokratiaa heikennetään, ihmisoikeuksia rajoitetaan ja vapaa keskustelu vaiennetaan”, sanoo unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkea edustaja Josep Borrell. https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/fi/ip_20_229
Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 13. helmikuuta 2020

Paikalliset näkemykset paremmin esiin EU-rahoitteisten hankkeiden suunnittelussa

Komissio on päättänyt aloittaa kaksi kokeilua, joissa pyritään lisäämään paikallisten toimijoiden ja kansalaisten osallistumista ns. koheesiopoliittisten, eli esimerkiksi Euroopan aluekehitysrahastosta (EAKR) tai Euroopan sosiaalirahastosta (ESR) rahoitettavien paikallistason hankkeiden suunnitteluun. Ensimmäisessä kokeilussa EU-rahoituksen hallinnosta vastaavat paikallisviranomaiset voivat saada OECD:n asiantuntijoilta räätälöityä asiantuntija-apua siitä, miten kansalaiset saataisiin paremmin mukaan hankkeiden suunnitteluun ja toteutukseen. Toisessa kokeilussa varataan 250 000 euroa pienille, paikallisille ruohonjuuritason ideoille ja aloitteille, joilla edistetään kansalaisten osallistumista. Tavoitteena on testata uusia kansalaisosallistumisen toimintamalleja. Kokeilut toteutetaan tulevan vuoden aikana. Niiden tulokset julkistetaan eri hankkeista saatuja kokemuksia käsittelevän raportin ja käsikirjan muodossa.

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/fi/IP_20_197
Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 13. helmikuuta 2020

EU torjuu koronaviruksen leviämistä monella saralla

Komissio on ilmoittanut 232 miljoonan euron tukipaketista, jonka tarkoituksena on edistää viruksen torjuntavalmiutta, ennaltaehkäisyä ja leviämisen estämistä. EU-rahoituksella edistetään taudin havaitsemista ja diagnosointia, tartunnan saaneiden hoitoa ja tartuntojen ehkäisemistä. Tukipaketti jaetaan seuraavasti: 114 miljoonalla eurolla tuetaan WHO:ta ja erityisesti maailmanlaajuisia valmius- ja toimintasuunnitelmaa. Tarkoituksena on parantaa kansanterveydellisiin hätätilanteisiin varautumista ja niihin reagoimista maissa, joiden terveydenhuoltojärjestelmät ovat heikkoja. 15 miljoonaa euroa on tarkoitettu kohdentaa Afrikkaan, muun muassa Senegalin Dakarissa sijaitsevalle Pasteur-instituutille nopeaan diagnosointiin ja epidemiologiseen seurantaan. 100 miljoonaa euroa osoitetaan kiireelliseen diagnostiikkaan, hoitoon ja ennaltaehkäisyyn liittyvään tutkimukseen. 3 miljoonaa euroa kohdennetaan EU:n pelastuspalvelumekanismiin EU:n kansalaisten evakuoimiseksi Wuhanista, Kiinasta. https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/fi/ip_20_316
Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 13. helmikuuta 2020

Komissiolta linjauksia digistrategiasta sekä tekoälyn ja datasovellusten kehityksestä

Komissio on julkistanut strategiansa siitä, miten digitalisaatio saadaan hyödyttämään mahdollisimman laajasti koko yhteiskuntaa. Strategia pyrkii ihmiskeskeisyyteen, ja sillä on tarkoitus luoda liiketoimintamahdollisuuksia ja vauhdittaa teknologian kehitystä niin, että otetaan entistä paremmin huomioon teknologian luotettavuus ja turvallisuus. Tekoälyssäntelyssä on komission mukaan hallittava suuririskisiä tekoälyjärjestelmiä ilman, että vähäriskisempiä järjestelmiä ylisäännellään. Tekoälyyn on sovellettava EU:n tiukkoja kuluttajansuojasääntöjä, joilla puututaan epäasianmukaisiin kauppatapoihin ja suojellaan henkilötietoja ja yksityisyyttä. Suuririskisillä aloilla, kuten terveydenhuolto, poliisitoiminta tai liikenne, tekoälyjärjestelmien olisi oltava läpinäkyviä ja niiden päätöksenteon jäljitettävää. Ihmisellä pitäisi aina olla mahdollisuus valvoa niiden toimintaa. Viranomaisten olisi voitava tarkastaa algoritmien käyttämä data samaan tapaan kuin esimerkiksi kosmetiikka ja lelut.

https://ec.europa.eu/finland/news/komissiolta-digistrategia-tuleville-videlle-vuodelle_fi
Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 13. helmikuuta 2020

Eurobarometri: Suomalaiset luottavat instituutioihin ja mediaan

Viime syksynä tehtyihin kyselyihin perustuvan Eurobarometrin mukaan suomalaiset muun muassa suhtautuvat EU:n sisäiseen maahanmuuttoon myönteisemmin kuin EU-kansalaiset keskimäärin. Suomalaisten luottamus moniin instituutioihin on selvästi vahvempaa kuin EU-maiden kansalaisilla

keskimäärin. Tämä koskee niin turvallisuudesta huolehtivia kuin poliittisiakin instituutioita. Suomalaiset luottavat myös mediaan keskiarvoa enemmän. Eurobarometrin kansallisen raportin mukaan EU merkitsee suomalaisille ennen muuta positiivisia käytännön asioita: vapautta matkustaa, opiskella ja työskennellä kaikkialla EU:n alueella sekä yhteistä rahaa. EU on heille myös rauhan, ihmisoikeuksien ja lakien kunnioittamisen unioni. Maahanmuutto ja ilmastonmuutos ovat suomalaisten mielestä EU:n suurimmat ongelmat. EU-maiden julkisen talouden tila ei puhuta suomalaisia aivan yhtä paljon kuin vielä vähän aikaa sitten. Suomalaiset pitävät silti sitä tärkeämpänä asiana kuin EU-kansalaiset keskimäärin.

https://ec.europa.eu/finland/news/eurobarometri-suomalaisten-mielest%C3%A4-rouha-ihmisoikeudet-lakien-kunnioittaminen-ja-demokratia_fi

Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 13. helmikuuta 2020

Neljä uutta maata EU:n veronkierron mustalle listalle

EU:n veronkierron mustan listan päivitysprosessissa maita ja muita lainkäyttöalueita arvioidaan kolmen pääkriteerin perusteella. Ne ovat verotuksen avoimuus ja oikeudenmukaisuus sekä todellinen taloudellinen toiminta. Jos jokin näistä kriteereistä ei täyty lainkäyttöalueella, sitä pyydetään sitoutumaan puutteiden korjaamiseen tietyssä määräajassa. Veroasioissa yhteistyöhaluttomien lainkäyttöalueiden luetteloon on viimeisimmällä kierroksella lisätty neljä maata tai aluetta (Caymansaaret, Palau, Panama ja Seychellit), koska ne eivät noudattaneet vaadittuja normeja määräajassa. Luettelossa on ennestään kahdeksan lainkäyttöaluetta (Amerikan Samoa, Fidži, Guam, Samoa, Oman, Trinidad ja Tobago, Vanuatu ja Yhdysvaltain Neitsytsaaret), jotka eivät edelleenkään noudata vaatimuksia. Sen sijaan luettelosta on poistettu yli puolet siihen vuoden 2019 tarkastelussa kirjatusta maista, koska ne noudattavat nyt kaikkia verotusalan hyvän hallintotavan normeja.

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/fi/ip_20_262

Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 13. helmikuuta 2020

Digitaalinen johtajuus ja ilmastoneutraalius EU:n teollisuuspolitiikan ydintä

Euroopan komissio julkisti 10.3.2020 strategiansa teollisuuden kilpailukyvyyn vahvistamiseksi. Teollisuudella on merkittävä rooli Euroopan kasvun ja menestyksen tekijänä. Komission strategian päällimmäisenä tavoitteena on varmistaa, että eurooppalainen teollisuus säilyy kilpailukykyisenä ja strategisesti riippumattomana.

https://tem.fi/artikkeli/-/asset_publisher/digitaalinen-johtajuus-ja-vahahiilisyyys-eu-n-teollisuuspolitiikan-ydinta

Uusi kiertotaloussuunnitelma tukemaan EU:n vihreän kehityksen ohjelmaa

Komission uuden kiertotaloussuunnitelman tavoitteena on pienentää EU:n kulutusjalanjälkeä ja kaksinkertaistaa kiertomateriaalien käyttö EU:ssa tulevalla vuosikymmenellä sekä vauhdittaa samalla talouskasvua. Kunnianhimoisten kiertotaloustoimenpiteiden soveltaminen Euroopassa voi lisätä EU:n bruttokansantuotteen kasvua 0,5 prosentilla vuoteen 2030 mennessä ja luoda noin 700 000 uutta työpaikkaa. Kiertotalousmallissa luonnonvarojen ja raaka-aineiden arvoa pyritään ylläpitämään taloudessa mahdollisimman pitkään ja jätettä tuottamaan mahdollisimman vähän. Tämä vähentää luonnonvaroihin kohdistuvaa painetta. Kiertotalous voi edistää ratkaisevasti vähähiiliseen talouteen siirtymistä. Viimeaikaisen tutkimustiedon mukaan kiertotalous on huomattavan tehokas keino hillitä ilmastonmuutosta. Toimintasuunnitelman kaikki toimet pienentävät osaltaan EU:n hiili- ja materiaalijalanjälkeä.

https://ec.europa.eu/finland/news/circular_200311_fi

Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 12. maaliskuuta 2020

Komission uusi teollisuusstrategia yhdistää kilpailukyvyyn ja kestäväen kehityksen

Komissio on esitellyt uuden teollisuusstrategian, jolla autetaan Euroopan teollisuutta johtamaan globaalia siirtymistä kohti ilmastoneutraaliutta ja digitalisaatiota. Strategian tavoitteena on tukea Euroopan kilpailukykyä ja strategista riippumattomuutta geopoliittisen tilanteen muuttuessa ja globaalin kilpailun kiristyessä. Strategialla on kolme päätavoitetta, joilla pyritään lujittamaan EU:n teollista asemaa: EU:n teollisuuden kilpailukyvyyn sekä tasapuolisten toimintaedellytysten säilyttäminen niin EU:ssa kuin maailmanlaajuisesti, Euroopan muuttaminen ilmastoneutraaliksi vuoteen 2050 mennessä ja Euroopan digitaalisen tulevaisuuden rakentaminen.

Teollisuusstrategiaan kuuluu myös erityinen pk-yritysstrategia, jolla halutaan auttaa pk-yrityksiä

hiilineutraaliuteen ja digitalisaatioon siirtymisessä niin osaamisen ja rahoituksen saatavuutta parantamalla kuin byrokratiaa vähentämällä. Tärkeällä sijalla on edelleen myös EU:n sisämarkkinoiden toiminnan tehostaminen.

https://ec.europa.eu/finland/news/industrial-strategy_200310_fi

Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 12. maaliskuuta 2020

Uusi strategia EU:n ja Afrikan kumppanuuden vahvistamiseksi

Komissio ja EU:n ulkoasianedustaja Josep Borrel ovat esittäneet tiedonannon lähtökohdaksi EU:n ja Afrikan uudelle yhteiselle strategialle. Tiedonanto sisältää ehdotuksia yhteistyön tiivistämiseksi viidellä avainalalla: ns. vihreä siirtymä kohti kestävämpää talouskehitystä, digitalisaatio, kestävä kasvu ja työpaikat, rauha ja hallinto sekä muuttoliike ja liikkuvuus. Ehdotettuihin avainaloihin liittyvä uudistettu yhteistyö tulee perustumaan EU:n ja Afrikan välisiin meneillään oleviin keskusteluihin, joita jatketaan seuraavaa, lokakuussa 2020 järjestettävää EU:n ja Afrikan unionin AU:n huippukokousta silmällä pitäen. "Afrikka ja Eurooppa tulevat yhdessä johtamaan vihreää siirtymää ja digitalisaatiota ja edistämään kestäviä investointeja ja työpaikkoja. Ensisijaisena tavoitteenani on nyt varmistaa, että nuoret ja naiset kokevat yhteisen strategian omakseen, koska sillä vastataan juuri heidän toiveisiinsa", sanoo EU:n kansainvälisistä kumppanuuksista vastaava komissaari Jutta Urpilainen.

https://ec.europa.eu/finland/news/eu-africa_200309_fi

Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 12. maaliskuuta 2020

Komissiolta uusi viisivuotinen tasa-arvostrategia

Joka kolmas nainen EU:ssa on kokenut fyysistä ja/tai seksuaalista väkivaltaa. Yliopistoista valmistuu enemmän naisia kuin miehiä, mutta naiset ansaitsevat keskimäärin 16 prosenttia vähemmän kuin miehet. Toistaiseksi yksikään EU-maa ei ole saavuttanut sukupuolten täyttä tasa-arvoa. Edistyminen on hidasta, ja sukupuolieroja on edelleen työllisyydessä, palkoissa ja eläkkeissä sekä hoitovastuun jakautumisessa. Komission uudessa tasa-arvostrategiassa esitetään useita keskeisiä toimia näiden erojen umpeen kuromiseksi niin, että Eurooppa voi hyödyntää kaiken potentiaalinsa liike-elämässä, politiikassa ja yhteiskunnassa. Toimien tavoitteena on päästä eroon sukupuolistuneesta väkivallasta ja stereotyyppioista, varmistaa yhtäläiset mahdollisuudet työelämässä, muun muassa palkkauksen suhteen, ja saavuttaa sukupuolten tasa-arvo päätöksenteossa ja politiikassa.

https://ec.europa.eu/finland/news/komissiolta-uusi-viisivuotinen-tasa-arvostrategia_fi

Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 12. maaliskuuta 2020

Tavarankuljetusten päästävä rajan yli vartissa

Komissio on antanut EU-maille käytännön ohjeita, joiden tavoitteena on pitää tavarankuljetukset liikkeellä EU:ssa pandemian aikana. Jotta EU:n laajuiset toimitukset toimisivat, EU-maiden on luotava EU:n sisärajoille nopeita "vihreitä kaistoja". Vihreiden rajanylityskaistojen olisi oltava avoinna kaikille tavarankuljetusajoneuvoille riippumatta niiden kuljettamasta tavarasta. Rajan ylittämiseen saisi raja- ja terveystarkastuksineen kulua enintään 15 minuuttia. Vihreillä rajanylityskaistoilla rajamuodollisuudet olisi minimoitava ja kevennettävä aivan välttämättömälle vähimmäistasolle. Tarkastukset olisi tehtävä niin, ettei kuljettajien tarvitse poistua ajoneuvoistaan, ja kuljettajille olisi tehtävä vain vähimmäistarkastukset. Kuljetusajoneuvojen kuljettajia ei pitäisi vaatia esittämään muita asiakirjoja kuin henkilöllisyystodistus ja ajokortti sekä tarvittaessa työnantajan antama todistus.

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/fi/ip_20_510

Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 26. maaliskuuta 2020

Kriittisen teknologian ostoja EU:n ulkopuolelle ehkäistävä

Komissio on hiljattain julkaissut ohjeet, joilla pyritään varmistamaan, että EU:hun kohdistuville EU:n ulkopuolelta tuleville sijoituksille ja investoinneille tehdään asianmukainen yhteiskunnallisia vaikutuksia koskeva riskinarviointi. Tavoitteena on säilyttää eurooppalaisessa omistuksessa etenkin terveydenhuollon, lääketieteellisen tutkimuksen ja bioteknologian kaltaisten alojen kriittiset yritykset ja kohteet, samoin kuin infrastruktuurit, jotka ovat keskeisiä turvallisuuden ja yleisen järjestyksen kannalta. Ulkomaisten suorien sijoitusten seuranta koskeva kansallinen valvontamekanismi on tällä hetkellä käytössä 14 EU-maassa, Suomi mukaan luettuna. EU:n ulkopuolelta tulevien sijoitusten seuranta koskeva EU:n asetus on ollut voimassa viime vuodesta

lähtien, ja sen myötä EU:lla on hyvät valmiudet koordinoida EU-maissa tehtävää valvontaa, jolla pyritään turvaamaan Euroopan teknologinen ja poliittinen itsemääräämisoikeus.

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/fi/ip_20_528

Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 26. maaliskuuta 2020

Komissio ehdottaa määränemistöpäätöksiä ihmisoikeuskysymyksiin

EU:n päätöksentekojärjestelmää EU:n ulkosuhteisiin liittyvissä ihmisoikeus- ja demokratiakysymyksissä on arvosteltu hitaudesta ja toimimattomuudesta. Nykyjärjestelmässä näitä koskevat päätökset edellyttävät kaikkien EU-maiden yksimielisyyttä. Tämä on johtanut siihen, että yksikin maa on sisäpoliittisista tai muista varsinaiseen asiaan liittymättömistä syistä kyennyt estämään tärkeät päätökset. Tämän vuoksi komissio on nyt ehdottanut, että EU siirtyy ihmisoikeuksiin ja demokratiaan liittyvissä asioissa määränemistöpäätöksiin. Ehdotus sisältyy tuoreeseen ihmisoikeuksien ja demokratian toimintasuunnitelmaan vuosille 2020–2024. Toimintasuunnitelmassa muun muassa sitoudutaan siihen, että ihmisoikeuksien ja demokratian edistäminen ja puolustaminen ovat jatkossa merkittävämmässä asemassa kaikessa unionin ulkoisessa toiminnassa. Toimintasuunnitelma siirtyy seuraavaksi Euroopan parlamentin ja EU-maiden neuvoston käsittelyyn.

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/fi/IP_20_492

Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 26. maaliskuuta 2020

Kauppakamarin EU-katsaus: Uudet kriisit ovat koetinkivi komissiolle Vauhdilla leviävä koronavirus ja Turkin pakolaispaine haastavat nyt toden teolla Euroopan unionin jäsenmaiden yhtenäisyyttä ja vaikeuttavat uuden komission työtä. EU:n tulee edetä määrätietoisesti toimissa, jotka edistävät ilmastoneutraalia taloutta sekä vahvistavat vihreän kasvun ja digitalisaation kautta EU-maiden kilpailukykyä.

<https://kauppakamari.fi/2020/03/10/kauppakamarin-eu-katsaus-uudet-kriisit-ovat-koetinkivi-komissiolle/>

ISO-BRITANNIA

Brexit tuo merkittäviä haasteita EU:lle - Pakotepolitiikassa Britannia joutuu mukautumaan EU:n ja Yhdysvaltojen linjoihin

EU menettää yhden isoimmista jäsenmaistaan. Britannian lähtö EU:sta on takaisku myös unionin yhteiselle ulko- ja turvallisuuspolitiikalle. Brexit onkin johtanut vaatimukseen vahvistaa EU:n ulkopolitiikkaa, johon kuuluu vahvasti myös pakotepolitiikka. Pakotteet ovat yksi kovimmista EU:n ulkopolitiikan työkaluista, joiden käyttö on lisääntynyt. Britannia on ollut aktiivisin ja vaikutusvaltaisimman jäsenvaltio EU:n pakotepolitiikan muotoilussa. EU voisi pääasiassa korvata Britannian tarjoaman pakotteisiin liittyvän teknisen osaamiseen, mutta silti EU:n pakotepolitiikka saattaa notkahtaa brexitin myötä.

Englanninkielisen julkaisun voi lukea <https://www.fiia.fi/julkaisu/eu-sanctions-and-brexit>

Brexit-erosopimus takaa oikeuden sosiaaliturvaan

Iso-Britannia ja EU ovat hyväksyneet erosopimuksen, johon sisältyy siirtymäaika 31.12.2020 saakka. Vaikka Iso-Britannia ei ole enää EU-maa 1.2.2020 alkaen, erosopimus takaa sen, että sosiaaliturva-oikeudet säilyvät ennallaan siirtymäaikana. <https://bit.ly/38pYQpA>

Brexit vaikuttaa suomalaisten yritysten liiketoimintaan – kauppakamariverkoston merkitys korostuu - Brexit tulee vaikuttamaan suomalaisten yritysten liiketoimintaan Isossa-Britanniassa jo ensi vuonna. Kauppakamariverkostossa yritykset saavat tietoa muuttuneista olosuhteista, suhteiden ylläpidosta paikallisten kumppaneiden kanssa ja valmistautumisesta uusiin kaupan ehtoihin.

<https://kauppakamari.fi/2020/02/13/brexit-vaikuttaa-suomalaisten-yritysten-liiketoimintaan-kauppakamariverkoston-merkitys-korostuu/>

KREIKKA

Yksityisillä toimijoilla on tärkeä rooli Kreikan terveydenhuollossa - Kreikkaan aiotaan rakentaa kahden yksityisen säätön toimesta vajaan 600 MEUR arvosta sairaalainfrastruktuuria

lähivuosien aikana, jonka tarjoamia mahdollisuuksia myös suomalaisten yritysten olisi hyvä tutkia. https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTjdag/content/yksityisill-c3-a4-toimijoilla-on-t-c3-a4rke-c3-a4-rooli-kreikan-terveydenhuollossa/384951

KROATIA

Kroatian uusi energiastrategia janoaa investointeja uusiutuvaan energiaan - Kroatia on uudistanut vuodelta 2009 peräisin olevan energiastrategiansa. Ilmastopolitiikkaa ei kuitenkaan ole integroitu tämänhetkisen EU-puheenjohtajamaan energialinjauksiin. Seuraavan 10 vuoden aikana Kroatia aikoo panostaa uusiutuvaan energiaan: maahan halutaan erityisesti tuuli- ja aurinkoenergiainvestointeja. Samalla kansallinen sähköyhtiö HEP aikoo modernisoida vanhoja vesivoimaloita.

https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTjdag/content/kroatian-uusi-energiastrategia-janoaa-investointeja-uusiutuvaan-energiaan/384951

Euroopan jälleenrakennus- ja kehitys pankki EBRD edistää markkinataloutta ja kilpailukykyä Kroatiassa investointien avulla ottaen huomioon kestävän kehityksen Euroopan jälleenrakennus- ja kehitys pankki EBRD pyrkii kehittämään kehittyvien talouksien demokratiaa, markkinataloutta, kilpailukykyä ja rahoitusmarkkinoita investointien avulla. Myös kestävä kehitys, erityisesti siihen liittyvät ympäristö- ja sosiaaliasiat otetaan huomioon. Kroatia kuuluu Keski-Euroopan ja Baltian muodostamiin CEB-maihin, joita EBRD rahoittaa. EBRD onkin yksi isoimmista investoijista Kroatiassa. Vuodesta 1994 alkaen EBRD on rahoittanut 216 erilaista projektia lähes 4 miljardilla eurolla. 70% tästä on investoitu yksityiselle sektorille. Tällä hetkellä EBRD rahoittaa 867 miljoonalla eurolla 88 aktiivista operaatiota eri aloilla. Kroatiassa, kuten monella muullakin EBRD:n rahoittamalla maalla on potentiaalia, mutta mm. hallinto-käytännöissä on ongelmia, jotka vaikuttavat ihmisten luottamuksen kautta talouteen.

https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTjdag/content/euroopan-j-c3-a4leenrakennus-ja-kehitys-pankki-ebrd-edist-c3-a4-c3-a4-markkinataloutta-ja-kilpailukyky-c3-a4-kroatiassa-investointien-avulla-ottaen-hu/384951

Euroopan komission Green Deal tarjoaa Kroatian taloudelle mahdollisuuden kestävään kasvuun Euroopan vihreän kehityksen ohjelma (Green Deal) on Euroopan komission kunnianhimoinen toimenpidepaketti, joka pitää sisällään lainsäädännöllisiä, rahoituksellisia ja sääntelyn keinoja hillitä ilmastomuutosta ja tavoitella hiilineutraaliutta. Ohjelman aloitus ja Kroatian EU-puheenjohtajuus ajoittuvat molemmat juuri keväälle 2020.

https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTjdag/content/euroopan-komission-green-new-deal-tarjoaa-kroatian-taloudelle-mahdollisuuden-kest-c3-a4v-c3-a4-c3-a4n-kasvuun/384951

LIETTUA

Liettuan palvelukeskusbisnes kasvaa Liettua on vuosien varrella onnistunut houkuttelemaan maahan noin 80 kansainvälisten yritysten palvelukeskusta, jotka sijaitsevat pääosin pääkaupunki Vilnassa ja toisessa kasvukeskuksessa Kaunasissa. https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTjdag/content/liettuan-palvelukeskusbisnes-kasvaa/384951

RANSKA

Rohkea rokan syö: kuinka päästä Ranskan elintarvikemarkkinoille?

Rakkaus hyvää ruokaa kohtaan ja gastronomia osana arkea ja juhlaa lienee yksi voimakkaimmin Ranskaan liitetystä mielikuvista – eikä turhaan! Miten siis ruokaan intohimoisesti suhtautuvan maan markkinoille voi päästä ja mitä pitää ottaa huomioon?

https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTjdag/content/rohkea-rokan-sy-c3-b6-kuinka-p-c3-a4-c3-a4st-c3-a4-ranskan-elintarvikemarkkinoille-/384951

Ranskan uusi liikennelaki uudistaa perustavalla tavalla maan liikenne- ja liikkuvuuspolitiikkaa - Ranskan uusi liikennelaki (Loi d'orientation des mobilités) hyväksyttiin marraskuun lopussa kansalliskokouksen äänestyksessä. Lainsäädännöllä vastataan presidentti

Macronin asettamaan tavoitteeseen parantaa kaikkien kansalaisten päivittäistä matkustamista niin, että se on entistä helpompaa, edullisempaa ja puhtaampaa kaikkialla Ranskassa. Muutoksilla on suuri merkitys myös yritysten kannalta.

https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTjdag/content/ranskan-uusi-liikennelaki-uudistaa-perustavalla-tavalla-ranskan-liikenne-ja-liikkuvuuspolitiikkaa/384951

ROMANIA

Romanialla riittää haasteita kiertotaloudessa ja kierrätyksessä

Kiertotalouden käsitettä ei vielä laajasti ymmärretä Romaniassa edes kaikkien ministeriöiden tasolla. Romanianlaiset kansalaisjärjestöt ovatkin olleet usein edelläkävijöitä yhteiskunnallisissa muutoksissa. Jätehuolto ja kierrätys toimivat huonosti ja roskaaminen on yleistä. Koska ympäristöasioista ei puhuta kouluissa eikä mediassa, ihmisten ympäristötietoisuus ei ole vielä kovin korkealla tasolla. Muutos on kuitenkin väistämättä edessä ja Romanian odotetaan ryhtyvän lähivuosina suuriin investointeihin Green Dealin vaatimukset täyttääkseen.

https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTjdag/content/romanialla-riitt-c3-a4-c3-a4-haasteita-kiertotaloudessa-ja-kierr-c3-a4tyksess-c3-a4-1/384951

SAKSA

Muuri pään sisällä – Saksan jälleenyhdistymisen perinnöstä

Saksassa juhlittiin vuoden lopussa Berliinin muurin murtumisen 30-vuotispäivää ja reflektointiin voimakkaasti kansan yhtenäisyyden tilaa. Jakolinja idän ja lännen välillä on edelleen todellinen. Itäsaksalaisista vain kolmannes pitää jälleenyhdistymistä onnistuneena ja lähes puolet identifioituu edelleen ensisijaisesti itäsaksalaiseksi, "ossiksi".

https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTjdag/content/muuri-p-c3-a4-c3-a4n-sis-c3-a4ll-c3-a4-saksan-j-c3-a4lleenyhdistymisen-perinn-c3-b6st-c3-a4/384951

TURKKI

Turkin on löydettävä ymmärrys Venäjän kanssa Idlibin tulevaisuudesta

Syyrian luoteisosissa Idlibissä yhteenotot ovat kiihtyneet päivä päivältä. Idlibin suojavyöhykkeen horjuminen kasvattaa suoran sotilaallisen yhteenoton riskiä Turkin tukemien joukkojen sekä Syyrian ja Venäjän asevoimien välillä. Turkin keskeinen intressi on säilyttää Idlibissä vallitseva tilanne, kun taas Syyria pyrkii saamaan alueen takaisin hallintaansa.

<https://www.fiia.fi/julkaisu/idlibs-crucible-moment>

Turkin talousohjelma 2020-2022 tarjoaa lääkettä ilman diagnoosia

Turkki esitteli talousohjelmansa kolmevuotiskaudelle 2020-2022 loppuvuodesta 2019. Sen keskeisiin tavoitteisiin sisältyy laskea inflaatioaste alle 5 prosentin ja nostaa talouskasvu 5 prosenttiin. Kansainvälinen valuuttarahasto ja Maailmanpankki ovat ennusteissaan Turkin valtiovarainministeriötä konservatiivisempia.

https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTjdag/content/turkin-talousohjelma-2020-2022-tarjoaa-l-c3-a4-c3-a4kett-c3-a4-ilman-diagnoosia/384951

Turkin talousohjelma 2020-2022 tarjoaa lääkettä ilman diagnoosia

<https://www.marketopportunities.fi/home/2020/turkin-talousohjelma-2020-2022-tarjoaa-laaketta-ilman-diagnoosia3/>

Turkin pääoppositiopuolue on yhä vahvempi Erdoganin haastaja

Turkissa oppositiopuolueen vaalimenestys muuttaa poliittisia asetelmia. Tasavaltalaisen kansanpuolueen CHP:n vaalivoitto viimeisimmissä paikallisvaaleissa maalikuussa 2019 viittaa siihen, että se kykenee haastamaan valtapuolue AKP:ta ja presidentti Recep Tayyip Erdoganin valta-asemaa aiempaa kovemmin.

Ulkopoliittisen instituutin uusin FIIA Working Paper tarkastelee Turkin suurimman oppositiopuolueen poliittista linjaa ja edellytyksiä EU-suhteiden uudelleenrakentamiseen. CHP:n sekulaaria nationalismia edustava ideologia on perinteisesti suosinut ajatusta siitä, että Turkki on moderni kansallisvaltio lähellä länsimaita. Puolueen sekularismi ja turkkilainen kansallismielisyys

ovat vaikeuttaneet sen kykyä saada kannatusta kurdien ja uskonnollisten väestöryhmien keskuudessa. <https://www.fiia.fi/julkaisu/turkeys-republican-peoples-party-and-the-eu>

VENÄJÄ

Suomi on kärsinyt muita vähemmän EU:n Venäjän vastaisista kauppapakotteista

Suomi on tuoreen tutkimuksen mukaan kärsinyt EU:n Venäjän vastaisista kauppapakotteista vähemmän kuin muu maailma keskimäärin. Tuoreen [ETLA-tutkimuksen](#) mukaan pakotteiden alaisten tuotteiden osuus Suomen viennistä oli muita pienempi jo ennen pakotteita, ja siten myös pudotus pakotteiden asettamisen jälkeen on ollut pienempi. Kauppapakotteet ovat vaikuttaneet voimakkaammin esimerkiksi Yhdysvaltojen, Ranskan, Australian ja Latvian talouksiin. Suomi oli kuitenkin yhdeksänneksi tärkein pakotteiden alaisten tuotteiden viejä Venäjälle vuosina 2001-2017. <https://www.etla.fi/ajankohtaista/suomi-on-karsinyt-muita-vahemman-eun-venajan-vastaisista-kauppapakotteista/>

Venäjällä puolustusteollisen kompleksin koosta ja pankkiveloista uutta tietoa Kompleksiin (OPK) kuuluvien yli 1300 yrityksen osuus Venäjän BKT:stä on OPK:n rahoittamista varten muodostetun Promsvjazbankin analyttikkojen selvitysten mukaan suunnilleen 3 %. Viime vuonna OPK:n 65 mrd. euron tulot olivat noin 2 % kaikkien venäläisten yritysten ja organisaatioiden tuloista. OPK:n osuus Venäjän työllisistä on lähes 2 %.

<https://www.bofit.fi/globalassets/bofit/seuranta/viikkokatsaus/2019/v201944.pdf>

Nord Stream 2 sai viimeisen puuttuvan rakennusluvan Viime viikolla Tanskan energiavirasto myönsi Nord Stream 2 -kaasuputkelle rakennusluvan. Ellei luvasta valiteta, yhtiö voinee aloittaa putkenlaskun Tanskan talousvyöhykkeelle joulukuussa. Kaikkiaan 1230 km mittaisesta putkesta noin 150 km kulkee Tanskan talousvyöhykkeen kautta. Putkenlasku Venäjän, Suomen ja Ruotsin alueilla on jo tehty, ja työt jatkuvat Itämeren eteläosassa. Alkuperäisen aikataulun mukaan putken oli määrä valmistua kuluvan vuoden lopussa. Nord Stream 2 -putken kapasiteetti tulee olemaan 55 mrd. m3 vuodessa eli sama kuin vuonna 2012 valmistuneen Nord Stream -putken.

<https://www.bofit.fi/globalassets/bofit/seuranta/viikkokatsaus/2019/v201945.pdf>

Venäjän keskuspankki julkaisi rahapolitiikkaohjelman vuosille 2020–2022 Rahapolitiikan päätavoitteena on edelleen hintavakauden säilyttäminen. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että inflaatio pyritään pitämään lähellä neljää prosenttia. Rahapolitiikan keskeisimpänä työkaluna säilyy ohjauskorko eli ns. avainkorko (1 viikon repo-korko).

<https://www.bofit.fi/globalassets/bofit/seuranta/viikkokatsaus/2019/v201945.pdf>

Venäjä isännöi Afrikan valtioiden johtajia ensimmäisessä Venäjä-Afrikka -

huippukokouksessa Tapahtuma järjestettiin 23.–24.10. Mustanmeren rannalla Venäjän Sotšissa. Afrikan unionin puheenjohtajamaa Egypti toimi toisena isäntänä. Foorumikeskusteluiden lisäksi järjestettiin maiden kahdenvälisiä tapaamisia.

<https://www.bofit.fi/globalassets/bofit/seuranta/viikkokatsaus/2019/v201945.pdf>

Venäjän talouden kasvu kiihtyi hieman

Rosstatin ensimmäisen arvion mukaan BKT kasvoi heinä-syyskuussa 1,7 % vuotta aiemmasta. Tammi-kesäkuussa BKT:n vuosikasvu jäi 0,7 prosenttiin. Kasvun nopeutuminen perustuu viennin määrän ja varastojen kasvulle, sillä kotimaisen kysynnän pirstumisesta ei juuri ole merkkejä. Vähittäiskaupan kasvu hidastui vuoden kolmannella neljänneksellä 0,8 prosenttiin. Vuoden alkupuoliskolla vähittäiskaupan vuosikasvu oli 1,8 %. Rakentamisen kasvu on pysynyt nollassa käytännössä koko kuluvan vuoden. BOFITin Venäjä-ennusteen mukaan kuluvan vuoden BKT:n kasvu on noin 1 %.

<https://www.bofit.fi/globalassets/bofit/seuranta/viikkokatsaus/2019/v201946.pdf>

Venäjän ulkomaankaupan kehitys vaisua

Venäjän tavaraviennin arvo supistui tammi-syyskuussa 5 % vuotta aiemmasta ja oli 390 mrd. dollaria. Supistumisen taustalla oli pääosin alempi öljyn hinta. Raakaöljyn ja öljytuotteiden vientimäärä kasvoi prosentin vuotta aiemmasta. Maakaasun osalta putkikaasun vientimäärä

supistui hieman, mutta LNG:n vienti lisääntyi reippaasti Jamalin niemimaan tuotannon päästyä vauhtiin tänä vuonna. Öljyn ja kaasun osuus viennistä oli jälleen lähes kaksi kolmannesta. Muita tärkeimpiä vientituotteita olivat metallit (9%) ja kemialliset tuotteet (6 %). Metallien vienti on supistunut tänä vuonna, kun taas kemiallisten tuotteiden vienti on kasvanut hieman.

<https://www.bofit.fi/globalassets/bofit/seuranta/viikkokatsaus/2019/v201946.pdf>

Venäjällä vireillä uusia toimia länsimaiden pakotteiden alaisten yritysten tukemiseksi

Finanssministeriön ehdotuksen mukaan nämä yritykset erotettaisiin lainsäädännössä omaksi ryhmäkseen tukitoimien systematisoimiseksi. Varsinaisia tukitoimia ei ole vielä määritelty, mutta esillä ovat olleet mm. löysemmät valuuttasäännökset ja mahdollisuus jättää julkaisematta taloudellisia tietoja. Finanssministeriö kaavailee myös oman pörssin perustamista pakotteiden alaisille yrityksille helpottamaan niiden rahoituksen saatavuutta. Teollisuusministeriö taas on ehdottanut pakotteiden alaisten yritysten suosimista julkisissa hankinnoissa.

<https://www.bofit.fi/globalassets/bofit/seuranta/viikkokatsaus/2019/v201946.pdf>

Venäjän julkisen talouden menojen kasvu nopeutunut

Konsolidoidun budjetin (federaation, alueiden ja kuntien sekä valtion sosiaalirahastojen budjettien) menot lisääntyivät vuoden kolmannella neljänneksellä 13 % vuodentakaisesta. Tämä nosti tammi-syyskuun kasvulukeman yli 7 prosenttiin eli melko lähelle finanssministeriön koko vuotta koskevaa arviota. Öljy- ja kaasuverojen jyrkästä putoamisesta huolimatta budjetin tulot lisääntyivät alkuvuoden tapaan 13 %. Vaikka viimeisen 12 kuukauden ylijäämä konsolidoidussa budjetissa on supistunut, se oli syyskuussa edelleen 3,3 % BKT:stä (toukokuun huipussaan 4 %).

<https://www.bofit.fi/globalassets/bofit/seuranta/viikkokatsaus/2019/v201947.pdf>

Pääoman armahduslaki testissä Venäjällä

Monien venäläisten arvioidaan siirtäneen laittomasti varojaan ulkomaille mm. välttääkseen veroja ja piilottaakseen omaisuuttaan. Pääoman armahduslain tavoitteena on ollut saada nämä varat viranomaisten tietoon ja takaisin Venäjälle. Lain puitteissa viranomaisille ilmoitetun ulkomaisen omaisuuden alkuperää ei tarvitse selvittää ja ilmoituksesta ei aiheudu oikeudellisia tai hallinnollisia seuraamuksia.

<https://www.bofit.fi/globalassets/bofit/seuranta/viikkokatsaus/2019/v201947.pdf>

Venäjällä korjattiin kelpo sato tänä syksynä

Toissa vuonna Venäjällä saatiin ennätys-sato. Viime vuonna kuumuuden ja kuivuuden vuoksi sato jäi melko niukaksi. Tänä vuonna sää oli taas melko suosiollinen. Tammi-lokakuussa korjattiin viljaa ja palkokasveja 7 %, auringonkukkaa 20 % ja sokerijuurikasta 24 % enemmän kuin viime vuonna samaan aikaan. Perunan ja vihannesten sato on suunnilleen viime vuoden tasolla.

<https://www.bofit.fi/globalassets/bofit/seuranta/viikkokatsaus/2019/v201947.pdf>

Venäjän kaasujätti Gazprom myi osakkeitaan

Viime viikolla Venäjän suurimpiin pörssiyrityksiin lukeutuva Gazprom myi 3,6 % osakkeistaan Moskovan pörssissä. Osakkeet olivat sen tytäryhtiön omistuksessa. Kaupan arvoksi tuli noin 190 mrd. ruplaa (2,7 mrd. euroa), koska osakkeet myytiin 11 % pörssikurssia edullisemmin.

<https://www.bofit.fi/globalassets/bofit/seuranta/viikkokatsaus/2019/v201948.pdf>

Gloaalien energiamarkkinoiden kehitys ei aiheuta mullistuksia Venäjällä lähivuosina

Kansainvälisen energijärjestö IEA:n vuotuisen raportin perusskenaariossa öljyn ja maakaasun globaalien kysynnän odotetaan kasvavan lähivuosina edelleen verkkaisesti ja öljyn tynnyrihinnan kipuavan vähitellen 80 dollarin tienoille vuoteen 2025 mennessä. Kysynnän kasvun painopiste siirtyy entistä enemmän Aasiaan.

<https://www.bofit.fi/globalassets/bofit/seuranta/viikkokatsaus/2019/v201948.pdf>

Venäjältä alkoi virrata putkikaasua Kiinaan

Presidentit Putin ja Xi vihkivät 2.12. käyttöön ensimmäisen maiden välisen Siperian Voimaksi nimetyn maakaasuputken. Kaasutoimitukset putkea pitkin aloitetaan vähitellen. Ensi vuoden vienniksi on kaavailtu 5 mrd. m³ ja täyteen 38 mrd. m³:n kapasiteettiin suunnitellaan päästävän vuonna 2024.

<https://www.bofit.fi/globalassets/bofit/seuranta/viikkokatsaus/2019/v201949.pdf>

Ensimmäinen Amur-joen ylittävä silta Venäjän ja Kiinan välille valmistui vihdoin

Hallitusten välinen sopimus sillan rakentamisesta solmittiin ensimmäisen kerran jo vuonna 1995. Rakennustyöt tyssäsivät kuitenkin heti alkuunsa rahoituksen puutteeseen. Sopimus uudistettiin 20 vuotta myöhemmin ja rakennustöihin ryhdyttiin kiinalaispankista saadun luoton tukemana joulukuussa 2016. <https://www.bofit.fi/globalassets/bofit/seuranta/viikkokatsaus/2019/v201949.pdf>

Venäjällä toivotaan valtiolta vetoapua kasvulle, asiantuntijat vähemmän toiveikkaita Venäjän hallinto toivoo löytävänsä kansallisista projekteista ja Kansallisen hyvinvoinnin rahaston varoista lääkkeen maan verkkaisen talouskasvun piristämiseksi. Useimmissa asiantuntija-arvioissa Venäjän julkisen sektorin toimien kasvua tukevat vaikutukset nähdään kuitenkin rajallisina ja väliaikaisina. Julkisten menojen vetämä talouskasvu tulee myös kalliiksi, koska yksi lisärupla julkisissa menoissa ei kasvata kokonaistuotantoa läheskään yhtä paljon.

<https://www.bofit.fi/globalassets/bofit/seuranta/viikkokatsaus/2019/v201950.pdf>

Maailmanpankin vertailussa Venäjä ja Kiina nousivat, Maailman talousfoorumin (WEF) vertailussa sijoitukset pysyivät ennallaan

Vuosittaiset vertailut julkaistiin lokakuussa. Maailmanpankin 190 talouden Doing Business 2020 liiketoimintaympäristön vertailussa Venäjä nousi 31. sijalta 28. sijalle ja Kiina 46. sijalta 31. sijalle. WEF:n 141 talouden Global Competitiveness 2019 vertailussa Venäjän ja Kiinan sijoitukset eivät muuttuneet. Venäjä oli sijalla 43 ja Kiina sijalla 28. <https://www.bofit.fi/globalassets/bofit/seuranta/viikkokatsaus/2019/v201950.pdf>

Venäjällä investoinnit elpyneet edelleen hyvin hitaasti Kiinteiden investointien reaalin volyyymi oli tämän vuoden kolmannella neljänneksellä edelleen vain 0,8 % suurempi kuin vuotta aiemmin. Vuoden ensimmäisellä puoliskolla vastaava kasvulukema oli 0,6 %. Investoinnit toipuivat vuosina 2017–2018 melko hyvin vuoden 2015 jyrkästä pudotuksesta, mutta tämän vuoden vaisulla tahdilla ne tulevat olemaan koko vuoden osalta vielä pari prosenttia pienemmät kuin vuosina 2012–2013. <https://www.bofit.fi/globalassets/bofit/seuranta/viikkokatsaus/2019/v201951.pdf>

Kyselystä synkkä kuva Venäjän liiketoimintaympäristöstä Konsulttiyhtiö PWC teki Venäjällä tänä syksynä haastattelututkimuksen, jossa verrataan nykyistä liiketoimintaympäristöä 1990-luvun alkuun. Tutkimus kattaa 1 000 erikokoisten yritysten edustajaa eri puolilta Venäjää. Kyselyssä tarkastellaan myös eri sukupolvien välisiä eroja, joten vastaajat on ryhmitelty nuorempaan (1980–1991 syntyneisiin) ja vanhempaan (1957–63 syntyneisiin) ikäluokkaan.

<https://www.bofit.fi/globalassets/bofit/seuranta/viikkokatsaus/2019/v201951.pdf>

Solanko, Laura: From reforms to stagnation – 20 years of economic policies in Putin’s Russia

<https://helda.helsinki.fi/bof/handle/123456789/16548>

Venäjän talouskehitys vaisua vuonna 2019 BKT:n kasvu hidastui odotetusti viime vuonna. Tammi-syyskuussa BKT kasvoi 1,1% vuotta aiemmasta ja myös koko vuoden 2019 kasvun arvioidaan jääneen 1 prosentin tuntumaan.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202001_1/

Venäjällä julkisen talouden kehitysarvion perustana oleva talousennuste saanut valtion tarkastusvirastolta kriittisen arvion, joka herättää kysymyksiä budjettimenoista

Tarkastusvirasto arvioi federaatiobudjetin ja myös koko julkisen budjettitalouden näkymiä vuosille 2020–2022 koskevilla raporteillaan, että budjettien tuloarvioiden pohjana toimiva talousministeriön ennuste on optimistinen. Virasto kaipaa lisää perusteita ennusteen arviolle BKT:n kasvun kiihtymisestä yli kolmeen prosenttiin vuodesta 2021 alkaen. Sen mielestä Venäjän ulkomaankaupalle ennustetun heikon syklin toteutuminen lisäisi riskiä BKT:n kasvun pysymisestä vuodesta 2021 eteenpäin suunnilleen potentiaalisessa kasvutahdissa, joksi asiantuntijat arvioivat 1,5–2 % vuodessa. Tämä viitanee etenkin ennusteen varovaiseen oletukseen öljyn hinnasta (noin 56 dollaria tynnyrilliseltä Urals-öljy). Virasto katsoo BKT-ennusteen ja sen monien osien suuntautuvan presidentin virkaanastujaisukaasien tavoitteiden täyttöön. Näitä ovat sen mukaan ennusteet väestön kasvusta (lisääntyvän maahanmuuton johdosta), kotitalouksien käytettävissä

olevien reaalityulojen noususta, investointien kasvun yltymisestä hyvin nopeaksi sekä muun kuin energian viennin määrän reippaasta lisääntymisestä. Virasto puolestaan arvioi 15–64-vuotiaan väestön vähenevän, mutta eläköitymisiän vähittäisen nousun lisäävän työvoimaa. Sitä vastoin se pitää varsinkin investointien nopeaan kasvuun liittyvien kysymysten merkitsevän sellaista riskiä, että talouden ennustettua kasvutahtia ei saavuteta.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202001_2/

Pakotteet varjostavat edelleen Venäjän ja länsimaiden taloussuhteita Pakotteet saivat alkunsa, kun Venäjä valtasi Krimin niemimaan keväällä 2014. Kevään ja kesän aikana EU ja Yhdysvallat sekä eräät muut länsimaat asettivat Venäjälle pakotteita Krimin valtauksen sekä Itä-Ukrainan tilanteen epävakauttamisen johdosta. Keskeisimmät vuonna 2014 asetetuista pakotteista kieltävät pitkäaikaisen rahoituksen erälle venäläisille valtion enemmistöomistuksessa oleville pankeille ja sotateollisuudessa tai öljyalalla toimiville yrityksille sekä puolustusteknologian kaupan Venäjän kanssa. Lisäksi ne rajoittavat kaksikäyttötuotteiden sekä öljyntuotantoon liittyvän teknologian vientiä Venäjälle. Näitä EU:n pakotteita tarkastellaan puolen vuoden välein ja tällä hetkellä ne ovat voimassa ensi heinäkuun loppuun saakka. Pakotteet poistetaan, jos Venäjä täyttää Minskin sopimuksissa määritellyt Ukrainan konfliktiin liittyvät ehdot.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/202001_3/

Venäjällä presidentti piti vuosittaisen linjapuheen, minkä jälkeen hallitus erosi yllättäen Presidentti Putin piti keskiviikkona 15.1. liittokokoukselle vuosittaisen puheensa kansakunnan tilasta. Puheessa presidentti otti vahvasti kantaa heikkoon demografiakehitykseen ja esitti lisäyksiä useisiin perhe-etuuksiin, joiden avulla tavoitellaan syntyvyyden nousua ja köyhyyden vähentämistä. Lisäksi presidentti esitti mm. korotuksia opettajien palkkoihin ja muistutti toukokuussa 2012 määrättyjen julkisen sektorin palkankorotusten toteuttamisesta.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202003_1/

Venäjän öljyrahaston varat kaksinkertaistuivat viime vuonna

Öljyn hinnan noustua ja talouskehityksen vakauduttua Venäjällä on voitu muutaman vuoden tauon jälkeen jälleen kartuttaa maan öljyrahastoa eli Kansallisen hyvinvoinnin rahastoa öljy- ja kaasutuloilla. Viime vuoden lopussa rahastossa oli 7 800 mrd. ruplaa (126 mrd. dollaria), mikä vastaa noin 7 % BKT:stä.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202003_3/

Öljytulot kasvattivat Venäjän valuuttavarantoa

Valuuttavarannon arvo oli viime vuoden lopussa 554 mrd. dollaria eli 86 mrd. dollaria suurempi kuin vuotta aiemmin. Varannon kasvu johtui pääosin öljy- ja kaasutuloista. Öljy- ja kaasutulot heijastuvat Venäjän valuuttavarantoon keskuspankin toteuttamien budjettisäännön mukaisten valuuttainterventioiden myötä. Jos toteutunut öljyn hinta ylittää budjettisäännön mukaisen viitehinnan (42 dollaria tynnyriltä vuonna 2020), keskuspankki ostaa markkinoilta valuuttaa (tai vastaavasti myy valuuttaa toteutuneen öljyn hinnan alittaessa viitehinnan). Näiden valuuttainterventioiden tarkoituksena on vähentää öljyn hinnan muutoksista aiheutuvaa ruplan kurssin vaihtelua ja niiden määrä ilmoitetaan etukäteen kuukausittain.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202003_4/

Rosstat ennustaa Venäjän väestön vähenevän seuraavien 20 vuoden aikana

Tuoreessa ennusteessaan Rosstat esittää kolme eri skenaariota Venäjän väestönkasvulle vuoteen 2036 saakka. Kahdessa Venäjän väestö supistuu nykyiseen verrattuna. Ennusteiden lähtökohtana on vuoden 2020 alun väestömäärä, joka on hieman alle 147 miljoonaa. Siihen kuitenkin sisältyy Venäjän itseensä laittomasti liittämiä Krimin niemimaan ja Sevastopolin noin 2,7 miljoonaa asukasta. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202003_5/

Nuutilainen, Riikka; Rautava, Jouko: Russia and the slowdown of the Chinese economy

<https://helda.helsinki.fi/bof/handle/123456789/16551?locale-attribute=en>

Venäjän uusi hallitus painottaa sosiaalisia kysymyksiä ja kansallisia projekteja

Uuden hallituksen pääministeriksi nimitettiin entinen verohallinnon pääjohtaja Mihail Mishustin. Talouden kannalta keskeisimmistä ministereistä finanssiministerin paikalla pysyy tiukkaa budjettipolitiikkaa ajava Anton Siluanov. Uudeksi talouskehitysministeriksi valittiin Permin alueen kuvernööri Maksim Reshetnikov. Presidentin taloudellisena neuvonantajana toimineesta Andrei Belousovista tuli mm. talouskysymyksistä vastaava ensimmäinen varapääministeri. Monet entisen hallituksen ministerit, kuten talouskehitysministeri Maksim Oreshkin, siirtyivät presidentinhallintoon.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202005_1/

Venäjän ulkomaankaupan kehitys vaisua vuonna 2019, pääomavirrat aikaisempaa paremmin tasapainossa

Venäjän tulot tavaroiden ja palvelujen viennistä vähenivät keskuspankin alustavien maksutasetietojen mukaan vuonna 2019 hieman. Vuoden toisella neljänneksellä alkanut tulojen pudotus vuodentakaiseen tasoon nähden syveni vuoden loppua kohden. Vientihinnat laskivat hieman noustuaan vuosina 2017–2018, jolloin vientitulot nousivat yli 20 prosentin vuosivauhdilla. Viime vuonna viennin kokonaistuloja vetivät alas tulot energian viennistä, jotka vähenivät tuntuvasti vientihintojen luisuttua. Myös tulot muiden tavaroiden viennistä sekä palvelujen viennistä kehittyivät vaisusti kahden edellisen vuoden nousun jälkeen.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202005_2/

Venäjä ja Ukraina pääsivät sopuun kaasun kauttakulusta

Hieman alle puolet eli vuosittain noin 70 mrd. m³ Venäjän EU-maihin suuntautuvasta kaasuviennistä on viime vuosina kuljetettu asiakkaille Ukrainan kautta. Loppuosa viennistä kulkee joko Valko-Venäjän kautta (Jamal-Eurooppa-putkisto), Itämeren pohjassa Nord Stream -putkistossa tai suoraan rajanaapureille. Kaasun kauttakulusta saatavat korvaukset ovat Ukrainan taloudelle merkittävä tulonlähde, minkä takia monet EU-maat ja Yhdysvallat ovat olleet huolissaan kauttakulun tulevaisuudesta. Rakenteilla olevan Nord Stream 2 -putken käyttöönotto voisi supistaa Ukrainan kauttakulun murto-osaan nykyisestä. Osin tästä syystä, ja osin tukeakseen omaa LNG-vientiään, Yhdysvallat kohdisti joulukuussa putken rakentajille pakotteita, mikä on toistaiseksi pysäyttänyt rakennustyöt.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202005_3/

Venäjällä epä tietoisuutta perustuslain uudistamisesta

Venäjän yhteiskunta ja politiikka ovat olleet odotuksen tilassa jo kuukauden. Presidentti Vladimir Putin ilmoitti tammikuussa maan perustuslain perusteellisesta uudistamisesta. 12. huhtikuuta pidettävä epämääräinen kansanäänestys perustuslain muutoksista voi tuoda jotain selvyttä Kremlin kiireeseen, mutta ennen sitä epä tietoisuus jatkuu.

Ulkopoliittisen instituutin uusiin FIIA Comment tarkastelee Venäjän perustuslain muutosta ja vallanjakoa. Kommentin on kirjoittanut vanhempi tutkija Jussi Lassila instituutin EU:n itäinen naapurusto ja Venäjä -tutkimusohjelmasta. Kirjoittajan mukaan Kremlillä on kiireellinen tarve muuttaa perustuslakia, jotta se voisi sinetöidä nykyisen vallan jatkumisen vuoden 2024 jälkeen. Presidentin nykyisten valtaoikeuksien jakaminen voi kuitenkin aiheuttaa

ongelmia. <https://www.fiia.fi/julkaisu/venajan-perustuslain-muutokset>

Koronaviruksen vaikutukset Venäjän talouteen toistaiseksi rajallisia

Koronaviruksen mahdollisia vaikutuksia Venäjän talouteen on vaikea arvioida, koska epidemian kestosta ja laajuudesta ei vielä ole varmuutta. Nykytilanteen valossa kokonaistaloudellisten vaikutusten odotetaan jäävän pieniksi. Epidemian pitkittyminen voisi kuitenkin aiheuttaa merkittäviä riskejä myös Venäjän talouskehitykselle maailmantalouden tilanteen heikentymisen myötä.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202007_1/

Rahapolitiikan keventäminen jatkuu Venäjällä

Keskuspankki laski avainkorkoaan jälleen hieman helmikuun kokouksessaan. Avainkorko on nyt 6 %, kun kuluttajahinnat nousivat tammikuussa 2,4 % vuotta aiemmasta. Inflaatio on viime kuukausina hidastunut keskuspankin odotuksia nopeammin Venäjän vaatimattoman talouskasvun ja rullan vahvistumisen vuoksi. Tänä vuonna inflaatiota painaa lisäksi viime vuoden

arvonlisäveronkorotuksen pohjavaikutus.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202007_2/

Venäjän BKT kasvoi 1,3 % vuonna 2019, edellisten vuosien tietoihin tullut muutoksia

Viime vuonna BKT kasvoi hitaammin kuin kahtena edellisellä vuonna, jolloin kasvutahti oli keskimäärin yli 2 % vuodessa. Myös tuonnin elpyminen hidastui hieman runsaaseen 2 prosenttiin. Kysynnän kasvu keskittyi edellisvuosia enemmän ylivoimaisesti suurimpaan kysyntäerään eli kotitalouksien kulutukseen, vaikka sen nousu vaimenikin tuntuvasti 2,3 prosenttiin. Julkisen kulutuksen kasvu nopeutui huomattavasti. Kiinteitä investointeja syntyi vain vajaat puolitoista prosenttia enemmän kuin vuonna 2018, mutta sekin merkitsi parannusta kasvun seisahtumuksesta vuonna 2018. Viennin määrä sen sijaan väheni 2 % noustuaan joka vuosi 2010-luvulla.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202007_3/

Lainakannan kasvu hidastui hieman Venäjällä

Pankkien lainakanta kasvoi vuonna 2019 nimellisesti 6 %, kun edellisellä vuonna se kasvoi 12 %. Erityisen selvästi hidastuminen näkyi yrityslainoissa, joiden kanta kasvoi vain prosentin edellisvuodesta. Koska noin neljännes yrityslainoista on valuuttamääräisiä, ruplan kurssimuutoksilla on vaikutusta myös ruplissa lasketun lainakannan arvoon. Ilman valuuttakurssimuutoksia yrityslainakanta kasvoi noin 4 % vuonna 2019 (5 % vuonna 2018). Yrityslainakannan hidasta kasvua selittävät vähäinen investointikysyntä ja velkakirjamarkkinoiden nopea kasvu. Liikkeessä olevien yritysvelkakirjojen määrä kasvoi vuonna 2019 noin 15 %.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202007_4/

Venäjän suurin pankki Sberbank siirtyy keskuspankilta valtion omistukseen

Tällä hetkellä puolet Moskovan pörssissä listatun Sberbankin osakkeista on keskuspankin hallussa. Omistujärjestely on erikoinen, sillä keskuspankki on myös Venäjän pankkivalvoja. Hallitus ehdottaa nyt, että keskuspankki myy omistuksensa finanssiministeriölle. Kyseessä on merkittävä kauppa, sillä Sberbankin osuus koko Venäjän pankkisektorin taseesta on noin 30 %.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202009_1/

Venäjän tavarakaupan kehitys vaimeaa viime vuonna

Alustavien BKT:n aluerien määrällistä kehitystä koskevien tilastojen mukaan Venäjän tavaraja palveluviennin määrä supistui 2 % viime vuonna ensimmäistä kertaa vuosikymmenen. Tavarakauppatilastojen pohjalta viennin supistuminen johtui lähinnä rauta- ja terästavaroiden sekä viljan vientimäärien tuntuvasta vähenemisestä. Näiden tuotteiden yhteenlaskettu osuus Venäjän tavaraviennistä on noin 10 %. Vientiä hallitsevat edelleen öljy ja kaasu, joiden osuus viennistä oli viime vuonna jälleen yli 60 %. Raakaöljyn ja öljytuotteiden yhteenlaskettu vientimäärä pysyi samalla tasolla kuin vuotta aiemmin. Maakaasun vientimäärä kasvoi lähes 6 % nesteytetyn kaasun vetämänä. Tavaraviennin arvo supistui 6 % ja oli 425 mrd. dollaria. Viennin arvoa painoi määräkehityksen ohella raaka-ainehintojen lasku.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202009_2/

Venäjän öljytuotanto ennätyslukemiin

Viime vuonna Venäjän raakaöljytuotanto (ml. kaasukondensaatti) kasvoi prosentilla jälleen uudelle huipputasolle nyky-Venäjän historiassa. Öljyä tuotettiin 560 milj. tonnia (11,3 milj. tynnyriä päivässä). Kansainvälisen energijärjestö IEA:n mukaan Venäjä oli viime vuonna maailman toiseksi suurin raakaöljyn tuottaja Yhdysvaltojen jälkeen.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202009_3/

Venäjän maakaasun tuotanto kasvoi huippulukemiin LNG:n vetämänä

Viime vuonna Venäjän maakaasuntuotanto (pl. liitännäiskaasu) kasvoi 3 % ja oli lähes 690 mrd. m³, mikä on enemmän kuin koskaan aiemmin. Kasvu nojasi etenkin nesteytetyn kaasun (LNG) tuotantoon, joka lisääntyi lähes 50 %, kun Jamalin niemimaan LNG-tuotanto alkoi toimia täydellä kapasiteetilla. LNG:n tuotanto oli viime vuonna noin 40 mrd. m³ (29,5 milj. tonnia) ja sen osuus koko kaasuntuotannosta oli 6 %. Muu maakaasun tuotanto kasvoi noin prosentilla.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202009_4/

Venäjän hallitus vaihtui, talouspolitiikka pysyy

Uusi vuosi alkoi Venäjällä yllätyksellä, kun istuva hallitus erosi. Uusi hallitus löytyi kuitenkin nopeasti, ja sen pääministeriksi nousi verohallinnon pääjohtaja Mihail Mishustin. Hän on poliittisesti varsin tuntematon, mutta tehnyt pitkän uran valtionhallinnossa ja toiminut tehokkaasti etenkin verohallinnon uudistamisessa. Pääministerin lisäksi monia muita ministereitä vaihtui, pääosin sosiaaliin kysymyksiin liittyvillä paikoilla, kun taas ns. voimaministeriöiden vetäjät pysyivät ennallaan. <https://www.euroajatus.fi/fi/blogit/2020/venajan-hallitus-vaihtui-talouspolitiikka-pysyy/>

BOFIT Venäjä-ennuste vuosiksi 2020-2022

Venäjän BKT-ennustetta on laskettu viime syksystä huomattavasti raaka-ainemarkkinoiden ja maailmantalouden näkymien heikennyttyä voimakkaasti. Venäjän BKT:n odotetaan supistuvan tänä vuonna 1 % ja palaavan maltilliseen kasvuun ensi vuonna. Taloutta tukee julkisten menojen lisääminen. Nykytilanteessa ennusteeseen liittyvät riskit ovat poikkeuksellisen suuria ja Venäjän talouskehitys voi osoittautua huomattavasti odotettua heikommaksi, jos maailmantaloudessa koronaviruspandemian vuoksi vallitseva epävarmuus pitkittyy. Venäjän pidemmän aikavälin kasvuedellytykset ovat edelleen vaatimattomat, koska merkittäviä taloudellisia rakenneuudistuksia ei ole näköpiirissä. <https://helda.helsinki.fi/bof/handle/123456789/16978>

Öljyn hinnan lasku romahdutti ruplan arvon ja Venäjän pörssikurssit Öljyn hinnan alkuvuoden jatkunut hidaskasvu kiihtyi viime viikon lopulla ja maanantaina (9.3.) hinta romahti. Urals-raakaöljyn hinta oli keskiviikkona (11.3.) 32,8 dollaria tynnyriltä, mikä on noin 50 % vähemmän kuin vuoden alussa. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202011_1/

Venäjällä vireillä olevat perustuslakimuutokset mahdollistavat presidentti Putinin pysymisen vallassa Venäjällä tänä vuonna valmisteltu uusi perustuslakiluonnos on nyt hyväksytty duumassa ja liittoneuvostossa. Lakiluonnoksesta järjestetään neuvoo-antava kansanäänestys 22.4., joka on määrätty kansalliseksi vapaapäiväksi. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202011_2/

Inflaatio pysyi hitaana Venäjällä Helmikuussa kuluttajahinnat nousivat 2,3 % vuodentakaisesta. Inflaatio hidastui hiukan tammikuusta, jolloin se oli 2,4 %. Taustalla oli lähinnä elintarvikkeiden (1,8 %) ja muiden tavaroiden hintojen (2,1 %) nousun vaimeneminen. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202011_3/

Venäjän julkiset menot kasvoivat viime vuonna nopeasti, öljyn hinnanlasku muuttaa näkymää Konsolidoidun budjetin (federaation, alueiden ja kuntien sekä valtion sosiaalirahastojen budjettien) tulojen kasvu hidastui vuonna 2019 ja oli noin 6 %. Budjettimenojen kasvu yltyi lähemmäs 10 prosenttiin eli nopeimmaksi moneen vuoteen. Budjetin ylijäämä supistui, mutta se oli suhteessa BKT:hen edelleen noin 2 % (vuonna 2018 lähes 3 %). https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202011_4/

Suomen Venäjän-kaupassa vaisu viime vuosi Suomen tavaravienti Venäjälle kasvoi viime vuonna 10 % ja oli 3,6 mrd. euroa. Viennin kasvu johtui kuitenkin pitkälti Nord Stream 2 -projektiin liittyvistä kaasuputkitoimituksista. Putket on valmistettu Venäjällä ja tuotu Suomeen päällystettäväksi. Ne ovat kirjautuneet aiemmin osaksi Suomen tuontia Venäjältä ja nyt Suomen vienniksi Venäjälle. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202011_5/

Venäjällä talouden tukitoimet tulleet vähitellen, mutta laajenevat nyt

Venäjän hyväksytyssä federaatiobudjetissa menojen kasvu on viritetty tälle vuodelle varsin nopeaksi. Hallitus on ilmoittanut, että menoista tullaan pitämään kiinni siitäkin huolimatta, että budjetti kääntyy selvästi alijäämäiseksi nykyisillä öljyn hinnan tasoilla. Valtion budjetista ei ole ollut luvassa lisää menoja, mutta presidentti Putinin kansalaisille 25.3. pitämästä puheesta tulevat toimet mm. budjettia koskien voivat muuttaa tilannetta jonkin verran. https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202013_2/

Venäjä siirsi viime vuodelta säästyneet öljy- ja kaasutulot Kansallisen hyvinvoinnin rahastoon, jonka koko on nyt yli 11 % bruttokansantuotteesta

Venäjän valtiovarainministeriö ilmoitti 19.3. siirtäneensä viime vuoden budjettilyijäämän vararahastoon, jonka koko siirron jälkeen on noin 12 200 miljardia ruplaa, eli noin 157,2 miljardia dollaria viime viikon keskimääräisellä valuuttakursilla. Vuoden 2019 lopussa Kansallisen hyvinvoinnin rahaston koko oli 125,6 miljardia dollaria.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202013_3/

Öljy, rupla ja Moskovan pörssi jatkaneet luisuaan; Venäjän keskuspankki piti avainkoron ennallaan

Öljyn maailmanmarkkinahinta on jatkanut laskuaan maaliskuun (9.3.) romahduksen jälkeen. Urals-laadun tynnyrihintana on ollut tällä viikolla keskimäärin 21 dollaria. Laskua on kertynyt maaliskuun romahduksen jälkeen 35 % ja vuoden alusta 70 %.

https://www.bofit.fi/fi/seuranta/viikkokatsaus/2020/vw202013_4/

POHJOIS-AMERIikka

YHDYSVALLAT

USA:n energiaomavaraisuus "vapauttanut" ulkopoliittikan: vientimarkkinoita etsitään maakaasulle, ydinteknologialle ja hiilelle, uusiutuviin panostetaan kotona

USA:sta on tullut maailman suurin öljyn ja kaasun tuottaja sekä toiseksi suurin tuuli- ja aurinkovoiman tuottaja ja se on saavuttanut energiaomavaraisuuden. Kotimaassa panostetaan myös aurinkoenergian tutkimukseen ja tulevaisuuden teknologioihin.

https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTjdaq/content/usa-n-energiaomavaraisuus-vapauttanut-ulkopoliittikan-vientimarkkinoita-etsit-c3-a4-c3-a4n-maakaasulle-ydinteknologialle-ja-hiilelle-uusiutuviin-panost/384951

Puolustusministeriöllä on yhä tärkeämpi rooli Yhdysvaltojen ulkopoliittikassa

Yhdysvaltojen ulkopoliittikkaa hallitsee tällä hetkellä puolustusministeriö. Ministeriön mandaattia on laajennettu ja budjettia kasvatettu. Donald Trumpin hallinto on lisäksi väheksynyt diplomatiaa. Ulkopoliittisen instituutin uusin FIIA Comment käsittelee Yhdysvaltojen puolustusministeriön kasvanutta roolia ja vaikutuksia transatlanttisiin suhteisiin. Julkaisun on kirjoittanut vieraileva vanhempi tutkija Deborah A. McCarthy, joka työskentelee instituutin Yhdysvaltojen politiikan ja vallan tutkimuskeskuksessa. Kirjoittajan mukaan puolustusministeriön vahvistunut rooli todennäköisesti vaikuttaa jatkossakin maan ulkopoliittikkaan. Diplomatian sijasta puolustusyhteistyöhön liittyvät suhteet saattavat luoda aiempaa pysyvämmän perustan transatlanttiselle yhteistyölle lähitulevaisuudessa.

<https://www.fii.fi/julkaisu/yhdysvaltojen-ulkopoliittikan-militarisoituminen-jatkuu>

Biotaloutteen ja puurakentamiseen avautumassa uusia mahdollisuuksia Yhdysvalloissa:

Pian voidaan rakentaa jopa 18 kerroksisia rakennuksia puusta

Yhdysvalloissa nähdään, että innovatiiviset puutuotteet voivat avata uusia markkinoita ja vahvistaa paikallista taloutta. Yhdysvaltain metsäsektorilla on 300 miljardin dollarin taloudellinen vaikutus vuodessa, ja se työllistää lähes miljoona työntekijää, mutta käyttämätöntä potentiaalia on runsaasti. Kansainväliseen rakennuslakiin ensi vuonna voimaan tulevan muutoksen myötä yritykset voivat rakentaa jopa 18 kerroksisia kaupallisia rakennuksia massiivipuusta.

Puurakentamisen mahdollisuudet Yhdysvalloissa tulevat siis kasvamaan jo lyhyellä aikavälillä, joka luo mahdollisuuksia myös suomalaisille toimijoille.

https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTjdaq/content/biotaloutteen-ja-puurakentamiseen-avautumassa-uuksia-mahdollisuuksia-yhdysvalloissa-pian-voidaan-rakentaa-jopa-18-kerroksisia-rakennuksia-puusta/384951

LATINALAINEN AMERIKKA

BRASILIA

Brasilian eläkereformi astui voimaan 13.11.2019 – merkittävä uudistus

Talousministeriön mukaan säästöt noin 171 miljardia euroa 10 vuoden sisällä. Lisäksi määritettiin minimieläkeikä, jota Brasiliassa ei ole aiemmin ollut.

https://um.fi/edustustojen-raportit/-/asset_publisher/W41AhLdTjdag/content/brasilian-el-c3-a4kereformi-astui-voimaan-13.11.2019-merkitt-c3-a4v-c3-a4-uudistus/384951

NIGARAGUA

Vastuullinen tiikki- ja kaakaoviljelmä Nicaraguassa saa ennätyspisteet vaikuttavuudesta

FSC-sertifioidun tiikin ja UTZ-sertifioidun kaakaon viljelmien laajenemisprojekti Siunan ja Bonanzan maaseudulla Nicaraguassa saa poikkeuksellisen korkeat pisteet Finnfundin kehitysvaikutusten arvioinnissa. Korkea pistemäärä perustuu siihen, miten projekti sitoo hiiltä, suojelee alueen eläimistöä ja hillitsee metsäkatoa. Projektilla on myös lukuisia sosiaalisia vaikutuksia kuten kunnollisten työpaikkojen luominen, paikallisten pienviljelijöiden tulokehitys ja naisten tasa-arvoiset työmahdollisuudet.

<https://news.cision.com/fi/finnfund/r/vastuullinen-tiikki-ja-kaakaoviljelma-nicaraguassa-saa-ennatyspisteet-vaikuttavuudesta.c3011599>

MUUTA

Viennin kasvuun tukea

Hallitus esittää, että Suomen Vientiluotto Oy:n enimmäisvaltuudet nostetaan 33 miljardiin euroon ja Finnvera Oyj:n vientitakuiden enimmäismäärä nostetaan 38 miljardiin euroon. Näin varmistetaan vienninrahoituksen riittävyys ja otetaan samalla huomioon riskien hallinnan tarpeet. Muutosten tarkoituksena on edistää suomalaisten vientiä harjoittavien yritysten rahoituksen kilpailukykyä ja siten parantaa niiden mahdollisuuksia saada vientihankkeita.

https://tem.fi/artikkeli/-/asset_publisher/viennin-kasvuun-tukea

Team Finland -verkosto tiivistää yhteistyötään – entistä sujuvampaa asiakaspalvelua yrityksille kotimaassa ja maailmalla

Team Finland -verkosto ja julkiset kansainvälistymispalveluiden tarjoajat ovat vuoden 2019 aikana tiivistäneet yhteistä asiakastyötään ja työstäneet päivitetyt strategiset linjaukset Team Finland -toiminnan kehittämiseksi.

Team Finland -johtoryhmä hyväksyi verkoston uuden strategian kokouksessaan lokakuun lopussa.

<https://www.team-finland.fi/tietoa-team-finlandista/>

https://www.team-finland.fi/4aaf24/siteassets/team-finland-subsite/documentation/team_finland_strategia_2019.pdf

Merenkulun ympäristölainsäädäntöä uudistetaan – huomio jätteiden käsittelyyn

Alusten jätteiden toimittamista satamiin koskevaa lainsäädäntöä päivitetään. Tavoitteena on parantaa jätteiden käsittelyä ja vastaanottoa satamissa, mikä vähentää merten roskaantumista ja erityisesti muovin päätymistä meriin.

Merenkulun ympäristönsuojelulakiin tehdään muutokset, joita EU:n kesäkuussa 2019 uudistettu alusten jätteitä koskeva direktiivi edellyttää. Direktiivi ((EU) 2019/883) edistää sitä, että satamissa on laitteistoa jätteiden vastaanottamista varten ja että aluksilta toimitetaan jätteet satamiin. Lisäksi uudistetaan jätteiden maksujärjestelmää, jotta jätteet toimitettaisiin satamaan säännöllisesti.

<https://www.lvm.fi/-/merenkulun-ymparistolainsaadantoa-uudistetaan-huomio-jatteiden-kasittelyyn-1022579>

Ilmastonmuutoksen torjunta ja uudistuva avaruusteollisuus Suomen painopisteinä Euroopan avaruusjärjestössä

Euroopan avaruusjärjestön (ESA) jäsenvaltioiden avaruuspolitiikasta vastaavat ministerit kokoontuivat 27.-28.11.2019 Espanjan Sevillaan päättämään järjestön tulevien vuosien strategian

painopisteistä ja ohjelmista.

https://tem.fi/artikkeli/-/asset_publisher/suomen-kasvava-rahoitus-euroopan-avaruusjarjestossa-edistaa-kestavaa-kasvua-ja-ilmastomuutoksen-torjuntaa

Hallitus on linjannut seuraavan rakennerahastokauden Suomen toimenpiteitä

Hallitus on tehnyt päätöksiä Euroopan unionin vuosien 2021–2027 alue- ja rakennepolitiikan Suomen toimenpideohjelmasta. Nyt linjattiin ohjelmien lukumäärä, painopisteet ja valtakunnallisen toiminnan osuus rahoituksesta.

https://tem.fi/artikkeli/-/asset_publisher/hallitus-on-linjannut-seuraavan-rakennerahastokauden-suomen-toimenpiteita

Päivitetty Suomen matkailustrategia painottaa yhteistyötä matkailuviennin tuplaamisessa

Suomen tavoitteena on olla Pohjoismaiden kestävimmin kasvava matkailukohde. Matkailua kehitetään vastuullisena ja kasvavana palveluliiketoiminnan alana, joka luo hyvinvointia ja työllisyyttä ympärivuotisesti koko Suomessa.

https://tem.fi/artikkeli/-/asset_publisher/paivitetty-suomen-matkailustrategia-painottaa-yhteistyota-matkailuviennin-tuplaamisessa

TEM-julkaisu: Väestömuutoksilla on syvällisiä työmarkkinavaikutuksia

Useiden Euroopan maiden väestö ikääntyy, erityisesti 65 vuotta täyttäneiden suhde työikäiseen väestöön kasvaa. Kun syntyvyys alenee, kohdistuu muuttoliikkeeseen paineita. Myös alinta vanhuuseläkeikärajaa on nostettu ja nostetaan edelleen eri maissa. Väestömuutoksilla on syvällisiä työmarkkinavaikutuksia, käy ilmi työ- ja elinkeinoministeriön julkaisemasta väestömuutosten työmarkkinavaikutuksia kuudessa maassa käsittelevästä tutkimuksesta.

https://tem.fi/artikkeli/-/asset_publisher/tem-julkaisu-vaestomuutoksilla-on-syvallisia-tyomarkkinavaikutuksia-1

Tietopaketti matkailun mahdollisuuksista – matkailustrategia ja seminaaritalenne

käytöissäsi Päivitetty Suomen matkailustrategia julkaistiin marraskuun lopussa. Samalla viikolla järjestettiin myös työ- ja elinkeinoministeriön kansliapäällikkö Jari Gustafssonin toiveesta työ- ja elinkeinoministeriön ja Visit Finlandin yhteinen matkailuseminaari.

<https://temkirjeet.sst.fi/messages/view/786/173/c6211767f897e7d12fb7f30274fb786ahttps://temkirjeet.sst.fi/messages/view/786/173/c6211767f897e7d12fb7f30274fb786a>

Ukrainaa käsittelevä Normandia-kokous päättyi "tasapeliin"

Ranskan, Saksan, Venäjän ja Ukrainan johtajien huipputason tapaaminen ei tarjonnut toiveita Itä-Ukrainan konfliktiin ratkaisusta, mutta mahdollisen ratkaisun suuntaviivat ovat selvemmät.

Varmuutta ei ole, mutta kokouksessa syntynyt "tasapeli" saattaa työntää osapuolia lähemmäs kestävää tulitaukoa. <https://www.fiia.fi/julkaisu/the-normandy-summit-on-ukraine>

Kansainvälinen väliintulo ei saanut rauhaa Afganistaniin - Suomelle jäi kuitenkin käteen jotain arvokasta

Kansainvälisen ISAF-operaation päättymisestä tulee kuluneeksi viisi vuotta tämän vuoden lopussa. Afganistanin turvallisuus, talous ja demokratia eivät ole parantuneet toivotulla tavalla, vaikka niitä tavoiteltiin kansainvälisellä väliintulolla. Suomen osallistumista operaatioon voidaan kuitenkin pitää onnistuneena kansallisesta näkökulmasta.

<https://www.fiia.fi/julkaisu/suomi-onnistui-afganistanissa>

Suomi investoi eurooppalaisten tulevaisuustaitoihin – tavoitteena kouluttaa prosentti EU-kansalaisista tekoälyn perusteisiin

Suomi tarjoaa suositun Elements of AI -verkkokurssin EU-kansalaisten käyttöön vuosien 2020–2021 aikana. Kurssi toteutetaan kaikilla virallisilla EU-kielillä. Suomen EU-puheenjohtajuuden aloite vastaa työn murrokseen ja vahvistaa Euroopan digitaalista johtajuutta.

https://tem.fi/artikkeli/-/asset_publisher/suomi-investoi-eurooppalaisten-tulevaisuustaitoihin-tavoitteena-kouluttaa-prosentti-eu-kansalaisista-tekoalyn-perusteisiin

3,2 miljardia euroa akkualan tutkimus- ja innovaatiohankkeille

Euroopan komissio hyväksyi 9.12.2019 seitsemän jäsenvaltion esittämän 3,2 miljardin euron julkisen tuen akkualan tutkimus- ja innovaatiohankkeille. Belgia, Italia, Puola, Ranska, Ruotsi, Saksa ja Suomi tarjoavat tulevina vuosina jopa 3,2 miljardin euron rahoituksen akkualan kokonaisuudelle. Julkisen tuen odotetaan saavan aikaan 5 miljardin euron yksityiset investoinnit.

https://tem.fi/artikkeli/-/asset_publisher/suomi-mukana-synnyttamassa-eu-n-innovatiivista-akkuarvoketjua

Työperäisen maahanmuuton hallinto siirtyy työ- ja elinkeinoministeriöön

Työperäisen maahanmuuton hallinto siirtyy vuoden 2020 alusta alkaen sisäministeriöstä työ- ja elinkeinoministeriöön. Siirrosta sovittiin hallitusohjelmassa ja sillä tavoitellaan työvoiman ja opiskelijoiden maahanmuuton vahvempaa kytkemistä osaksi työllisyys-, koulutus-, elinkeino- ja innovaatiopolitiikkaa.

https://tem.fi/artikkeli/-/asset_publisher/tyoperaisen-maahanmuuton-hallinto-siirtyy-tyo-ja-elinkeinoministerioon

Vuodenvaihteen muutoksia TEM:n hallinnonalalla

Vuodenvaihteessa astuu voimaan muutoksia työaikalakiin, kilpailulakiin, maakaasumarkkinalakiin sekä EU-kynnysarvoihin.

https://tem.fi/artikkeli/-/asset_publisher/vuodenaihteen-muutoksia-tyo-ja-elinkeinoministerion-hallinnonalalla

Maakunnat ja ELY-keskukset valmistelevat esityksen EU:n alue- ja rakennepolitiikan varojen alueellisesta jaosta 2021-2017

Elinkeinoministeri on pyytänyt maakuntien liittoja ja ELY-keskuksia valmistelemaan yhteisen esityksen siitä, miten EU:n rakennerahastorahoitus jaettaisiin tulevilla ohjelmakaudella 2021–2017 maakuntien kesken. Esitys on laadittava maakuntakohtaisesti. Esitystä odotetaan ministeriössä 28.2.2020. Alueellisesta jaosta päättää valtioneuvosto. TEM:in uutiskirje 20.12.2019

Blogi: Kansainvälisen rekrytinnin kolme kovaa - luvat, Suomen houkuttelevuus ja

asenteet - Pula osaavasta työvoimasta on jo vakava kasvun este monelle yritykselle. Selvää on myös se, että kaikkia yritysten tarvitsemia avainosaajia ei löydy Suomesta. Maahanmuuttojohtaja Sonja Hämäläinen pohtii tuoreessa TEMatiikka-blogissa työperäisen maahanmuuton haasteita ja ratkaisuja siihen, miten Suomeen saadaan houkutelua kansainvälisiä osaajia.

<https://tem.fi/blogi/-/blogs/kansainvalisen-rekrytinnin-kolme-kovaa-luvat-suomen-houkuttelevuus-ja-asenteet>

Baltic Rim Economies 5/2019 <https://bit.ly/2F5YQhm>

Yrityskatsauksen teemana terveys ja hyvinvointi

Työ- ja elinkeinoministeriön tuoreen yrityskatsauksen asiantuntija-artikkelit pureutuvat terveys- ja hyvinvointialaan ja sen yritysten kasvun mahdollisuuksiin. – Ihmisten ikääntyminen ja lisääntyvät krooniset sairaudet asettavat kasvavia haasteita Suomessa ja maailmalla. Toisaalta ihmiset ovat yhä kiinnostuneempia hyvinvoinnistaan ja pyrkivät omaehtoisesti pitämään siitä huolta. Myös kustannuspaineet ovat lisääntyneet, toteaa neuvotteleva virkamies Jaana Lappi työ- ja elinkeinoministeriöstä artikkelikokoelman avaavassa kirjoituksessa. https://tem.fi/artikkeli/-/asset_publisher/yrityskatsauksen-teemana-terveys-ja-hyvinvointi

Itämeren alueella vallitsee jännitteinen tasapaino - Suomi ja Ruotsi osa alueen läntistä puolustusjärjestelmää

Itämeren turvallisuustilannetta on määrittänyt jännitteinen tasapaino epävarmojen vuosien 2014-2015 jälkeen. Alueen turvallisuusympäristöä muovaavat tällä hetkellä kolme tekijää: Venäjän uhmaava käytös, Naton rauhoitus- ja pelotepyrkimykset sekä Suomen ja Ruotsin yhä tiiviimpi suhde läntisiin toimijoihin. Näiden kolmen tekijän suhde määrittelee Itämeren turvallisuusympäristöä myös 2020-luvulla. <https://www.fiia.fi/julkaisu/hard-security-dynamics-in-the-baltic-sea-region>

Kansanedustajat tukevat nykyistä ulkopoliittista linjaa

Eduskunnassa vallitsee liki yksimielisyys Suomen nykyisestä ulko- ja turvallisuuspoliittisesta linjasta. Etenkin yhteistyö Ruotsin ja muiden Pohjoismaiden kanssa saa erittäin vahvaa kannatusta. Kansanedustajien näkemykset turvallisuuspolitiikan keskeisistä kysymyksistä ovat pitkälti samansuuntaisia kuin kansalaisten. Esimerkiksi Suomen Nato-jäsenyys ei saa kannatusta kansalta eikä heidän edustajiltaan eduskunnassa. Sen sijaan Suomeen kohdistuvat uhkakuvat jakavat kansanedustajia jonkin verran, erityisesti hallituksen ja opposition välillä.

<https://www.fiia.fi/julkaisu/eduskunnassa-yhtenainen-rintama>

Toimialaraportti: Sote-palveluiden liikevaihto kasvaa mutta muutokset haastavat yrityksiä

Sosiaali- ja terveystoimialan toimintaympäristö on muutoksessa. Kansalliset ja globaalit muutokset

luovat epävarmuutta, mikä voi vaikeuttaa yritysten liiketoiminnan suunnittelua ja kehittämistä. Yritykset ovat kuitenkin merkittävässä roolissa palveluiden tuottajina, ja epävarmuus saattaa hidastaa innovaatioiden ja vaikuttavampien palvelujen kehittämistä. Toisaalta haasteet ovat myös mahdollisuus kehittää yhä laadukkaampia palveluja ja edistää niiden vientiä.

https://tem.fi/artikkeli/-/asset_publisher/toimialaraportti-sote-palveluiden-liikevaihto-kasvaa-mutta-muutokset-haastavat-yrityksia

Työryhmältä ehdotukset biokaasun kannattavuuden kohentamiseksi

Biokaasualan kehityksen merkittävimmät haasteet liittyvät toiminnan heikkoon kannattavuuteen. Sitä voitaisiin parantaa investointikustannuksia alentamalla, lopputuotteista saatavaa myyntihintaa parantamalla sekä tehostamalla maataloudesta saatavien raaka-aineiden hankintaa. Korkeat investointikustannukset ovat hidaste etenkin pienille laitoksille.

https://tem.fi/artikkeli/-/asset_publisher/tyoryhmalta-ehdotukset-biokaasun-kannattavuuden-kohentamiseksi

Maahanmuuttajien onnistunut kotoutuminen on monen tekijän summa

Työllistyminen ei yksin ole osoitus onnistuneesta kotoutumisesta, eikä kotoutumiselle ole vain yhtä mittaria, todetaan työ- ja elinkeinoministeriön 21.1.2020 julkaisemassa katsauksessa.

https://tem.fi/artikkeli/-/asset_publisher/maahanmuuttajien-onnistunut-kotoutuminen-on-monen-tekijan-summa

Toimialaraportti: Ohjelmistoalan kasvu jatkuu, osaavan työvoiman saatavuus uhkana

Ohjelmistoalan kasvu ja kehittyminen on ollut voimakasta 2010-luvulla. Kasvu perustuu kansainvälistymiseen, teknologian nopeaan kehittymiseen sekä muiden alojen ja julkishallinnon digitalisaatioon. Toimialan yritykset kehittävät myös itse uusia innovatiivisia palveluita markkinoille. Alan kasvua uhkaa rajoittaa osaavan työvoiman saatavuus.

https://tem.fi/artikkeli/-/asset_publisher/toimialaraportti-ohjelmistoalan-kasvu-jatkuu-osaavan-tyovoiman-saatavuus-uhkana

Pk-yritysbarometri: Neljännes pk-yrityksistä näkee ilmastonmuutoksen torjunnan tarjoavan uusia liiketoimintamahdollisuuksia

Pk-yritysten odotukset tulevasta ovat vakaat mutta vaatimattomat: taloustilanne ei kannusta kasvuun, investointeihin eikä työpaikkojen lisäämiseen. Tiedot käyvät ilmi tuoreesta Pk-yritysbarometrista, johon vastasi lähes 4 600 pk-yrittäjää. Barometrin ovat teettäneet Suomen Yrittäjät, Finnvera ja työ- ja elinkeinoministeriö.

https://tem.fi/artikkeli/-/asset_publisher/pk-yritysbarometri-neljannes-pk-yrityksista-nakee-ilmastonmuutoksen-torjunnan-tarjoavan-uusia-liiketoimintamahdollisuuksia

Ministeri Haatainen: Jäsenyys ILOssa on auttanut rakentamaan suomalaista työelämää

Kansainvälinen työjärjestö ILO juhli viime vuonna satavuotista taivaltaan, ja tänä vuonna tulee kuluneeksi 100 vuotta siitä, kun Suomesta tuli ILO:n jäsen.

Työ- ja elinkeinoministeriö juhlii merkkivuotta järjestämällä 11. helmikuuta kutsuvierasseminaarin, jonka avaa työministeri Tuula Haatainen. Seminaarin pääpuhujana toimii ILO:n pääjohtaja Guy Ryder.

– Usein ajatellaan, että kolmikanta olisi suomalainen tai pohjoismainen erikoisuus, vaikka sen juuret ovat nimenomaan kansainväliset, ministeri Haatainen muistuttaa.

https://tem.fi/artikkeli/-/asset_publisher/ministeri-haatainen-jasenyys-ilossa-on-auttanut-rakentamaan-suomalaista-tyoelamaa

OECD kannustaa Suomea kehittämään jatkuvaa oppimista kokonaisuutena

Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestö OECD suosittelee, että Suomi monipuolistaisi aikuiskoulutuksen tarjontaa, lisäisi sen vastaavuutta työelämän tarpeisiin ja ohjaisi taloudellisilla kannusteilla ihmisiä päivittämään osaamistaan. Erityisesti perustaidoiltaan heikompien aikuisten tavoittamista ja ohjausta tulisi kehittää. Opetus- ja kulttuuriministeriö ja työ- ja elinkeinoministeriö hyödyntävät OECD:n suosituksia muun muassa jatkuvan oppimisen uudistuksessa.

https://tem.fi/artikkeli/-/asset_publisher/oecd-kannustaa-suomea-kehittamaan-jatkuvaa-oppimista-kokonaisuutena

Työryhmä tukemaan kaivoslain uudistamista

Työ- ja elinkeinoministeriö on asettanut työryhmän tukemaan kaivoslain kehittämistä.

Lakiuudistuksen tavoitteena on parantaa kaivosten ympäristönsuojelua ja toimintaedellytyksiä.

Lisäksi hallitus haluaa vahvistaa kaivosten hyväksyttävyyttä paikallisesti ja asianosaisten vaikutusmahdollisuuksia.

https://tem.fi/artikkeli/-/asset_publisher/tyoryhma-tukemaan-kaivoslain-uudistamista

Työvoiman maahanmuutto on tulevaisuuden avaintekijä

Työvoiman maahanmuutto siirtyi vuoden alusta sisäministeriöstä työ- ja elinkeinoministeriöön.

TEM aikoo lisätä työperusteista maahanmuuttoa ja parantaa maassa jo olevien maahanmuuttajien työmarkkinavalmiuksia.

– Suomessa ei ole koskaan aiemmin tarkasteltu kokonaisvaltaisesti lainsäädäntöä ja prosesseja työperäisten oleskelulupien sujuvoittamiseksi. Nyt tämä työ on johdollani aloitettu ja odotan siltä paljon, toteaa työministeri Tuula Haatainen.

https://tem.fi/artikkeli/-/asset_publisher/tyovoiman-maahanmuutto-on-tulevaisuuden-avaintekija

Maahanmuuttajien työllisyyskokeilusta rohkaisevia tuloksia

Maahanmuuttajien työllistämiseen keskittyneeseen kotoutumisen SIB -kokeiluun osallistuneesta 2211 maahanmuuttajasta 869 on työllistynyt joulukuuhun 2019 mennessä. Lopullisen työllistyneiden määrän arvioidaan nousevan 1000–1200 henkilöön.

https://tem.fi/artikkeli/-/asset_publisher/maahanmuuttajien-tyollisyyskokeilusta-rohkaisevia-tuloksia

TEM-analyysi: Konserniin kuuluvien yritysten rooli on taloudessa aiemmin luultua suurempi

Palkansaajien tutkimuslaitos selvitti työ- ja elinkeinoministeriön toimeksiannosta, miten kuva erikokoisten yritysten roolista kansantaloudessa muuttuu, kun yritysten kuuluminen konserneihin huomioidaan. Pk-yrityksiä tarkastellaan usein erillisinä yrityksinä silloinkin, kun ne ovat konsernin osia. Tämä saa pienten ja keskisuurten yritysten kansantaloudellisen roolin näyttämään suuremmalta kuin silloin, jos konserneihin kuuluminen otettaisiin huomioon yrityskokoa määriteltäessä.

https://tem.fi/artikkeli/-/asset_publisher/tem-analyysi-konserniin-kuuluvien-yritysten-rooli-on-taloudessa-aiemmin-luultua-suurempi

Force majeure ja hardship

EU:n ja USA:n Venäjään kohdistamat pakotteet ja Venäjän vastapakotteet ovat aiheuttaneet yrityksissä tilanteita, joissa on jouduttu pohtimaan esimerkiksi tavaraviennissä onko kyseessä ylivoimainen este (force majeure) tai ns. taloudellinen liikavaikeus (hardship). Tässä artikkelissa käsitellään sopimuksiin otettavia ylivoimaisen esteen -tai hardship-lausekkeita kansainvälisessä kaupassa. <https://helsinki.chamber.fi/force-majeure-ja-hardship/>

Raportti: Talouden kasvu edellyttää lisää investointeja ja ratkaisuja osaamisvajeeseen

Suomen talouskasvun odotetaan asettuvan vuosina 2020–2021 noin yhteen prosenttiin, jos maailmantaloudessa ja suhdanteissa ei tapahdu mitään poikkeuksellista. Kasvumahdollisuuksia on kuitenkin monella alalla, kuten bio- ja kiertotaloudessa ja kaivosteollisuudessa.

Tiedot käyvät ilmi työ- ja elinkeinoministeriön elinkeinopoliittisesta tilannekuvasta, joka julkaistiin 24.2.2020. Raportin mukaan talouskasvu saattaa edelleen hiipua vuosien 2020–2021 jälkeen, jos tuottavuuden nostamiseksi ei löydetä vaikuttavia keinoja eikä maailmankauppa elvy.

https://tem.fi/artikkeli/-/asset_publisher/raportti-talouden-kasvu-edellyttaa-lisaa-investointeja-ja-ratkaisuja-osaamisvajeeseen

Baltic Rim Economies 1/2020; <https://bit.ly/39cpKBz>

Sitran työpaperi hahmottelee kestäviä talouden toipumistoimia koronashokkiin

Koronaepidemian aiheuttamaan taantumaa pitää välittömän kriisin hellitettyä vastata tavoilla, jotka samalla vauhdittavat siirtymää hiilineutraaliin kiertotalouteen. <https://bit.ly/33K285q>

IPR-kysymykset tärkeä osa teollisuusstrategiaa – ”Kilpailukykyinen EU edellyttää, että yritykset suojaavat aineettomia oikeuksiaan”

Euroopan komissio julkaisi 10. maaliskuuta teollisuusstrategian, joka luo suuntaviivat unionin teollisuuden kilpailukykyyn vahvistamiselle. Keskuskauppakamarin lakimies Erkko Meri pitää tärkeänä, että IPR-kysymykset ovat yksi osa strategiaa. Meren mukaan tietoisuuden puute aineettomista oikeuksista nakertaa tällä hetkellä yritysten ja sitä kautta koko unionin kilpailukykyä.

<https://kauppakamari.fi/2020/03/11/696976/>

Tekoälyn mahdollinen sääntely ei saa jarruttaa innovaatiotoimintaa

Euroopan komissio esitteli keskiviikkona 19.2.2020 tekoälyä koskevan valkoisen kirjan. Valkoinen kirja muodostaa pohjan unionin tekoälyä koskevalle toiminnalle. Keskuskauppakamarin lakimies Erkki Meri pitää tärkeänä, että tekoälyä koskevassa sääntelyssä tunnistetaan sektorikohtaiset erot ja teknologian nopea kehitys. Sääntelyn tulee olla teknologianeutraalia ja keskittyä korkean riskin sektoreihin. Sääntelyn pitää mahdollistaa, ei hankaloittaa.

<https://kauppakamari.fi/2020/02/19/tekoalyn-mahdollinen-saantely-ei-saa-jarruttaa-innovaatiotoimintaa/>

IT2018-ehdot helpottavat yritysten arkea ja vähentävät kustannuksia – Ehtojen päivitys on tarkoitus aloittaa syksyllä 2020

IT2018-sopimusehtojen tarkoituksena on helpottaa sopimusten tekemistä IT-alan hankinnoissa. Ehdot on tarkoitettu käytettäviksi kotimaisissa, yritysten välisissä IT-sopimuksissa. Yleisten sopimusehtojen lisäksi olemassa on erilaisia erityisehtoja esimerkiksi valmisohjelmistojen toimituksia ja ohjelmistojen ylläpitoa varten.

<https://kauppakamari.fi/2020/02/10/it2018-ehdot-helpottavat-yritysten-arkea-ja-vahentavat-kustannuksia-%c2%ac-ehdojen-paivitys-on-tarkoitus-aloittaa-syksylla-2020/>

NIMITYKSET

Business Finlandille uusi johtokunta

Valtioneuvosto nimitti 23.1.2020 Innovaatorahoituskeskus Business Finlandin johtokunnan seuraavaksi kahdeksi vuodeksi. Johtokunnan puheenjohtajana jatkaa hallitusammattilainen Pertti Korhonen ja varapuheenjohtajana alivaltiosihteeri Petri Peltonen työ- ja elinkeinoministeriöstä. Johtokunta ohjaa, seuraa ja valvoo Business Finlandin toimintaa.

https://tem.fi/artikkeli/-/asset_publisher/business-finlandille-uusi-johtokunta

Alueiden uudistumisen neuvottelukunta on asetettu edistämään aluekehittämisen kokonaisuutta

Valtioneuvosto asetti 6.2.2020 uuden alueiden uudistumisen neuvottelukunnan, jonka tehtävänä on linjata laajasti aluekehittämiseen liittyviä strategisia kokonaisuuksia ja rahoitusta.

Neuvottelukunnan puheenjohtajana toimii elinkeinoministeri Mika Lintilä.

https://tem.fi/artikkeli/-/asset_publisher/alueiden-uudistumisen-neuvottelukunta-on-asetettu-edistamaan-aluekehittamisen-kokonaisuutta

Lenita Toivakka kehittämään Global Compact -yhteistyötä

Lenita Toivakka on valittu YK:n alaisuudessa toimivan Global Compact Suomen pääsihteeriksi 1.1.2020 alkaen. Toivakka vastaa keväällä 2019 perustetun kansallisen Global Compact Network Finland ry:n käytännön toiminnasta.

<https://kauppakamari.fi/2019/12/10/lenita-toivakka-kehittamaan-global-compact-yhteistyota/>

Sitran hallitus uudistuu

Sitran hallituneuvosto valitsi kokouksessaan perjantaina 27. maaliskuuta Sitralle uuden hallituksen toimikaudeksi 1.4.2020 - 31.12.2021. Hallituksen puheenjohtajana aloittaa opetus- ja kulttuuriministeriön kansliapäällikkö Anita Lehikoinen.

Sitran hallituksen lopullisesta kokoonpanosta päätti Sitran uusi, eduskunnan nimittämä hallituneuvosto. Sitran hallitukseen nimitettiin seuraavat henkilöt:

Tarja Halonen, presidentti

Keijo Hämäläinen, rehtori, Jyväskylän yliopisto

Anita Lehikoinen, kansliapäällikkö, opetus- ja kulttuuriministeriö

Päivi Nerg, alivaltiosihteeri, valtiovarainministeriö

Jorma Ollila, DI, VTM

Petri Peltonen, alivaltiosihteeri, työ- ja elinkeinoministeriö

Puheenjohtajaksi hallituneuvosto valitsi Anita Lehikoinen ja varapuheenjohtajaksi Päivi Nergin.

Hallituksen toimikausi on 1.4.2020 – 31.12.2021.

<https://www.sitra.fi/uutiset/sitran-hallitus-uudistuu/>

Uusi suurlähettiläs Maputoon ja yhteystoimiston päällikkö Ramallahiin

Tasavallan presidentti määräsi ulkoasiainneuvos Anna-Kaisa Heikkisen Maputossa olevan

suurlähetystön päällikön tehtävään 1.9.2020 lukien.

Tasavallan presidentti määräsi ulkoasiainneuvos Päivi Peltokosken Ramallahissa olevan yhteystoimiston päällikön tehtävään 1.9.2020 lukien.

https://um.fi/ajankohtaista/-/asset_publisher/gc654PySnjTX/content/uusi-suurl-c3-a4hettil-c3-a4s-maputoon-ja-yhteystoimiston-p-c3-a4-c3-a4llikk-c3-b6-ramallahiiin

KORONAVIRUS

Aiheeseen liittyviä sivustoja

Keskuskauppakamari

https://kauppakamari.fi/lisatietoa_koronaviruksesta/

Helsingin seudun kauppakamari

<https://helsinki.chamber.fi/neuvonta-ja-palvelut/koronainfoa-yrityksille/>

UM:n koronasivusto <https://um.fi/koronavirusuutiset>

Komission sivut

https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/health-research-and-innovation/coronavirus-research_fi

Finnvera <https://www.finnvera.fi/kasvu/ajankohtaista-yrityksille/ajankohtaista-yrityksille>

Business Finland

<https://www.businessfinland.fi/suomalaisille-asiakkaille/palvelut/rahoitus/hairioutilannerahoitus/>

TEM <https://tem.fi/koronavirus>

ELY-keskukset <https://bit.ly/2UnUY3M>

Komissio on perustanut koronavirustyöryhmän, joka tukee toimia koronavirusepidemian (covid-19) torjumiseksi. Ryhmä koordinoi toimintaa EU-maiden kanssa ja sen tehtäviin kuuluu tiedonvaihto, tarpeiden arviointi ja EU:n laajuisen toiminnan johdonmukaisuuden varmistaminen. Työryhmän verkkosivustolta löytyy muun muassa virallisia ajantasaisia tilastoja virustapauksista, koronavirusta koskevia tuoreita tutkimusraportteja ja analyyssejä sekä tietoa viruksen torjunnasta ja sen vaikutuksista matkustamiseen ja talouteen. Sivuilta voi seurata myös Twitter-syötettä, jossa tilannetta seurataan reaaliaikaisesti. Koordinointiryhmää vetävät vastuualueidensa näkökulmasta komissaarit Janez Lenarčič (kriisinhallinta), Stella Kyriakides (terveys), Ylva Johansson (rajalvonta), Adina Vălean (liikenne ja matkustaminen) ja Paolo Gentiloni (makrotalous). Tiedot ovat suurelta osin saatavilla myös suomeksi.

https://ec.europa.eu/info/live-work-travel-eu/health/coronavirus-response_fi

Komissio haluaa helpottaa valtiontuen myöntämistä yritysten tukemiseksi

Komissio on ehdottanut EU-maille tilapäistä höllennystä EU:n valtiontukisääntöihin.

Valtiontukisääntöjen tarkoituksena on normaalitilanteessa estää kilpailua vääristävä valtioiden tuki oman maansa yrityksille. Höllennyksellä halutaan antaa EU-maille koronaviruksen aiheuttamassa poikkeustilanteessa lisää mahdollisuuksia tukea epidemian takia vaikeuksiin joutuneita yrityksiä. EU-maa voisi esimerkiksi perustaa järjestelmän, jolla yritykselle myönnetään enintään 500 000 euroa liikevaihdon romahtamisen aiheuttaman kiireellisen rahoitustarpeen täyttämiseksi. Tämä voidaan toteuttaa suorana avustuksena tai veroetuutena. Lisäksi sallittaisiin tuetut valtiontakaukset yritysten pankkilainoille ja erityinen korkotuki. Kaikissa tukimuodoissa ehtona olisi, että tukea saavat vain yritykset, jotka ovat joutuneet vaikeuksiin 31. joulukuuta 2019 jälkeen. Näin varmistetaan, että tilapäisen valtiontukipoikkeuksen varjolla ei tueta yrityksiä, joiden vaikeudet eivät liity koronavirustilanteeseen.

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/fi/statement_20_479

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/fi/qanda_20_458

Koronapandemia muuttaa maailmaa Maailmassa on viime vuoden lopusta lähtien etsitty raivoisasti sopivia tapoja vastata koronaviruspandemiaan (Covid-19). Koronaviruksen leviäminen haastaa kansallisvaltiot, kotimaiset ja kansainväliset terveysviranomaiset sekä ennen kaikkea koko verkottuneen maailmanjärjestyksen. Jo tässä vaiheessa on nähtävillä, että se on alkusysäys moniin muutoksiin. <https://www.fiia.fi/julkaisu/covid-19-a-trigger-for-global-transformation>

Koronapandemia haastaa Suomen huoltovarmuuden

Huoltovarmuustoiminnan tavoitteena on, että vakavimmat poikkeusolot voidaan hoitaa kansallisin toimenpitein. Suomen huoltovarmuus on kuitenkin merkittävästi alueellisten ja globaalien verkostojen varassa. Poikkirajalliset uhat, kuten koronaviruspandemia, haastavat tätä järjestelmää monin tavoin, kirjoittaa Ulkopoliittisen instituutin Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikan projektin johtava tutkija Harri Mikkola uudessa FIIA Comment -julkaisussa. <https://bit.ly/2Uljt0p>

Epävarmuutta, epäluuloa, solidaarisuuden puutetta - Covid-19-kriisi vaikuttaa yhteiskuntaan laajasti

Koronaviruspandemian keskuksiksi nousseissa Kiinassa, Italiassa ja Iranissa virus vaikuttaa laajasti yhteiskuntaan ja talouteen mutta eri tavoin.

Kiina on kerryttänyt kansainvälistä myötämielisyyttä avustamalla pahiten koronavirusepidemiasta kärsineitä maita, mutta kaikki sen toimet eivät ole sopuisuudessa maan pehmeän voiman levittämisyökkimysten kanssa.

Iranissa sisäinen ja kansainvälinen valtakamppailu haittaa kriisin hallitsemista. Pandemiaan reagoiminen vaatisi yhteistyötä, mutta sitä varjostaa Iranissa tautitilanteen politisoituminen.

Yhdysvaltain "maksimaalisen paineen" ulkopoliittikka Irania kohtaan jatkuu vakavasta humanitaarisesta tilanteesta huolimatta.*Italia puolestaan on testi EU-maiden solidaarisuudelle, kun se on joutunut ensimmäisenä jäsenmaana laajamittaisen epidemian kouriin.

<https://www.fiaa.fi/julkaisut>

EU-rahoitusta koronatilanteeseen, Suomeen reilu 60 miljoonaa euroa

Komissio ehdottaa, että se luopuu tänä vuonna velvoitteestaan periä EU-mailta takaisin Euroopan rakenne- ja investointirahastoista suoritettua käyttämättä jääneet ennakkomaksut. Toimenpiteessä vapautetaan koronaviruksen vaikutusten lieventämiseen EU-maissa yhteensä 37 miljardia euroa. Suomen kohdalla tämä tarkoittaa noin 24 miljoonaa euroa. Lisäksi komissio maksaa Suomelle kahdessa erässä – maaliskuussa ja huhtikuussa – tämän vuoden ennakkomaksuja yhteensä n. 37 miljoonaa euroa. EU-maiden edellytetään käyttävän varat rakennerahastojen puitteissa tehtävien investointien vauhdittamiseen. Tavallisesti maiden pitää itse rahoittaa tietty osuus investoinneista, jotta ne saavat käyttöönsä seuraavan rahoituserän. Komissio ehdottaa, että maat saisivat nyt käyttää ennakkomaksuista jäljellä olevan osuuden kansallisen yhteisrahoitusosuutensa rahoittamiseen.

<https://ec.europa.eu/finland/news/uusi-investointij%C3%A4rjestely-koronaviruksen-vaikutusten-lievent%C3%A4miseksi-suomen-osuus-24-miljoonaa-fi>

Euroopan komission Suomen-edustuston uutiskirje 26. maaliskuuta 2020

TULLI

Suomen vienti Kiinaan kasvoi EU28-maiden vientiä hitaammin

Alijäämä Kiinan-kaupassa kääntyi kasvuun tammi-elokuussa

Suomen tavaravienti Kiinaan kasvoi Tullin ulkomaankauppatilastojen mukaan kaksi prosenttia tammi-elokuussa viime vuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna, Vienti oli arvoltaan lähes 2,4 miljardia euroa. Tuonti Kiinasta oli samalla ajanjaksolla arvoltaan lähes 3,2 miljardia euroa.

Tuonnin arvo oli kuusi prosenttia edellisvuoden vastaavaa ajankohtaa suurempi.

https://tulli.fi/tilastot/tilastojaulkaisu/-/asset_publisher/suomen-ja-kiinan-valinen-kauppa-vuonna-2019-1-8-

Vienti Alankomaihin laski hieman tammi-syyskuussa

Ylijäämä Alankomaiden-kaupassa jatkoi kasvuaan kuluvana vuonna

Suomen tavaravienti Alankomaihin väheni Tullin ulkomaankauppatilastojen mukaan kolme prosenttia tammi-syyskuussa viime vuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna. Vienti oli arvoltaan noin kolme miljardia euroa. Tuonti Alankomaista oli samalla ajanjaksolla arvoltaan hieman yli 2,5 miljardia euroa. Tuonnin arvo oli kuusi prosenttia edellisvuoden vastaavaa ajankohtaa pienempi.

https://tulli.fi/tilastot/tilastojaulkaisu/-/asset_publisher/suomen-ja-alankomaiden-valinen-kauppa-vuonna-2019-1-9-

Pk-yritysten vienti ja tuonti vahvistuivat vuoden kolmannella neljänneksellä

Tullin ulkomaankauppatilaston mukaan pienten ja keskisuurten yritysten viennin arvo oli 2,1 miljardia euroa ja tuonnin 4,5 miljardia euroa vuoden 2019 kolmannella neljänneksellä. Pk-yritysten viennin arvo nousi kolme prosenttia tuonnin noustessa seitsemän prosenttia edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Pk-yritysten osuus oli 13 prosenttia tavaroiden viennin kokonaisarvosta ja 28 prosenttia tavaroiden tuonnin kokonaisarvosta.

Suurten yritysten viennin arvo oli vuoden 2019 kolmannella neljänneksellä 11,4 miljardia euroa ja tuonnin 10,3 miljardia euroa. Edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna suurten yritysten viennin arvo nousi prosentin, kun taas tuonnin arvo laski kolme prosenttia.

https://tulli.fi/tilastot/tilastojuulkaisu/-/asset_publisher/tavaroiden-ulkomaankauppa-yritysten-kokoluokittain-heina-syyskuu-2019

Vienti Saksaan kasvoi vain hieman tammi-syyskuussa

Kauppataseen alijäämä Saksan-kaupassa pieneni edelleen vuonna 2019

Suomen tavaraviennin Saksaan kasvoi Tullin ulkomaankauppatilastojen mukaan prosentin tammi-syyskuussa viime vuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna ja oli arvoltaan lähes 7,4 miljardia euroa. Viennin arvon kasvu hidastui selvästi vuosista 2016 ja 2017. Tuonti Saksasta oli vuoden 2019 tammi-syyskuussa arvoltaan lähes 7,7 miljardia euroa. Tuonnin arvo oli kaksi prosenttia edellisvuoden vastaavaa ajankohtaa pienempi.

Saksan osuus Suomen viennistä oli tammi-syyskuussa 15,2 prosenttia. Osuus oli lähes sama kuin viime vuonna. Myös tuonnissa Saksan osuus oli samalla tasolla kuin viime vuonna. Saksa oli tammi-syyskuussa Suomen suurin vientimaa Ruotsia edellä. Tuonnissa Saksa oli myös suurin Venäjää ennen. Saksa on ollut Suomen suurin vientimaa vuodesta 2014 lähtien ja suurin tuontimaa vuodesta 2015.

https://tulli.fi/tilastot/tilastojuulkaisu/-/asset_publisher/suomen-ja-saksan-valinen-kauppa-vuonna-2019-1-9-

Liikenteen määrä itärajan rajanylityspaikoilla jatkoi laskuaan vuonna 2019

Tullin rajaliikennetilaston mukaan sekä lähtevän että saapuvan kevyen liikenteen, eli henkilö- ja pakettiautoliikenteen, kokonaismäärä rajanylityspaikoilla säilyi vuonna 2019 edellisvuoden tasolla. Vuonna 2018 kevyen liikenteen määrät laskivat edellisvuodesta, mutta vuonna 2017 ne eivät muuttuneet vertailuvuodesta. Vuonna 2019 sekä saapuvan että lähtevän kevyen liikenteen määrät jatkoivat hidasta kasvuaan Ruotsin rajanylityspaikoilla. Kevyen liikenteen määrät Norjan ja Venäjän rajanylityspaikoilla sen sijaan laskivat. Vuoden 2018 tapaan vuonna 2019 satamiin saapui ja niistä lähti enemmän kevyttä liikennettä kuin edellisvuonna.

https://tulli.fi/tilastot/tilastojuulkaisu/-/asset_publisher/rajaliikennetilasto-2019

Tavaraviennin arvo kasvoi kaksi prosenttia vuonna 2019

Suomen tavaraviennin arvo kasvoi kaksi prosenttia vuonna 2019 Tullin ennakkotietojen mukaan. Vienti oli arvoltaan hieman yli 64,9 miljardia euroa. Tuonnin arvo sen sijaan laski yhden prosentin. Tavaratuonti oli arvoltaan 65,6 miljardia euroa.

https://tulli.fi/artikkeli/-/asset_publisher/tavaraviennin-arvo-kasvoi-kaksi-prosenttia-vuonna-2019

Ulkomaankaupan kuljetusten tonnimäärät edellisvuoden tasolla vuonna 2019

Tullin ulkomaankaupan kuljetustilaston mukaan vuonna 2019 Suomen ulkomaankaupassa kuljetettiin tavaraa noin 108 miljoonaa tonnia. Määrä oli lähes sama kuin vuonna 2018. Tavaraa vietiin noin 51 miljoonaa tonnia ja tuotiin lähes 57 miljoonaa tonnia. Vientimäärät kasvoivat viisi prosenttia, mutta tuontimäärät laskivat viisi prosenttia vuoden takaisesta.

Valtaosa Suomen ulkomaankaupan tavaravirroista kulkee meriteitse. Vuonna 2019 merikuljetusten osuus kaikista ulkomaankaupan tavarakuljetuksista oli hieman yli 84 prosenttia, mikä oli hieman enemmän kuin vuonna 2018. Merikuljetusten tonnimäärät säilyivät vuoden 2018 tasolla 91 miljoonassa tonnissa.

Maakuljetusten osuus tavarakuljetuksista oli vuonna 2019 noin 13 prosenttia, eli lähes 14 miljoonaa tonnia. Osuus oli puoli prosenttiyksikköä pienempi kuin vuonna 2018. Kuljetusten tonnimäärät laskivat neljä prosenttia. Maakuljetuksiin on laskettu sekä maantie- että rautatieliikenne.

Lentokuljetusten tonnimäärät kasvoivat 19 prosenttia viime vuonna. Tavaraa kuljetettiin ilmareitillä 317 tuhatta tonnia, eli 0,3 prosenttia Suomen koko tavarankuljetusten tonnimäärästä. Muiden

kuljetusmuotojen, eli posti- ja putkikuljetusten sekä itseliikkuvien laivojen ja alusten, osuus ulkomaankaupan kokonaiskuljetuksista oli kaksi prosenttia. Niiden tonnimäärät nousivat 12 prosenttia. https://tulli.fi/tilastot/tilastojaulkaisu/-/asset_publisher/ulkomaankaupan-kuljetukset-vuonna-2019

Ruokien ja juomien viennissä tehtiin ennätys vuonna 2019

Suomesta vietiin elintarvikkeita viime vuonna 13 prosenttia enemmän kuin edellisenä vuonna. Viennin arvo kasvoi 1,75 miljardiin euroon, mikä on kaikkien aikojen ennätys. Viennin osuus ruoka- ja juomateollisuuden liikevaihdosta on noin 16 prosenttia.

<https://www.etl.fi/ajankohtaista/tiedotteet/katsaus-elintarvikevientiin-vuonna-2019.html>

<https://www.etl.fi/media/aineistot/nettisisaltojen-liitteet/vientikatsauksen-diat-maaliskuu-2020.pdf>

<https://www.etl.fi/ajankohtaista/tiedotteet/elintarvikevienti-hyodyttaa-suomea-enemman-kuin-vientiluvut-osoittavat.html>

TILASTOKESKUS

Tietotekniikkapalvelujen vienti kasvoi selvästi vuoden 2019 viimeisellä neljänneksellä

Palveluvienti kasvoi 11 prosenttia vuoden 2019 neljännellä neljänneksellä edellisvuoden vastaavaan neljännekseen verrattuna. Palvelutuonti kasvoi 7 prosenttia. Palveluita vietiin 8,4 miljardilla eurolla ja tuotiin 8,8 miljardilla eurolla. Vuoden 2019 kolmannella neljänneksellä vallinnut palveluiden ulkomaankaupan ylijäämä vaihtui siis takaisin alijäämäiseksi. Tiedot käyvät ilmi Tilastokeskuksen tavaroiden ja palveluiden ulkomaankauppa -tilastosta, joka on

osa [maksutasetta](http://www.stat.fi/til/tpulk/2019/04/tpulk_2019_04_2020-03-20_tie_001.fi.html) . http://www.stat.fi/til/tpulk/2019/04/tpulk_2019_04_2020-03-20_tie_001.fi.html

MITEN HYÖDYNTÄÄ KAUPPASOPIMUKSIA?

Ulkoministeriö on laatinut yhdessä valtiovarainministeriön ja Tullin kanssa ohjeen, miten yritykset voivat hyödyntää kauppasopimusten tarjoamia tullinalennuksia.

<http://formin.finland.fi/Public/default.aspx?nodeid=50085&contentlan=1&culture=fi-FI>

Seuraa meitä myös:

FINNCHAM

Finnchamin verkkosivut palvelevat osoitteessa www.finncham.fi – artikkeleita maailmalta ja kotimaasta

Fincham LinkedIn: <https://www.linkedin.com/company/finncham/>

Finncham Twitter: <http://twitter.com/FinnCham>

Finncham Facebook: <https://www.facebook.com/pages/Finncham/159130820836890>

Kauppayhdistykset: <https://kauppayhdistys.fi/>

ATA carnet – customs document is commonly used by Dutch companies

<https://www.finncham.fi/news/2018/4/26/ata-carnet-customs-document-is-commonly-used-bydutch-companies>

Ansiomerkit Kerro ansioituneelle ja tärkeälle työntekijälle, miten paljon häntä arvostat. Palkitse ansiomerkillä! Menestyvän yrityksen taustalla on osaavia, sitoutuneita työntekijöitä. Kiire ja uudet haasteet vievät, mutta välillä on hyvä pysähtyä kiittämään. <https://ansiomerkit.fi/>

Välimiesmenettely Välimiesmenettely on luottamuksellinen vaihtoehto tuomioistuinmenettelylle, ja sitä käytetään vakiintuneesti liike-elämässä syntyvien riitojen ratkaisemiseksi. Sopimuksen tekoa helpottavat mallivälityslausekkeet. <https://arbitration.fi/>

Sovittelu Sovittelu on vapaaehtoinen ja luottamuksellinen menettely, jossa puolueeton kolmas osapuoli (sovittelija) avustaa asianosaisia (kahta tai useampaa) heidän riitansa sovinnollisessa ratkaisussa ja/tai riitojen välttämässä. Sovittelu auttaa myös liikesuhteiden ja henkilökohtaisten suhteiden ylläpitämisessä. <https://arbitration.fi/fi/sovittelu>